

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XIII
ŠT. 12
21. DECEMBER 2006
300 SIT

ISSN 1581-8373

Poština plačana pri Pošti 3325 Šoštanj

Knjižnica Velenje
Titov trg 05

3320 Velenje

Stran 16
Porušene domačije

Stran 20
Šolski list

Stran 36
Pravni nasveti
Prodaja nepremičnine

Spoštovane občanke in občani občine Šoštanj!

Prihajajoči prazniki naj vam prinesejo veliko drobnih radosti in prijateljskih objemov.

Prihajajoče leto prijetne stvari in prav takšne ljudi.

Leto 2007 naj bo torej v znamenju medsebojnega razumevanja in spoštovanja na vseh ravneh našega delovanja.

Srečno, uspešno in zdravo novo leto!

ŽUPAN, SVET IN UPRAVA OBČINE ŠOŠTANJ

List

**Revija za kulturna
in druga vprašanja
Občine Šoštanj in širše.**

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanj Darko Menih,
župan.

Uredništvo

Jožica Andrejč, Milojka Komprej,
Tjaša Rehar, Peter Rezman in Rafko
Srebrnjak

Fotografija na naslovnici:

Jani Napotnik

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(Za razpise in objave odgovarja naročnik.)

Priprava redakcije

Milojka Komprej

Oblikovanje in prelom

Vinko Pejovnik ml.

Tisk

IGEA d.o.o., Nazarje

Natiskano

900 izvodov.

**Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST
št. 1 (januar 2007), pošljejo ali dostavijo
najkasneje do 15. januarja 2007.**

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Pihalni orkester Zarja z gosti (oktet Zavodnje). Šoštanj, 18. 12. 2006.
Dvorana ob OŠ Šoštanj je bila polna. / Foto: Dejan Tonkli

VSEBINA

4	Fotografija meseca
5	Uvodnik
6	Dogodki in ljudje
8	Naša občina
10	Dogodki in ljudje
12	Intervju
	Intervju z Bogdanom Lampretom
13	Cerkev in mi
14	Prostor za komentar
16	Porušene domačije
	Pri Smodetu
19	Dogodki in ljudje
20	Šolski list
22	Sredina vabi
24	Podoba kulture
26	Elektra
27	Šport
28	Portret
	Stropnik Marija
29	Svetloba
30	Iz prejšnjega stoletja
	Mohor in Fortunat sta mogla Penk prekopat
31	Varstvo naravne dediščine
32	Knjige
34	Čez Uršljo goro
36	Pravni nasveti
	Prodaja nepremičnine
40	Filmspoting
41	Križanka

V Velenju so prenovili kulturni dom. Priložnostne slovesnosti se je udeležil tudi župan občine Šoštanj Darko Menih s soprogo.

Foto: Jože Miklavc

Resignacija in optimizem

Peter Rezman

Zaključujemo dvanajsti letnik *Lista*, revije za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše. Jaz, kot urednik zaključujem to številko z resignacijo in optimizmom hkrati, pa ne vem, ali sta resignacija ali/in optimizem sploh upravičena?

Včasih me pač zbodejo drobci, detajli, skriva-joč se v poplavi informacij, ki jih hote in nehoteprejemamo na vsakem koraku. Tako, na primer, še vedno z začudenjem sprejemam, da se je tega časopisa prijelto ime »*občinski list*«, ali »*šoštanski list*«, ali »*naš list*«. Posebej sem začuden, ko to »sporočilo« pošljejo posamezniki, od katerih pričakujem natančnost in doslednost. Predvsem v detajlih. A ne moti me toliko šlamparija, temveč podton, v katerem se skriva zaničevanje lastnega/domačega dela. (Pre)redki namreč priznavajo kvaliteto domače delo. Če pa kdo ali kaj od tega dobi potrditev kje zunaj, (včasih je dovolj že Velenje, da o Ljubljani sploh ne govorimo), potem je stvar čisto drugačna. Vsaj na videz. V resnici pa namesto iskrenega ponosa in veselja hitro zaznamo predvsem zavist.

Z Listom smo postopno, brez velikih uredniških modrovanj, s prakso, prišli do koncepta, da bolj kot rumenemu populizmu dnevnih čenč, sledimo dogodkom in razkrivamo vsebine, ki bralca ne izzovejo zgolj k preklinjanju ali vdanemu prikimavanju vsakdana, temveč vzpostavljajo lastnega odnosa do obravnavanih dogodkov. Koliko smo v tem uspevali, je seveda odvisno od druge uredniške značilnosti, ki se je pri nas uveljavila. To pa je, naslanjati se na domače pisce, (od katerih ni nihče profesionalni novinar), oziroma odpreti možnost tudi piscem iz širšega prostora, če so ti voljni in pripravljeni pisati v in za List. A prevladujejo domačini, zato menim, da je List poleg samih vsebin tudi zrcalo intelektualne ravni tega prostora in tega časa, če že ne na splošno, je vsaj zrcalo tistega dela intelektualcev, ki želijo in zmorejo svoje videnje in tudi vizije sporočati s pisanjem in fotografskim upodabljanjem. V Listu.

Od tod moja resignacija, saj se mi zdi, da je delež izobraženih in razmišljujočih ljudi, ki delujejo v našem okolju in ki bi lahko in tudi imeli kaj povedati v Listu, preskromen. Ne želim dajati »nič« skoraj štiri desetine marljivih piscev, ki iz meseca v mesec ustvarijo to revijo, saj je raven, ki jo dosegamo, zavidljiva in v primerjavi z večino podobnih lokalnih medijev, daleč presega topoumno hvalisanje lastne štalce. Kritičen odnos do dogodkov je v Listu mnogokrat izpostavljen do takšne mere, da v tukajšnji mentaliteti ne more preživeti drugače, kot da ga pretežno financira občinski proračun. Odsotnost nekritičnega hvalisanja domačih uspehov (in uspehov, ki to niso), ima namreč za posledico, da vrsta podjetij, ustanov, »spejev« in celo krajevnih

skupnosti, (da o tukajšnjih političnih strankah sploh ne govorim), našemu sodelavcu, ki skrbi za zbiranje oglasov in voščil, zapirajo vrata pred nosom in mu »mečejo slušalko dol.« Tako si ne morem kaj, da se ne bi obregnil ob oholost enega najbogatejših slovenskih holdingov, ki bi ga, takšnega kot je, brez TEŠa preprosto ne bilo. Svoj logotipe imajo navešene na vseh bolj ali manj pomembnih procesijah, ne zmorejo pa toliko svetovljanstva, da bi ob občinskem prazniku ali novem letu voščili v vsako šoštansko hišo tudi na straneh Lista. Ne bom špekuliral, zakaj ne. Upravičeno pa domnevam, da jim List ni všeč, ker pač ni zgolj še eno trobilo, ki nekritično vpije čez Šaleško dolino, da napredek teh krajev vodi samo skozi rove premogovnike, ki se počasi in zanesljivo rušijo sami vase.

Zato sem leta gojil tiho simpatijo do prejšnjega župana, ki je brez vsakršnih resnih pritiskov na uredniško politiko Lista, kljub vsej kritiki, ki so jo nekateri redni sodelavci gojili do lokalne oblasti, v proračunu vedno zagotovil solidno delo Lista. Pa sem se resno vprašal, kaj ga je pravzaprav motiviralo k temu, da je bil njegov prvi ukrep, (ko je že vedel, da s svojim delom in programom ni prepričal volivce za naslednji mandat), zavrnitev računa Listu, ki je z njegovo (še neplačano) podobo na zadnji strani, vzbujal antipatijo pri njegovih političnih konkurentih. Lahko, da kljub slabim signalom, ki jih v tem času sprejemam, resignacija ni upravičena? Karkoli. List okolju sporoča z vsebinami, ki so v njej in z voščili, ki jih v njemu ni.

List sporoča s tem ko je in bi sporočal tudi, če ga ne bi bilo več.

Toliko o resignaciji. In kje je optimizem, poročete?

Najprej sem o svojem (zmernem) optimizmu hotel zapisati nekaj drugega. Pa je vmes, med pisanjem tega uvodnika, v moj računalnik priletelo elektronsko pismo (ah ta čarobna tehnologija!) in je z njim nehote prispel zaključek tega uvodnika. Ne samo zaradi optimizma, ki ga nosi s sabo, ampak zaradi dejstva, da je lahko v Šaleški dolini tudi žalost vzrok za optimizem.

Med drugim mi je znanec v pisemcu namreč napisal: **»Včasih (čedalje pogosteje) sem zelo žalosten, saj jeza ali kaj drugega tako ne pomaga, ko posamezniki zaradi lastne lojterce pozabijo na vse okoli sebe. Škoda, pa bi lahko imeli objavljenodeželo tudi na tem majhnem koščku pod Smrekovcem.«**

Foto: Nada Žgank

Nad pljučnega raka s CT

Pljučni rak je že nekaj let najpogostejši rak v svetu! Med vzroki smrti bolnikov z rakavi-mi boleznimi zaseda prvo mesto! V Sloveniji je bil leta 2001 med rakavimi boleznimi pri moških na prvem in pri ženskah na petem mestu. Zaradi pljučnega raka vsako leto v Sloveniji umre okoli 900 ljudi. Relativno 5-letno preživetje v Evropi znaša pri ženskah 10% in pri moških 9%. V Sloveniji je bilo od leta 1983 do leta 1997 5-letno relativno preživetje moških 8,7% in žensk 9,5%.

Najvažnejši dejavnik tveganja za nastanek pljučnega raka je kajenje cigaret! Med bolniki s pljučnim rakom je kar 85% kadilcev (90% moških, 78% žensk). Zato je zelo pomembna preventiva – opustitev kajenja in sprememba življenjskih navad.

Podobno kot v svetu tudi v Sloveniji slabo polovico vseh bolnikov s pljučnim rakom odkrijejo v stadiju, ko so že prisotni oddaljeni zasevki oziroma metastaze. Možnosti za zdravljenje so takrat največkrat slabe. V veliki meri so odvisne od položaja tumorja, razširjenosti zasevkov, tipa pljučnega raka in splošnega zdravstvenega stanja prizadetega. Prav zato je zelo pomembna in pogosto odločujoča zgodnja diagnostika začetnih oblik raka, saj le pravočasno odkritje bolezni daje bolniku tudi možnost popolne ozdravitve. Strokovnjaki že vrsto let iščejo idealno obliko zgodnje diagnostike, ki mora biti hitra, poceni, občutljiva, brez lažno pozitivnih rezultatov, za bolnika pa neškodljiva in neboleča.

Za ugotavljanje zgodnjih oblik pljučnega raka so uporabljali številne diagnostične metode: od navadnega rentgenskega slikanja, do pregleda celic v izpljunku, pozitronske emisijske tomografije, nizko dozne ali več detektorske računalniške tomografije.

Občutljivost rentgenskega slikanja v odkrivanju pljučnega raka v I. stadiju bolezni je slaba in znaša največ 16%. Samo 50% okroglih bolezenskih sprememb premera 6-10 mm odkrijemo z običajnim rentgenskim slikanjem. Računalniška tomografija (CT) je veliko bolj občutljiva in lahko odkrije pljučni rak, ki še ne povzroča kliničnih simptomov in ga na običajnem rentgenskem posnetku pogosto sploh ni videti. S CT tako odkrijemo številne majhne nekalificirane okrogle spremembe. Potrebno zasledovati jih je, saj je

med njimi v trenutku odkritja le 1 - 2% rakastih sprememb. S CT presejalno metodo je možno kar pri 85% bolnikov odkriti pljučni rak v zgodnji fazi in tako doseči v 88. odstotkih 10 letno preživetje. Pri bolnikih, kjer so se odločili za takojšnjo kirurško odstranitev ugotovljene spremembe, pa je bilo preživetje celo večje in je doseglo 92%.

Zgodnje preventivno odkrivanje pljučnega raka s CT je zato smiselno pri ogroženih skupinah prebivalcev:

- kadilci cigaret v starosti nad 40 let,
- bolniki po prebolelem pljučnem raku ali raku zgornjega dela dihal,
- bolniki po prebolelem raku prebavil,
- delavci, izpostavljeni karcinogenim dejavnikom okolja.

Izkoristiti moramo možnosti, ki nam jih trenutna tehnologija omogoča. Le tako bomo lahko v zgodnji fazi ugotovili in odstranili rakasto razrast ter ohranili številna življenja.

Zato prispevamo in s skupnimi močmi nabavimo CT aparat, ki bo zelo dobrodošel in učinkovit pri zgodnjem odkrivanju pljučnega raka, pri že ugotovljeni bolezni pa dragocen pripomoček za odločanje in sledenje učinkovitosti zdravljenja.

prim. Janez Poles, dr. med.-internist

Srečanje v Gaberkah

Vsredo, 13. decembra so se v Gaberkah zbrali člani predsedstva, poveljstva in komisij pri Gasilski zvezi Velenje, da bi v kratkih besedah podali mnenja o opravljenem delu na področju gasilstva v minulemu letu. Posameznim občinskim poveljstvom oziroma društvom pa so razdelili tudi nekaj opreme, ki jo je dala republiška Civilna zaščita.

Tako so nekatera društva (pač glede na potrebe in dosedanje opremljenost) dobila pagerje, radijske postaje in dihalne aparate. Sicer pa je vse navzoče, kar okoli 80 jih je bilo, najprej pozdravila Helena Brglez, predsednica Gasilske zveze Velenje. Povedala je, da so se župani iz službenih razlogov opravičili in na srečanje poslali svoje namestnike. Nato pa se je zahvalila za vestno delo vsem članom gasilske organizacije, še posebej pa svojim najtesnejšim sodelavcem. Tako je izpostavila predvsem poveljnika Gasilske zveze Velenje Jožeta Drobeža in tajnika Andreja Ru-

Foto: Marija Lebar

prehta, pa tudi ostale sodelavce in se jim oddolžila s skromnim »božičkovim« darilom. Seveda pa tudi predsednica ni ostala praznih rok, saj so se ji najbližji sodelavci za njen trud in uspešno delo na gasilskem področju tudi zahvalili z darilom.

Sledila so poročila predsednikov komisij za žene, starejše gasilce, mladino, odlikovanja. Slišati je bilo, da so vse komisije uspešno izpolnile načrtovane naloge za letošnje leto. Po končanem uradnem delu je sledilo druženje ob glasbi in okrepčilu. Seveda se je med gasilskimi tovariši, zlasti tistimi, ki se redkeje vidijo, razpletel živahen pogovor, ki je popestril že tako zanimiv večer.

Marija Lebar

Priznanje je za nas spodbuda za še boljše delo

8. decembra so v podjetju Esotech Velenje sklicali novinarsko konferenco, da bi javnost seznanili s pomembnim dosežkom. Kot letošnji edini finalist v zasebnem sektorju so namreč prejeli priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost.

»Priznanja smo zelo veseli in za nas pomeni spodbudo, da vsak izmed zaposlenih izraža odličnost v odnosu do varovanja okolja in do širše družbe. V ta namen imamo za vse zaposlene delavnice, kjer načrtujemo naše vključevanje v globalne izzive in dajemo poudarek na tiste dejavnike, ki jih moramo izboljšati,« je dejala direktorica Zofija Kukovič Mazej.

Njihovi načrti za bodočnost so optimistični, saj imajo za prihodnje že podpisane pogodbe v višini dveh milijard, kar zagotavlja trdnost poslovanja. Ocenjujejo, da bodo letošnji rezultati dokaj preslegli lanske in bodo ustvarili okoli tri milijarde tolarjev prihodka, dobičkar glede na milijarde povečali za dva odstotka. Letos so dobro zaživela hčerinska podjetja, preko katerih bodo ustvarili okoli 200 milijonov tolarjev realizacije, uspelo pa jim je povečati tudi izvoz.

»Ne stremimo za vrtoglavo rastjo prihodkov in dobička. Več nam je do tega, da so naši posli naravnani razvojno in v smeri, ki smo si jo zadali za cilj, to je odličnostjo projektov,« še dodaja Kukovičeva.

Besedi naravovarstvo in ekologija sta pri njih na prvem mestu. Da bi besede podkrepili tudi z dejanji, bodo v naslednjem letu na domačem dvorišču zgradili manjšo elektrarno na sončne celice. Sicer pa v podjetju svojo priložnost vidijo v razvojno naravnanih projektih čiščenja zraka in voda, lotili pa se bodo tudi projektiranja sistemsko vodenih visokonapetostnih objektov (transformatorjev).

**BOLNIŠNICA
TOPOLŠICA**

**UNIVERZA
ZA III. ŽIVLJENJSKO
OBDOBJE VELENJE**

**MEDOBČINSKA ZVEZA
DRUŠTEV UPOKOJENCEV
VELENJE**

CT

Za moje zdravje gre - darujem za

transakcijski račun: 01100-6030279155 sklic: 00 930004 namen: za CT

Foto: Marija Lebar

Vključeni so v načrtovanje projektov za nove termoelektroenergetske objekte v Sloveniji, v projekte alternativnih virov in v čistilne naprave v Drogi Kolinski, Pivovarni Laško in na Kitajskem.

Na kadrovskem področju veliko stavijo na nenehno izobraževanje zaposlenih in v svojo sredino še vedno vabijo visoko usposobljene strokovnjake z interdisciplinarnimi znanji. Glede nameravane visoke šole s področja ekologije, ki naj bi jo dobili v Velenju, pa Kukovičeva meni, da bi morala ta predstavljati predvsem osnovo in možnost za nadaljnje magistrske in doktorske študije.

Ob tem povejmo še to, da je časopis Delo direktorico Zofijo Mazej Kukovič uvrstil v ožji izbor za imenovanje Delove osebnosti leta, za katero glasovanje poteka do 15. decembra, ko bodo razglasili rezultate.

Marija Lebar

Brezplačni tehnični pregledi vozil

Sredi novembra so prizadevni člani ZŠAM Velenje v sodelovanju s podjetjem Avto Velenje tehnični pregledi organizirali nedeljske tehnične preglede vozil.

Foto: Jože Miklavc

»Darilo za varnost voznikom« so vozniki prejeli v času, ko je potrebno ponovno preveriti delovanje akumulatorja, zimskih pnevmatik, hladilne tekočine, zavor, krmilnega mehanizma, luči in signalnih naprav. Kar 83 voznikov je pripeljalo svoje železne konje na pregled. Skupina članov ZŠAM Velenje je opravila nekatere meritve, tehnični pregledniki pa natančen pregled vozil, pomemben za zimsko obdobje.

Vozniki, nekateri ujamejo takšne preglede vsako leto, so bili s ponujeno akcijo varnosti izjemno zadovoljni in niso skoparili z besedami zahvale. Člani organizatorja in izvajalcev brezplačnih tehničnih pregledov so ob koncu še ene pomembne aktivnosti sklenili, da s takšno dejavnostjo nadaljujejo tudi v prihodnje.

Jože Miklavc

Akcija »Varno v šolo«

V Šaleški dolini, Šoštanju in Šmartnem ob Paki, člani ZŠAM Velenje sledijo dolgoletni tradiciji preventivnih akcij ob začetku šole. Lokalna skupnost in policija sta že večkrat potrdili koristno preventivno delovanje, humani vidik teh akcij in zgled poklicnih voznikov ter članov ZŠAM.

Foto: Jože Miklavc

Člani Združenja šoferjev in avtomobilistov ZŠAM Velenje, ki so v prvih šolskih dneh opravili nadzor in dežurstvo na področjih šol in vrtcev, so z rezultatom letošnje akcije zelo zadovoljni. Na področju Policijske postaje Velenje ni bilo nobene prometne nezgode z udeležbo otrok in učencev, k temu pa je gotovo pripomoglo tudi nekaj deset policistov Policijske postaje Velenje, vsaj trideset uniformiranih članov ZŠAM Velenje in veliko število učencev prometnikov. Policisti so s povečanim nadzorom v prvih šolskih dneh še nadaljevali do 15. septembra, v tem času pa so na osnovnih šolah pripravili ure za starše in učence z obiski policistov na temo varna pot v šolo. Člani ZŠAM Velenje so na dežurnih mestih prebili več sto ur in s tem povečali stanje pazljivosti voznikov in hkrati otrok ter učencev. Pri združenju so zato odkrito ponosni na svoje zveste člane, ki v modrih uniformah ali zaščitnih brezrokavnikih obeležujejo mesta s pogostimi prehodi čez ceste ter pospremljajo čez cestišče otroke in starejše osebe. Po besedah Borisa Ranerja, predsednika ZŠAM Velenje, je tudi to prostovoljno delo vredno širše družbene pozornosti ter priznanja številnim posameznikom, ki se zavedajo pomena in pomoči, saj s tem morebiti rešujejo življenja in krepijo prometno varnostno kulturo.

Jože Miklavc

Reševalna vaja »Golte 2006«

Vaja je potekala koordinirano in uspešno

Na Martinovo soboto dopoldne so na Golteh izvedli vajo reševanja na žičnici. Vaja je bila razdeljena na dva sklopa. Prvi del so izvedli na spodnji postaji v Žekovcu, drugega pa na trosedežni Medvedjak na Golteh. Cilj vaje je bil preveriti usklajenost delovanja vseh služb in organov ter upravitelja žičniških naprav v primeru velike nesreče na žičnici.

V vaji so predpostavili možnost nesreče zaradi udara strele, posledica česar je popolno prenehanje vseh trenutno delujočih naprav. Ta se je v resnici zgodila letos 26. junija, ko so v neurju na sedežnici Medvedjak ostali ujeti potniki, večinoma starejše osebe, ki so se dopoldne udeležili srečanja upokojencev v Mozirju. V tokratni vaji so sodelovali vsi akterji, ki so bili udeleženi tudi pri resničnem

reševanju, skupaj več kot sto udeležencev.

Posledica udara strele je takojšnje prenehanje delovanja vseh žičniških naprav, to je trosedežnice Medvedjak in nihalne žičnice. Vsi poskusi ponovnega zagona so bili neuspešni. Tako je nekaj deset metrov nad spodnjo postajo zaradi sprožitve zavornega mehanizma sunkovito obstala kabina, v kateri so visoko nad tlemi ostali ujeti ponesrečenci. Ker je bil med ranjenimi tudi sprevednik, kontakta z ujetimi ni bilo mogoče vzpostaviti. Po alarmiranju so na kraj dogodka prihiteli reševalci. Člani jamarske reševalne službe so se povzpeli do prvega nosilnega stebra, od koder se je eden od njih po jeklenici spustil do kabine, od tam je spustil vrv, po kateri so v kabino nato dvignili člane ekipe za nujno medicinsko pomoč in nosila, saj je imel eden od potnikov poškodbo hrbtenice.

Foto: Marija Lebar

Na Golteh je bilo mrzlo in vetrovno in lahko si je bilo predstavljati počutje starejših potnikov, ki jih je junija zares ujete pral dež in celo klestila toča, skratka, takrat se je razbesnelo pravo neurje, ki pa v gorah ni nobena redkost.

Drugi del vaje je bil prikaz reševanja s trosedežnice Medvedjak, kjer so ujete na sedežnici najprej reševali zaposleni na žičniških napravah, torej RTC Golte d. o. o. Markiranti so bili tokrat člani zgornjesavinjskih gasilskih društev, ki so predstavljali navidezne ponesrečence. Pridružila se je Gorska reševalna služba s prikazom reševanja s pomočjo vrhne tehnike in gasilci, ki so reševali z lestvami. Pri transportu ranjenih in opreme je nudil podporo tudi helikopter Slovenske vojske, za varovanje kraja pa so poskrbeli policisti. Sodelovala je tudi ekipa za nujno medicinsko pomoč iz Velenja. V sobotni vaji so se zelo osredotočili na počutje potnikov po rešitvi, saj so nekateri kazali znake hudega šoka in panike, in aktivirali v ta namen še Center za socialno delo Mozirje (psihološka pomoč) in Rdeči križ za oblačila in odeje.

Po končani vaji, ki so jo za gledalce komentirali po mikrofoni, so vodje posameznih služb na kratkem sestanku strnili vtise o vaji. Bili so enotnega mnenja, da je vaja potekala koordinirano in dobro. Janez Žuntar, poveljnik CZ Mozirje, je dejal, da boljše medsebojno spoznavanje med reševalci doprinese k uspešnejšemu delu. Povedal je, da razmišljajo tudi o tem, kako ravnati s potniki neposredno po reševanju. V ta namen so se povezali z nekaterimi prevajalci, saj je veliko gostov tujcev. Malo težje je bilo dobiti prevajalca madžarskega jezika, a ravno teh gostov je v Zgornji Savinjski dolini vse več. Da je izvedba vaje dobro potekala, sta menila tako Darko But, vodja izpostave URSZR za Zahodno Štajersko, kot tudi Franc Finkšt, poveljnik gasilskega poveljstva Savinjsko-Šaleške regije. Seveda bo o vaji v kratkem izdelana podrobna analiza.

Marija Lebar

Prve iskrice

Uredniško redigiran zapisnik konstitutivne seje Sveta občine Šoštanj, ki je bila 27. 11. 2006.

Na seji so se zbrali na zadnjih volitvah izvoljene članice in člani sveta občine Šoštanj ter novi župan občine. Na seji je bila navzoča tudi Anica Zajc, predsednica občinske volilne komisije ter Mirjam Povh, direktorica občinske uprave. Zapisnik je pisala Suzana Koželjnik.

Sejo je pričel voditi najstarejši izvoljeni član sveta občine Šoštanj Štefan Marjan Szabo.

Na seji so obravnavali poročila občinske volilne komisije o izidu lokalnih volitev, predlog mandatne komisije o potrditvi mandatov članom občinskega sveta in županu ter glasovanje o potrditvi mandatov, nezdružljivost in poziv občinski volilni komisiji, da izvede postopek za potrditev mandatov naslednjim na listah ter predlaganje kandidatov za predsednika in člane Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter sprejem sklepa o imenovanju Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Na koncu so vsi svetniki in župan zaprisegli, da bodo spoštovali ustavo ter zakone in delovali v dobrobit občine Šoštanj.

Anica Zajc: V delu občinske volilne komisije se ni zgodila nobena nepravilnost.

Izvoljeni svetniki so najprej izvolili tričlansko mandatno komisijo v sestavi Drago Koren (predsednik) in Srečko Potočnik ter Drago Kotnik. Nato pa je predsednica občinske volilne komisije **Anica Zajc** podala poročilo o izidu lokalnih volitev.

Kandidatne liste so dobile sledeče odstotke glasov: Slovenska demokratska stranka - SDS: 20,63%, LDS - Liberalna demokracija Slovenije: 15,53%, Lista Viktorja Dreva: 12,02%, Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka (N.Si): 9,63%, Socialni

Mandatna komisija: Srečko Potočnik, Drago Kotnik in Drago Koren ter Anica Zajc gruntajo, kaj je bolje: da je Vačovnikova odstopila, ali da ni sprejela mandata?

demokrati - SD: 8,98%, SLS - Slovenska ljudska stranka: 7,49%, Slovenska nacionalna stranka - SNS: 7,11%, DeSUS - Demokratska stranka upokojencev Slovenije: 6,35%, Drago KOTNIK - ne-strankarski kandidat: 6,22%, Neodvisna lista za razvoj krajevnih skupnosti: 6,04%.

Izvoljeni pa so bili sledeči kandidat. Na listi SDS: Darko Menih, Vojko Krneža, **Maša Stropnik**, **Peter Radoja** ter **Judita Čas Krneža**. Na listi LDS: **Milan Kopušar**, **Štefan Marjan Szabo** in **Vilma Fece**. Na listi Viktorja Dreva: **Viktor Drev**, **Srečko Potočnik** ter **Marija Vačovnik**. Na listi NSi: **Drago Koren** in **Roman Kavšak**. Na listi SD: **Franc Sevnčnikar** in **Janez Viktor Zacirkovnik**. Po en mandat je pripadel SLS: **Marijana Jakob**, SNS: **Marjan Vrtačnik**, DeSUS: **Leopold Kušar**, **Drago Kotnik** ter Neodvisni listi za razvoj KS: **Mirko Pergovnik**.

Za župana je bil z 58,17% izvoljen **Darko Menih**.

Občinska volilna komisija pri delu volilnih odborov ni ugotovila nepravilnosti, ki bi vplivale na izid glasovanja. V delu občinske volilne komisije se ni zgodila nobena nepravilnost.

Predsednica Občinske volilne komisije ga. Anica Zajc je prebrala tudi izjavo ga. Marije Vačovnik, ki je na občinsko volilno komisijo podala odstopno izjavo, da ne more sprejeti mesta članice občinskega sveta in da se izvede postopek za imenovanje naslednjega člana z liste Viktorja Dreva.

Predsednica občinske volilne komisije je povedala, da so se je o tem posvetovali, saj dejansko v samem zakonu nikjer ni predvideno, da nekdo, ki je bil izvoljen, ne sprejme mandata. Zakon govori o tem, kakšen je postopek, ko je že član občinskega sveta. Predlagala je Mariji Vačovnik, če je njena izjava resnična, da ne sprejme mandata. Povedala je

Marjan Vrtačnik je zaradi odstopa obtožil Vačovnikovo, da je zavajala volivce v Ravnan.

še, da bodo pridobili mnenje, ali lahko kar občinska volilna komisija dodeli mandat naslednjemu na listi, ki ga bodo potem potrdili na naslednji seji. Povedala je tudi, da to ni isto kot pri županu, ki bo tudi moral podati izjavo, da zaradi nezdružljivosti funkcije odstopa z mesta svetnika in daje mesto naslednjemu na listi. Tudi v praksi ni zasledila podobne situacije, je še zatrdila ga. Anica Zajc.

Nato je predsednik mandatne komisije **Drago Koren** obrazložil ugotovitve mandatne komisije, ki je ugotovila, da mandati članov občinskega sveta kot tudi župana, niso sporni. Glede na to, da je ga. Marija Vačovnik podala odstopno izjavo jo vpraša, če še vztraja pri tem, kar ga. Marija Vačovnik tudi potrdi. Komisija predlaga, da se mandati svetnikom občinskega sveta kot tudi županu, potrdijo.

Milan Kopušar je vprašal svetnico Mašo Stropnik, če bo vrnila občinsko stanovanje v Šoštanju, ker je bila izvoljena v svet KS Skorno - Florjan.

Marjan Vrtačnik (SNS) ima vprašanje za ga. Marijo Vačovnik, zaradi njenega odstopa. Zdi se mu nekorektno, saj je to zavajanje volivcev in Ravenčanov, ki so ji namenili toliko glasov, da jih zastopa ter upa, da to ne bi postala praksa v bodoče. Volitve v občinski svet so resna zadeva in Svet občine Šoštanj je organ odločanja. Vsak, ki kandidira, naj predhodno prevzame vso odgovornost.

Milan Kopušar (LDS) se strinja s predhodnikom, saj 30. člen govori, da se opravijo nadomestne volitve, če nekdo odstopi prej kot v šestih mesecih. Meni, da je potrebno prej pridobiti mnenje Občinske volilne komisije, da ne bi bilo kakšnih nejasnosti. Problem je pri ženskih kvotah in to je ene vrste zavajanje volivcev.

Postavlja se mu tudi vprašanje glede svetnice Maše Stropnik, ki je bila izvoljena v občinski svet na listi SDS, hkrati pa kandidirala tudi v svet Krajevne skupnosti Skorno - Florjan ter bila druga z največ glasovi izvoljena v svet KS. Sama ima občinsko stanovanje v Šoštanju. Zanima ga, glede na to, da je bila v KS Skorno-Florjan izvoljena s takšno večino glasov, ker verjetno živi in dela v okraju, ali bo vrnila občinsko stanovanje ali pa bo odstopila od mandata v KS Skorno-Florjan?

Drago Koren (N.Si) pove, da ga. Vačovnikova ni podala odstopne izjave, ampak da ne sprejme mandata. Meni, da je stvar pravilna in da potrdijo mandate vsem svetnikom, razen mandata ga. Marije Vačovnik. Nato vpraša g. Darka Meniha, če sprejme županstvo, da se izvede postopek za potrditev mandata naslednjemu na listi. G. Darko Menih pove, da sprejme županstvo.

Nato je svet potrdil 19 mandatov, od dvajsetih izvoljenih članov sveta občine Šoštanj.

Predsednica občinske volilne komisije ga. **Anica Zajc** je glede na izjavo g. Darka Meniha, da odstopa

Drage občanke in občani!

Leto 2006 se končuje. Dokončno smo se zasidrali v tretjem tisočletju, v obdobju, ko človek išče nove možnosti za preživetje. Ustvarjalnost in inovativnost pa bosta še okrepila konkurenčnost naše družbe.

Vrhunec sprememb, ki je nastal v naši občini v mesecu novembru pomeni pomemben izziv, s katerim se bomo morali vsi vzajemno spoprijeti, da bomo dosegli uspešen, na znanju temelječ razvoj občine.

Pred nami so praznični dnevi. Preživeli jih bomo v krogu svojih znancev, prijateljev in družine. Želim vam prijazne božične in novoletne praznike in veliko dobrega v novem letu. Prepričan sem, da se boste poslovili od starega leta z lepim občutkom, da je bilo leto 2006 sicer naporno, polno vzponov in padcev, vendar tudi ustvarjalno in uspešno.

Iskrene čestitke vsem tudi ob dnevu samostojnosti.

Vaš župan, Darko Menih, prof.

z mesta občinskega svetnika, ker je bil izvoljen za župana, izvedla postopek imenovanja naslednjega svetnika na listi SDS. To je **Marko Ojsteršek**.

Foto: Dejan Tonki

Po tem je vodenje seje prevzel novi župan **Darko Menih**.

Svet je pred koncem imenoval še Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja v sestavi: Peter Radoja (predsednik) in člani: Milan Kopušar, Roman Kavšak, Srečko Potočnik ter Janez Viktor Zacirkovnik.

Foto: Dejan Tonki

Svet Občine Šoštanj za mandat 2006-2010.

Župan Darko Menih je predlagal, da slovesno zaprisego vseh svetnikov prebere Štefan Szabo kot najstarejši svetnik v občinskem svetu, ki povabi vse svetnike, da podpišejo svojo zaprisego. Nato je župan slovesno zaprisegel in na koncu prebral še svoj predstavniški govor, v katerem se vsem zahvaljuje za zaupanje na lokalnih volitvah in imenoval tri podžupane: Draga Korena, Viktorja Dreva in Vojka Krneža ter čestital novoizvoljenim svetnikom.

V prejšnji številki lista smo napačno zapisali da je bil v svet KS Zavodnje izvoljen Blaž Ročnik. To ne drži. Izvoljen je bil Jože Ročnik. Tiskarskega škrate smo ostro okarali, za napako pa se bralkam in bralcem opravičujemo.

Priprava prostorskega reda

Prostorska konferenca za pripravo prostorskega reda in strategija prostorskega razvoja občine Šoštanj, ki je bila v prostorih Občine Šoštanj v sredo 13. decembra, je nedvomno korak naprej v smeri sprejemanja prostorskega reda in strategije razvoja, pri katerem je potrebno pridobiti in uskladiti priporočila in interese lokalne skupnosti, gospodarstva ter drugih.

Priprava obeh aktov že teče, je povedala Veronika Hajnihar, ki je na občini Šoštanj med drugim pristojna za vodenje postopkov za pripravo prostorskih aktov.

Na konferenci, na katero je bilo vabljeno veliko več udeležencev je Hajniharjeva podala več informacij o dogajanju in postopkih, ki so že bili izpeljani, namen vsega tega pa je pripraviti optimalen prostorski razvoj z izboljšanjem prostorske funkcionalnosti, zmanjšanja degradacije in posodobitve stanja v občini. Obstajajo že prostorske usmeritve, ki se nanašajo predvsem na širitev turistično rekreativne ponudbe v Topolšici z navezavo na Družmirsko jezero, spodbujanje razvoja ekološkega kmetijstva, izgradnja industrijske cone namenjene manjšim gospodarskim dejavnostim, širitev in posodobitev Termoelektrarne Šoštanj, spodbujanje usmerjene poselitve, zavarovanja Smrekovca, varovanja obvodnega prostora v občini, z zakonsko določenim postopkom za sprejemanje prostorskih aktov pa bodo prišli do dodatnih usmeritev. Ravno zato bodo tudi v bodoče potekale javne konference z namenom pridobitve mnenj in predlogov nosilcev prostora.

Na konferenci je bila tudi predstavljena načrtovalca Urbanisti d.o.o., Mojca Furman Oman, ki je podala ugotovitve, da občina Šoštanj razpolaga z ogromnimi površinami nepozidanih stavbnih zemljišč, kar pa pomeni, da naselji samih ne bi širili, temveč poskušali optimalno izkoristiti prostor, ki je že opredeljen kot zazidalni. Poudarila je še nekatere prednosti občine pri njenem razvoju, ki med drugim vključuje tretjo razvojno os.

S svojimi razmišljanji so se oglasili tudi župan občine Šoštanj Darko Menih ter Peter Šlutej, Peter Radoja predsednik TOD in Franc Jevšek z direktorata za energijo.

Sklepi konference. Glede na slabo udeležbo občina poziva vse legitimne interese, da svoja priporočila, usmeritve in interese oddajo v pisni obliki, do 22. 12. 2006. Zapisnik 1. prostorske konference, je na vpogled na www.sostanj.si.

Zaradi za Šoštanj zelo pomembnega dogajanja,

tudi s tega mesta pozivamo, da se postopkov čim bolj aktivno udeležujemo.

Milojka Komprej

Za dobro skupno delo

Šoštanjki župan Darko Menih, ki je prevzel krmilo občine konec novembra, je z namenom spoznavanja in utrjevanja vezi med krajanji v krajevnih skupnostih občine v sredo, 6. 12., sklical sestanek v Kulturnem domu Šoštanj. Srečanja predstavnikov krajevnih skupnosti so se v glavnem udeležili vsi člani svetov in predsedniki KS.

Foto: M. K.

Župan jih je nagovoril v smislu pričakovanj o dobrem sodelovanju, obveščanju in skupnem delu, kar bi bilo v pomoč vsem. Opozoril jih je, da so bili izvoljeni, da zastopajo interese krajanov, zato jim morajo prisluhniti in potrebe kraja tudi ovrednotiti s programom. S takim načinom bodo tudi lažje prišli do sredstev evropske skupnosti, saj ti temeljijo na programih, s katerimi lahko občina prijavi določene projekte. Obljubil je enakomerno porazdelitev skrbi in sredstev za vse kraje v občini. Kot župan bo pripravljen prisluhniti težavam občanov in bo storil vse, da bodo težave, ki so lahko hitro rešljive tudi rešljive v najkrajšem možnem času. Zagotovil je svojo prisotnost na terenu in med krajanji, kamor upa, da bo vabljen.

Po koncu svojega nagovora je dal besedo prisotnim. Oglasil se je svetnik Krajevne skupnosti Topolšica, ki je v imenu vseh izrazil zahvalo za povabilo, hkrati pa predlagal, da bi bila take vrste srečanja redna praksa. Do sedaj se v taki obliki niso srečavali in meni, da bi se veliko nestrpnosti med posameznimi krajevnimi skupnostmi lahko rešilo na takih srečanjih. Po odzivu prisotnih je bilo soditi, da se strinjajo.

Župan jih je ob koncu pozval tudi na neuradni del in srečanje zaokrožil z lepimi željami v prazničnih dneh.

Milojka Komprej

Sošolci iz Belih Vodah - letnik 1946

V novembru 2006 smo se ponovno srečali sošolke in sošolci iz osnovne šole v Belih Vodah, rojeni leta 1946. Devet se nas je zbralo pri Razpodovniku, na kmetiji odprtih vrat v Belih Vodah.

Foto: Arhiv

Nazdravili smo našemu 60. letu mladosti, pojedli presenečenje - torto, s katero nas je pogostila ena od sošolk, in veselo zapeli ob spremljavi harmonike. Obudili smo prijetne spomine, ki nas vežejo na staro osnovno šolo v mežnariji pri cerkvi sv. Andreja. Tja smo hodili k pouku, dokler ni bila leta 1961 v Belih Vodah otvorjena nova osnovna šola. Nekateri sošolci smo po končanem šolanju ostali v Belih Vodah, drugi so se izselili v bližnje kraje.

Druženje je minilo v prijetnem vzdušju. To je bilo naše drugo srečanje, od prvega pri Grebenšku je minilo že 10 let. Tokrat smo sklenili, da se bomo odslej srečevali vsako leto.

Frančiška Petkovnik

Pozornost

Za prijeten in družaben dogodek med starejšimi krajanji Raven so poskrbeli člani tamkajšnjega Rdečega križa, ki so 4. 11. organizirali srečanje starejših krajanov in tako sledili vsakoletni tradiciji. Srečanja, ki je bilo v stari šoli, se je udeležila približno polovica od sto tridesetih. Najstarejša med njimi pa sta bila Franc Blažič in Angela Ferik. Popoldan so popestrili s krajšim kulturnim programom, iz harmonike pa je zvoke izvajal Ivan Kumer.

Kot vsako leto nameravajo svoje starejše krajanje, ki so bolni ali so v domu za varstvo odraslih, obiskati na domu in jim v tem prednovoletnem času izkazati vsaj kanček pozornosti.

Nekje sem ujela misel, da starejši človek ne potrebuje ničesar bolj kot prijaznost in pozornost. Pravzaprav jo potrebujemo vsi.

Jože Jančič, ki se je oglasil v našem uredništvu, je povedal še, da krajevna organizacija Rdečega križa tudi v tem času organizira merjenje krvnega

Foto: Arhiv

tlaka in skrbi za spremljanje zdravstvenega stanja krajanov.

Milojka Komprej

Materinski dom v Mozirju bo kmalu zaživel

V Mozirju so v začetku jeseni odprli materinski dom. Stavbo - veliko družinsko hišo je že pred leti mozirski župniji darovala rojkinja, ki je živela v Ameriki. To je storila v spomin na moža in na sina Andreja, ki je padel v Vietnamu. Andrejev dom, kot je donacija dobila ime, je prvotno služil kot dom za upokojene duhovnike. Letos poleti so ga s pomočjo mariborskih študentov temeljito prenovili in usposobili za materinski dom, kamor se bodo zatekale matere in otroci, ki se v bivanjski stiski nimajo kam obrniti.

Foto: Marija Lebar

V materinskem domu Mozirje je Škofijska Karitas Maribor v torek, 7. novembra, priredila dan odprtih vrat. Številni obiskovalci so si z zanimanjem ogledali lepo in funkcionalno opremljene prostore, ki čakajo na prve stanovalce.

Bivanje v domu je omejeno na eno leto, vendar tudi po tem času stanovalcev ne bodo »vrgli na cesto«, pač pa jim bodo pomagali pri iskanju ustreznih rešitev. Cene nastanitve še niso znane, saj bodo odvisne tudi od gmotnega položaja posamezne družine. Prve mame, zaenkrat jih bo pet, bodo z otroki v dom prišle še letos. Za delo z njimi sta predvideni dve strokovni osebi, ostala pomoč bo laična. Tako računajo na člane Župnijske Karitas Mozirje, svojo pomoč pa so ponudili tudi mozirski skavti. Seveda bodo prostovoljci, ki bodo delovali na tem področju, imeli prej ustrezno pripravo.

Generalni tajnik Slovenske Karitas Lojze Štefan je povedal, da so veseli odprtja materinskega doma, saj se v sodobnem svetu človeške stiske kažejo predvsem v neurejenih družinah. Zelo so zadovoljni zaradi pozitivnega odziva, na katerega so ob odprtju doma naleteli v lokalni skupnosti.

Marija Lebar

Priznanje Milanu Meži

Pred kratkim je bila priložnostna slovesnost ob 10. obletnici delovanja Višje strokovne šole Šolskega centra Velenje. Posebno priznanje župana Mestne občine Velenje je prejel mag. Milan Meža.

G. Milan Meža je pedagoškemu poklicu predan že več kot 30 let, sprva kot srednješolski učitelj, sedaj kot predavatelj in ravnatelj Višje strokovne šole. Napisal je več učnih gradiv za dijake, bil mentor številnim uspešnim mladim raziskovalcem, sodeloval

Foto: Arhiv

je pri izdelavi učil, bil član več različnih komisij Zavoda RS za šolstvo in Ministrstva RS za šolstvo in šport, Regijskega študijskega središča, predsednik komisije za imenovanje predavateljev Višjih strokovnih šol pri Strokovnem svetu RS za poklicno in strokovno izobraževanje. Je soavtor 14 katalogov znanj v višješolskih strokovnih programih in kreator prvih višješolskih strokovnih programov v naši državi. Trenutno je v okviru Evropskega strukturiranega sklada aktivno vključen v projekt za Prenovo in razvoj višješolskih programov: kot nosilec prenove za programa Elektronika ter Rudarstvo in geotehnologija, sodeluje pa tudi pri prenovi programa Informatika. S prenovno bi v Sloveniji radi dosegli modularno zasnovano programov ter njihovo kreditno vrednotenje v skladu z merili ECTS in omogočili lažje prehajanje iz višje v visoko stopnjo strokovnega izobraževanja.

Milan Meža je sinonim za kakovost dela. Odlikuje ga konstruktivno povezovanje in ambiciozni cilji. Med njegove strokovne posebnosti nedvomno spada tudi vodenje in posebno skrbno organiziranje vzgojno-izobraževalnega procesa. Kot ravnatelj uživa spoštovanje in nesporno avtoriteto ter zaupanje. Zaradi svoje strokovne odličnosti predstavlja dober zgled vsem mlajšim in starejšim kolegicam in kolegom ŠC Velenje. Na Višji strokovni šoli pa pušča njegova izjemna energija, skromnost in delovni pristop neizbrisni pečat in dodano vrednost, ki nas dela prepoznavne in nam prinaša ugled, ne le doma, ampak tudi v tujini.

p

Miklavž

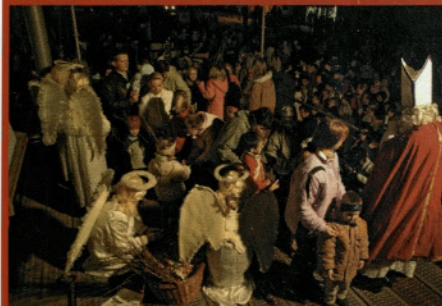

Foto: Dejan Tonkovič

Kot vsako leto, je Miklavž s svojimi angeli obiskal Šoštanj ...

Foto: Aleksander Grudnik

... v Gaberkah pa ga je poleg angelov spremljal tudi trop parkeljnev!

List

PISMA BRALCEV

Kaj bo naredila občina Šoštanj z vprašanjem stare direkcije TUŠ?

Prvega decembra 2006 so člani iniciativnega odbora za ustanovitev muzeja usnjarstva Slovenije posredovali Darku Menihu, županu občine Šoštanj pismo z vprašanjem:

»Kaj bo naredila občina Šoštanj z vprašanjem stare direkcije TUŠ?«

Del pisma županu občine Šoštanj, Darku Menihu

Do danes nakazane »strateške« usmeritve Občine Šoštanj, vsekakor dajejo neko vizijo razvoja v prihodnosti. Vendar je potrebno za dolgoročen trajnostni razvoj občine, poiskati poudarke tudi na drugih področjih. Na tem mestu se zdi pomembno vprašanje stare direkcije TUŠ.

Že sedem let je preteklo od agonije in dokončnega propada TUŠ, naše *fabrike*, ki je leta 1999 po 211. letih obstoja prenehala z delovanjem. V Šoštanju je za njo ostal velik stavbni kompleks, ki je deloma del starega mestnega jedra. Ostali so stroji in brezposelni delavci. Zaradi postopnega ukinjanja proizvodnje in na koncu same usnjarne, ki je od leta 1974 spadala kot TOZD v sistem IUV, so bili tovarniški objekti izredno zanemarjeni in so prav klical po rešitvi tega vprašanja. Že takrat se je pojavila težnja po ohranitvi *fabrike* kot pomembnega dela kulturnega in industrijskega tehničnega izročila na Slovenskem. Vprašanje je bilo, kaj storiti s tem »mestom duhov«.

Lastnik, Industrija usnja Vrhnika, je zaradi lastnih težav in krize usnjarske industrije, odprodala zemljišče tovarne skupaj z večino objektov. Velik del zemljišč in novejši stavbi je odkupil Gorenje za realizacijo svojih proizvodnih programov, del zemljišča pa je v lasti občine Šoštanj. Kmalu je zaradi modernih gospodarskih interesov prišlo do hitre odločitve o odstranitvi tovarne. S spektakularnim rušenjem smo tako uspeli v nekaj tednih skoraj povsem amputirati naše zavedanje, da je Šoštanj zrasel iz stoletne tradicije usnjarstva. Pod zemljo smo zagrebali temelje, dokazuje, da je bil smrad usnjarnenja način življenja in preživetja prebivalstva in vsakdan Šoštanja.

Temna okna propadajočega tovarniškega zidovja, sredi katerega je stal visok dimnik, zidan iz rdeče opeke, so od nekdaj predstavljala velik del znane mestne kulise, tradicije in zgodovine mesta Šoštanj. Sprehod po tovarni ponekod še prinese pred oči sence delavcev, ki hitijo in opravljajo svoja dela. Zdi se, kot da je tovarna še vedno živa in da so jo prehitro opustili in obupali nad njo. Zaradi zapuščenosti in velikosti je vredna naše pozornosti, saj v sebi nosi patino, ki jo večina industrijskih objektov nima in je zato neprecenljivo ogledalo modernemu v dolini. S svojimi zadnjimi močmi še opozarja na našo zgodovino, na naše korenine, je neko zapisal pred leti. S samim rušenjem je bila tovarna fizično skoraj v celoti odstranjena. Ostala je le še stara tovarniška direkcija z dvoriščnimi objekti, ki se s pročeljem vklaplja v Glavni trg in je še vedno v lasti Industrije usnja Vrhnika. Stavba tovarniških kopalnic je danes predvidena za *bodoči* Muzej usnjarstva Slovenije.

Nova revitalizacija prostora in objektov je že dlje časa na pohodu. Vendar je postalo kljub entuziazmu posameznikov, vse do danes naše razumevanje sedanosti, v kateri se učimo iz preteklosti, za modro življenje v prihodnosti, le obljuba. Muzej usnjarstva Slovenije, s katerim bi vsaj deloma zapolnili fizično in psihološko vrzel, ki je nastala v Šoštanju, bo morda uresničljiv v prihodnosti. Vzoredno pa se pojavlja vprašanje stare tovarniške direkcije z nekaj objekti, ki ležijo

za Glavnim trgom. Stavba ima baročno zasnovano in se z neorenesančnim fasadnim pročeljem iz druge polovice 19. stoletja, umešča kot estetsko nepogrešljiv del zahodnega dela Glavnega trga. Stavba je zavarovana kot kulturni spomenik in daje mestu poseben čar in pečat s starim vhodom v *fabriko*. Vsekakor bi veljalo razmisliti o pridobitvi te stavbe, saj ima občina predkupno pravico, lastnik IUV pa interes le to prodati. Stavba bi morala biti za občino zanimiva, saj predstavlja morebiten depo in prostor predstavitev zasebnih zbirk zbirateljev, ki so jih pripravljene odstopiti Šoštanju, če bo zanje posluh. Tudi ni nepomembno, da je bil pred leti narejen popis premične kulturne dediščine v prostorih stare direkcije, v kateri je kar nekaj drugih zanimivih detajlov, kot so na primer rezljana hrastova vrata z usnjarskimi simboli. Stavba nudi možnosti postavitve drugih zbirk. Na do sedaj neustrezno obravnavo je opozorila tudi zelo odmevna in hvale vredna razstava Napotnikovih del, ki jih del hrani občina Šoštanj. Poudariti velja, da je bila postavitev spominskega parka ob novi osnovni šoli dobra poteza. Vendar bi veljalo pomisliti tudi na spremljevalno izobrazbo o znamenitih šoštanjskih rojaki, morda preko spominske sobe ali muzeja, kakršne postavljajo v krajih, kjer so ponosni na svojo preteklost.

Zaradi vsega povedanega pričakujemo, da bo občina izkazala interes za odkup te pomembne stavbe za Šoštanj. Priložnost, ki je pred nami gotovo ne bo na trajala večno, saj lahko zaradi nepazljivosti pride do nepopravljive škode, ki nam je znanamci ne bodo spregledali. Za kakovosten premik, vizijo za prihodnost, bo potrebno mestu znova odkriti dušo, saj se bo tudi po tem razlikovalo od nekretnih nakupovalnih centrov sedanosti, ki jih postavljamo zunaj urbanih naselij. Glavni trg je imel nekaj stoletij funkcijo trga in središča mesta, a je danes vse bolj zapuščen. Kdo bo ostal v njem, če ne bomo ponudili sprejemljivih pogojev in nečesa, kar bo poudarjalo mestu tradicijo in njegov duh po usnju.

Konec pisma

Iniciativni odbor za ustanovitev muzeja usnjarstva Slovenije v Šoštanju / Zanj: Miran Aplinc in Danilo Čebul

Spoznanje?

Kdo bi vedel? Zakaj? Res je, da je že kar nekaj časa obstajala možnost, da bi prišlo do prodaje tega stavbnega kompleksa, vendar je prevladovalo mnenje, da bo občina vendarle upoštevala težnjo, ki se je prišla iz iniciativnega odbora, da bi na nek način pridobila stavbo. Vsekakor je bila informacija, da je bila omenjena stavba prodana v tem letu, prvovrstno presenečenje. Občina se je v letu 2006 odrekla predkupni pravici, zaradi pomanjkanja sredstev, oziroma ker v obstoječem UN ni bila predvidena drugačna rešitev. UN pa je star in nespremenljiv! Danes je dejstvo, da se je Šoštanj odrekel objektu, ki je stoletja predstavljal vitalni del razvoja in obstoja kraja in življenje mnogih posameznikov. S tem dejanjem smo izneverili pričakovanja mnogih, da bomo kljub ukinutvi proizvodnje podjetja, zmogli toliko odnosa in kaj ukrenili. Pozicija objekta je enkratna, vendar bo v bodoče predstavljal le zamujeno priložnost, ki jo je danes Šoštanj sposoben dati v popotnico našim otrokom, ki bodo spraševali kje živijo. Sicer pa, kako bodo vedeli naši mladi, kaj je prav, če še nam to ni jasno?

Miran Aplinc

Vsem krajanom
želimo vesele
božične praznike.

V prihajajočem novem letu 2007 pa
veliko zdravja ter osebne sreče.

Svet KS Lokovica

Vesele
božične praznike
in srečno novo leto
2007!

Svet KS Bele Vode

CVETLIČARNA
Nahtigal

REZANO CVETJE IN IONČNICE
IZDELAVA VSEH VRST ARANŽMAJEV
BALKONSKO CVETJE
SPOMINSKI ARANŽMAJI
DOSTAVA NA DOM
TELEFON: 03/5882-928

Marjeta NAHTIGAL-OBŠTETER s.p.
Trg bratov Mavčak 1
3325 ŠOŠTANJ

Vesele božične praznike
in uspešno Novo leto 2007

**AVTOPREVOZNIŠTVO
KOTNIK**

KOTNIK Marjan s.p.
Kavne 193
3325 Šoštanj

Tel.: 03/589-34-11
GSM: 041/613-754
041/340-295

Blagoslovljene in vesele božične praznike
ter srečno, zdravo in uspešno leto 2007!

Inštitut
za kontrolo in certifikacijo
v kmetijstvu in gozdarstvu

Vinarska ulica 14, 2000 MARIBOR
Tel.: 00386 / 02 / 228 49 00
Fax 00386/ 02 / 251 94 82
www.kon-cert.si

OBVESTILO

Varovanje narave in naravnih virov postaja vse bolj pomemben vidik moderne družbe, ki se je pričela zavedati naravne dediščine. Da jo bomo lahko prenesli na nadaljnje rodove, jo moramo varovati.

Tega se zavedamo tudi na Inštitutu za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu, saj je naša glavna dejavnost kontrola in certifikacija okolju prijaznih načinov kmetovanja.

Zato seznanjamo vse kmetovalce, ki so že vključeni v okolju prijazne načine kmetovanja, da morajo svojo prijavo obnoviti do 31. 12. 2006.

Hkrati se do tega datuma lahko prijavijo tudi novi kmetovalci.

Sodelavci Inštituta KON-CERT

Intervju z Bogdanom Lampretom

Drugače ne znam živeti

Milojka Komprej

Bogdana Lampreta sem na pogovor povabila iz več razlogov. Zaradi njegovih funkcij? To že. Zaradi daljnih poznanstev, saj sva bila v osnovni šoli sošolca? Tudi. Zaradi tega, ker se mu izteka enoletni mandat v funkciji poveljnika CZ za Občino Šoštanj? Morebiti. Ker je gasilec? Ja, seveda. Ali pa morebiti zato, ker je priljubljen krajan Gaberk? Med drugim.

Od vsega naštetega sem gospoda Lampreta predvsem in v prvi vrsti povabila na pogovor zaradi njegove vrline, ki je, na žalost, čedalje redkejša. To pa je delo za ljudi, za kraj, delo brez plačila, delo, za katerega si večkrat celo grajan, kot pa bi ti bil kdo hvaležen. Bogdan Lampret je človek, za katerega se ve, da ga lahko pokličete na pomoč sredi noči, pa vaš klic ne bo zavrnjen. Seveda, še nekaj je takih ljudi in tisti se lahko najdejo v tem zapisu in si rečejo: »Takšen sem tudi jaz!« Sreča za ta svet, da so, a kot je rekel Bogdan sam: »Če se odločiš, da boš delal za ljudi, potem moraš delati za njih, ne smeš pričakovati plačila, tudi hvaležnosti ne. Občutek, da si nekomu pomagal, je najlepše in plačilo.«

Bogdan Lampret je tudi mož in oče, žena Sergeja, sinova Nino in Aljaž. Družina živi v gasilskem domu v Gaberkah. Še vedno kot podnajemniki. Nič hudega, pravi Bogdan. Dom si človek lahko ustvari na več načinov. Z zidovi ali s srcem.

V Gaberkah živi skoraj od rojstva. Kot dvoletni fantič se je priselil sem, skupaj z mamo. V Gaberkah se dobro počuti, rad ima kraj, ljudi in delo v njem.

Na začetku pogovora bi se ustavila ob tvoji najstarejši dejavnosti, ki te spremlja iz otroštva sem, to je gasilstvo.

Gasilec sem postal pred tridesetimi leti, navdušili so me sošolci, skupaj z njimi sem šel pogledat gasilske

vaje pri gasilskem domu v Gaberkah. Tam so bili fantje kot jaz in sem ostal z njimi. Pri gasilcih imaš velike možnosti izobraževanja in napredovanja.

V gasilskem domu Gaberke tudi stanuješ?

Ja, tam stanujem in sem že sedemnajsto leto hišnik.

To pomeni predvsem, da mi ni nikoli dolgčas. Včasih je tudi obvezujoče, včasih naporno. So stvari, ki jih je treba opraviti, ni pa to problem. Ker hodim v službo, mi pri obveznostih veliko pomaga tudi družina.

Omenil si, da se lahko pri gasilcih izobražuješ in preizkusiš na več področjih. Kaj vse si že ti počel?

Šest let sem bil poveljnik PGD Gaberke, od 1998 do 2004, en mandat in pol. To je bilo lepo obdobje, ki pa se ga bom spominjal tudi po eni najtežjih akcij v Gaberkah. To je požar pri Križniku, kjer smo reševali mlada življenja. Bil sem vodja intervencije. Zdaj bi mogoče kakšno stvar naredil drugače, ni bilo enostavno odločiti se. Težko je bilo. Vendar je vladala velika prisotnost in prisebnost vseh gasilcev, ki so gasili in reševali. Zame je bila velika izkušnja. Zdaj sem pri gasilcih v vlogi predsednika društva že dve leti. Tu moram poudariti izredno pomoč ožjih sodelavcev, ne bi jih našteval. Tisti, s katerimi delam, tako vedo, kolikokrat jih pokličem, da skupaj rešimo kakšen problem.

Je veliko problemov oziroma dela?

V letošnjem letu smo zaključili velik niz investicij v gasilski dom. Pred dvema letoma smo dobili avto, lotili smo se obnove strehe, to je bil ogromen strošek, menjali smo vrata in okna, pa še kaj bi se našlo. Gasilski dom Gaberke je tudi kraj kulture in srečanj, dom je velik, dvorana je velika in primerna za prireditve. Gasilci organiziramo novoletni ples, prireditve ob dnevu žensk ter praznik žetve in kruha. Naj ob tej priložnosti povem, da letos izjemoma novoletnega plesa ne bo.

Drugo področje, po katerem te poznajo in tudi cenijo v kraju, je delovanje v svetu krajevne skupnosti.

V svetu krajevne skupnosti sem nastopil drugi mandat. Tudi tu izredno rad delam. V svetu se vedno o vsaki stvari pogovorimo in odločamo v dobrobit kraja. Všeč mi je, da si zastavljamo realne cilje, ki jih lahko uresničujemo. Spet omenjam nesrečo pri Križniku, kjer sem po požaru prevzel koordinacijo nad vsemi deli. Od čiščenja ruševin do obnove in strehe. Uspelo nam je v dveh mesecih.

Ob tem je nastala velika izkušnja: kdor hitro da, dvakrat da. Ljudje so bili pripravljeni pomagati, tako finančno kot fizično. Na začetku so želeli vsi pomagati, z odmikom časa pa je bilo pomoči vedno manj.

Tudi to je na nek način življenjsko in pod vplivom več dejavnikov, ne samo enega.

Kaj pa delo poveljnika civilne zaščite Občine Šoštanj?

Poveljnik sem postal 1. februarja letos. Ker je prejšnji poveljnik dal odpoved, me je k sodelovanju povabil prejšnji župan Milan Kopušar, ker je poznal moje izkušnje preko gasilcev in kraja.

V slabem letu najbrž nisi uspel postoriti kaj posebnega, pa vendar me zanima, kaj sploh zahteva delo poveljnika.

V tem času, kar sem poveljnik, hvala bogu ni bilo večjih elementarnih nesreč. Sem pa se zato ukvarjal z administracijo, kar pomeni z dopisi in obveščanjem in niti sanjalo se mi ni, da je tega dela toliko. Tudi izobraževal sem se v tej smeri v Ljubljani in na Igu. Kompletni štab je bil na izpopolnjevanju v Logu nad Mangartom.

Na Igu smo se ogromno naučili, bilo je kar nekaj ekip in ekipa šoštanjske občine je bila izpostavljena kot zelo uspešna. Res je, da smo v njej v glavnem vsi gasilci in tudi strokovnjaki na svojem področju.

Štab sestavljamo Matjaž Lihtineker, Boris Lambizer, Danilo Čebul, Peter Bolha, Matjaž Kočevar, Boštjan Mikuž, Peter Radoja in jaz. Lahko rečem, da me ni strah, če bi bilo kaj hudega. Sedež civilne zaščite je na Trgu svobode 12. Nekaj opreme je shranjene tu, največ pa jo imajo gasilska društva in nekaj tudi taborniki. Pa še to bi rekel, da je delo pred menoj zelo dobro opravljal Danilo Čebul in mi še zdaj veliko pomaga.

Zamisli si primer elementarne nesreče, ko se razlije šoštanjsko jezero. Kako bi ukrepali v štabu civilne zaščite.

No, to pa je skrajni primer, ki bi bil za Šoštanj res katastrofalen. Po svoje se bi ga bal, ker še ni čisto usklajen načrtu za jez. Dejstvo pa je, da ob razlitju samem ne moreš drugega kot reševati ljudi in imetje. Nato je treba priskrbeti domove in začasna prebivališča. V tej smeri načrti seveda obstajajo, vendar jih še dodelujemo. Vsekakor pa upam, da do tega ne bo prišlo.

Ne bom te spraševala po motu v življenju, ker ga je gotovo lahko vsak razbral iz tvojih odgovorov, pa vendar najdiva eno skupno misel.

Ko se odločiš delati prostovoljno, delaj to s srcem in povsem volontersko. Ne sme ti biti žal časa in pripravljenosti pomagati. Mene vabijo tudi v ostala društva. Ne rečem, da ne pomagam, član pa nisem, ker ne želim biti član samo na papirju. Rajše sem tam, kjer vem, da bom lahko kaj doprinesel. Res je, da pridejo težave. Imam srečo, da mi družina absolutno stoji ob strani, saj smo vsi štirje gasilci. Kaj naj še rečem? To je moje življenje, težko bi si predstavljal drugačnega, živeti ga pa ne bi znal.

Vesel božič in srečno novo leto 2007!

www.sostanj.tv

kabelsko razdelilni sistem šoštanj

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, DŠ: 97896101

Praznovanje se začne z adventom

Praznični decembrski dnevi so se letos v Šoštanju začeli na prvo adventno nedeljo z dvigom adventnih vencev nad trg pri Marijinem spomeniku.

Ta, že tradicionalni dogodek je postal zelo priljubljen, saj ga pospremi množica ljudi, ki s simboličnim prižigom prve sveče na venčku tudi zares vstopijo v čas pričakovanj. Tudi letos se je nad trg dvignilo devet vencev, ki so jih izdelali in za ta namen na trg prinesli ključarji podružničnih in farne cerkve. Blagoslov vencem je dal dekan Jože Pribožič, ki je dogodek pospremil z razmišljanjem o smislu adventa in tega časa. Svečan pečat lepemu

Foto: Dejan Tonkili

dogodku so dodali pevci Mešanega pevskega zbora Svoboda, svoje misli pa je vpletel poslanec v Državnem zboru Drago Koren, ki je ljudi pozval k prijaznosti in nasmehu na obrazu. Prvič je v takšni vlogi zbrane nagovoril šoštanjski župan Darko Menih, ki je v govoru izrazil, da to ni samo krščanski praznik, ampak je to čas, ko so naše misli še bolj intenzivno usmerjene k dobroti, sočutju in prijaznosti med vsemi ljudmi.

Kot že rečeno, je to prva prireditev v nizu praznovanj, zato je k ostalim dogodkom v decembru zbrane pozval Peter Radoja, predsednik Turistično olepševalnega društva Šoštanj, ki je tudi organizator tega in še nekaterih dogodkov.

Milojka Komprej

Božič – Gospodovo rojstvo

Kristjani verujemo, da je v Betlehemu rojeni Jezus Božji Sin – pravi Bog in pravi človek. Da je Bog povemo že s samim imenom praznika. Saj beseda božič izhaja iz imena Bog. Da je Jezus pravi človek, pa povemo s tem, ko rečemo, da je božič najlepši družinski praznik. Zato praznujemo božič v cerkvi in doma, pri oltarni in domači mizi.

Naj nas božični prazniki povežejo z Bogom in med seboj. In ta praznični pečat naj nas spremlja skozi vse novo leto 2007.

Vem, ki prebirate LIST in tistim s katerimi se boste v teh dneh družili, želim blagoslovljene božične praznike in Božjega miru polno novo leto 2007.

Jože Pribožič, župnik in dekan

25. december 2006 (ponedeljek) – Božič – svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri
Topolšica ob 9.45 uri
Sv. Križ ob 19. uri

26. december 2006 (torek) – Sv. Štefan – svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Sv. Anton: Žive jaslice ob 18. uri

27. december 2006 (sreda) – Sv. Janez – svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. uri z blagoslovom vina.
Šoštanjska mestna cerkev ob 18. uri z blagoslovom vina.
Bele Vode ob 8. uri z blagoslovom vina.

Zavodnje ob 8 uri z blagoslovom vina.

31. december 2006 – Sveta družina – svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri (skupni krst).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri

1. januar 2007 (ponedeljek) – Novo leto – svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri
Topolšica ob 9.45 uri

6. januar 2007 (sobota) – Gospodovo razglasenje (Sv. Trije kralji) – svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri z blagoslovom vode.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. uri z blagoslovom vode in ob 18. uri.

Bele Vode ob 8.30 uri z blagoslovom vode.

Zavodnje ob 10. uri z blagoslovom vode.

7. januar 2007 – Jezusov krst – svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri
Topolšica ob 9.45 uri

Pri vseh mašah bo božični blagoslov otrok, ki zaključujejo svojo adventno akcijo OTROCI ZA OTROKE in prinesejo zbrane darove k cerkvenim jasicam.

14. januar 2007 – 2. navadna nedelja – Antonova nedelja – maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri
Sv. Anton ob 11. uri

17. januar 2007 – god sv. Antona, opata – maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. uri

Šoštanjska mestna cerkev ob 18. uri.

Zavodnje ob 10. uri z licitacijo prinesenih darov.
Sv. Anton ob 15.30 uri z licitacijo prinesenih darov.

21. januar 2007 – 3. navadna nedelja – maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 9.45 uri

28. januar 2007 – 4. navadna nedelja – nedelja Svetega pisma – maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke 9.45 uri

2. februar 2007 (petek) – Svečnica – maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in ob 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.

ŽUPNIJSKA OZNANILA

ŠOLSKI CENTER VELENJE
VABI

STARŠE IN UČENCE NA DAN ODPRTIH VRAT

Predstavili vam bomo nove, sodobne učilnice na
Medpodjetniškem izobraževalnem centru
(ob velenjskem stadionu).

Potekal bo v dveh delih:

V sredo, 10. 1. 2007 in četrtek, 11. 1. 2007

17. 00 do 18. 00 - predstavitev možnosti izobraževanja na ŠCV

18. 15 do 19. 15 - predstavitev možnosti izobraževanja na ŠCV

17. 00 - 19. 15 - animacije za učence

17. 00 - 19. 30 - ogled Medpodjetniškega izobraževalnega centra

Pričakuje Vas kolektiv ŠC Velenje in vam v novem
letu želi veliko uspeha in zdravja.
Informacije na telefon 03 896 0600

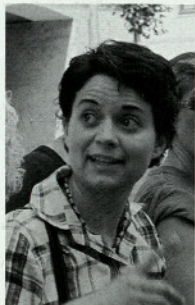
Srečno 2007!

ČE ME IMATE RADI,
NE POLJUBLJAJTE ME NA USTA,
NE KAŠLJAJTE MI V OBRAZ
IN NE PLJUVAJTE PO TLEH.

Polis

Tanja Jenko

POLITIČNO DELOVANJE JE OSEBNO

Lokalne volitve so, hvala Bogu, mimo. Ponovno se lahko posvetimo političnemu delovanju. *Kaos* predvolilne nespameti in strahu v kosteh se je s tem poleg in prešel v *kozmos* legitimnosti novo nastalih razmer, ki bodo v prihodnjem mandatu predstavljale nek ustaljeni red

– upamo, da v čim manjšo skupno škodo.

Prehod iz *kaosa* v *kozmos* pa za nas še ni zadosten, saj se na teh straneh vsaj skušamo odpirati za možnosti *polis*. To pa je v civilizaciji, ki je obrnjena na glavo in se stvari in projektov vedno loteva z zadnjega konca, povsem nenavadno in nerazumljeno, zato pa zelo naporno in seveda tvegano početje.

Ko odprem usta in si drznem spregovoriti in ljudem okoli mene posredovati neko vprašanje, ki se mi pojavlja, ali pa podati svoje stališče do nekega vprašanja, problema ali dileme, ali pa moram samo kritiko nečesa, kar opazim, da ni v redu, ponavadi že prestopim mejo kompetenc, ki mi jih dopuščajo. Enkrat me zavrnejo, ker nisem prave starosti, drugič spola, tretjič stanu, četrtič izobrazbe, petič spet nečesa drugega. Vedno znova me

preseneča, kako deluje ta nezavedni mehanizem utišanja, ko mi ta ali oni človek iz tega ali onega razloga, na ta ali drug način daje vedeti, da nimam *prava glasa*, kadar odpiram neko področje, ki se pravzaprav tiče vseh, in ga s tem spravljam v neko dinamiko. Ta antipolitična drža je družbi in njenim strukturam tako imanentna, da sproži svojo obrambo v blokado že takoj, ko samo zadiši po nečem, kar bi utegnilo postati politično.

Vprašam se kaj je vendar tako moteče pri vseh teh mojih pobudah oz. v tem mojem govorjenju nasploh. Kaj je vsemu temu skupno? Poleg tega, da se sogovorniki navadno izkažejo za odličnike v tarnanju in nemoči za spreminjanje obstoječega stanja, ki raje še naprej zaprtih ust in križem rok pričakuje »mesijo«, nekoga, ki bo kot *deus ex machina* dokončno napravil red in rešil svet pred neizbežno katastrofo, je očitno, da v njih vselej posredujem tudi samo sebe v osebni resničnosti, ki mi jo je bilo doslej dano oživiti, saj vedno nastopam v svojem imenu, za katerim stojim. Tako izpostavljanje, ki vselej vključuje možnost zavrnitve, zahteva določeno mero poguma, saj je zavrnitev najmanjše zlo, ki se ti ob taki akciji lahko primeri.

Javni politični prostor lahko razumemo tudi kot bojišče, vendar pa ne zgolj in izključno teles, pač pa tudi duš in idej, skratka celotnih osebnosti. Človek, torej odrasla in zrela oseba, se ravno skozi politično delovanje razkriva kot osebnost in s tem razkriva kdo je. Tako se vsaka politično delujoča osebnost aktivno razlikuje od druge, postaja individualna, osebnost z lastno identiteto in preseže golo dejstvo, da zgolj je druga oseba kot vsi ostali. V politiki se deluje v svojem imenu in sploh ne gre

Foto: Arsen Perić

za doseganje ciljev. Če delovanje pripelje do neke pozitivno vrednotene pridobitve, je to toliko boljše, ni pa to namen političnega delovanja. Politika zahteva prisotnost, delovanje, iniciativo, angažiranost, vpletenost, ..., ki je vedno obenem tudi telesna, fizična. Ne da se »iti politike« na in z distanco. Preprosto ne gre, če v »igro« ne postavite, vložite tudi samega sebe.

Pri Starih je veljalo, da je moral biti tisti, kdor si je drznil v politični prostor, najprej pripravljen tvegati lastno življenje. V sodobni slovenski stvarnosti se je našel nekdo, ki si je drznil odpreti tehtno vprašanje, vprašanje splava, ki je v Sloveniji nemara najgloblje tabuizirano vprašanje sploh. To se je izkazalo s tem, da je bil po neverjetno hitrem postopku ob glavo (beri: ministrski stolček). Kolegi so mu dali jasno vedeti, da odpiranje političnih vprašanj ne sodi med njegove delovne obveznosti. O splavu v Sloveniji ne sme biti niti debate.

Lahko si predstavljate, da je minister Janez Drobnič požel moje občudovanje.

Vesele praznike ter veliko osebnih sreč in uspeha!

Nem Zakaj.

NLB ⁹⁰

www.nlb.si

CIGRAD d.o.o.

Ravne 103c, 3325 Šoštanj

TELEFON: 03/ 898 48 40

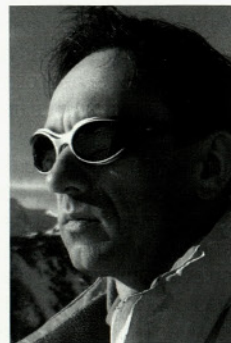
TELEFAX: 03/ 898 48 54

<http://www.cigrad.com>

**VESEL BOŽIČ
IN SREČNO TER
USPEŠNO LETO 2007!**

Informacije v prostoru

Edi Vučina

Adventni čas, vsako leto okrašen z večjim številom lesketajočih se lučk, ki ga dopolnjujejo svetleče oči obdarjenih otrok, zvoki božičnih napevov, vonji po medicini in pecivu, je namenjen vzpodbujanju pozitivnih misli in upanja, ki ga prinaša nov začetek. Prazniki so priložnost, da se odnosi med ljudmi v toplem družinskem okolju umirijo in poglobijo. Le bela snežna odeja še manjka, pa bo idilična podoba iztekajočega se leta popolna.

Saj res, kje pa hodi ta muhasta zima, pa menda ja ne zamuja zaradi tako imenovanega »učinka tople grede«? Tam daleč na mrzlem severu, kjer baje domuje stric Božiček, se topijo ledene gore. Tako vsaj pravijo tisti, ki merijo temperaturo atmosfere in debelino ledu in nas hkrati strašijo z katastrofalnimi posledicami segrevanja našega planeta, ki ga menda povzročajo tako imenovani »toplogredni plini«. Pa jim verjamemo?

Po moje ne gre več za to, da strokovnjakom, ki jih potrjuje tudi vreme samo, ne bi verjeli. Bolj gre za to, a smo se ljudje, kot prebivalci ogroženega planeta, sposobni organizirati in še pravočasno spremeniti način življenja, ki mora vključiti tudi spremenjen odnos do energije, pridobljene zlasti iz fosilnih goriv? Kljub času dobrih želja in upanja, močno dvomim, da nam bo uspelo.

Priznam, v naivnih najstniških časih, še globoko v socializmu, sem bil tudi sam ponosen, ko so v našem mestu zgradili najvišji dimnik daleč naokoli. Ponos je malce kasneje prizadel trboveljski dimnik, ki je po višini prekašal »našega«. Prepričan sem, da bi še danes našli nekaj domačinov, ki so ponosni, da »naša« termoelektrarna zagotavlja kar tretjino elektrike, ki se proizvede v naši državi. Dvomim pa, če je sploh kdo ponosen, da »naša« termoelektrarna prispeva kar polovico vseh nevarnih toplogrednih plinov (gre za CO₂), ki jih v ozračje prispeva naša država.

Kot je znano, ima Slovenija med vsemi novimi članicami EU največ težav pri izpolnjevanju obljube, da bo zmanjšala količino toplogrednih plinov in s tem prispevala svoj delež k rešitvi planeta. Glede na izhodiščno leto, so se emisije celo povečevale in to predvsem na račun porasta proizvodnje električne energije iz premoga ter čezmejnega trgovanja s tako pridobljeno elek-

trično energijo (da ne bi kdo mislil, da elektriko potrebujemo sami). Slovenija je znižanje emisij dosegla le v letu 2003, vzrok za izmerjeno znižanje pa je vsaj zame šokanten: »Znižanje je bilo posledica dvomesečnega remonta bloka 5 termoelektrarne Šoštanj« (citat iz operativnega programa zmanjševanja toplogrednih plinov). Zaradi začetka razžveplanja izpušnih plinov v čistilni napravi, za katero mnogi mislijo, da je odpravila vse probleme TEŠ-a, pa so se emisije toplogrednih plinov v letu 2004 še dodatno povečale.

Da se tukaj, v našem mestu, nahaja gospodarska družba, ki od vseh slovenskih družb prispeva občutno največ k nevarnim podnebnim spremembam, dokazujejo tudi že razdeljeni EMISIJSKI KUPONI. Gre pravzaprav za neke vrste dovolilnice za onesnaževanje (en kupon predstavlja 1 tona ogljikovega dioksida), ki jih je možno tudi prodajati. Ideja je seveda v tem, da so onesnaževalci finančno motivirani, da lahko z uvedbo čistejših tehnologij in posledično prodajo kuponov, povečajo dobiček, tisti »poredni« pa morajo nekaj dodatnega denarja porabiti tudi za nakup novih kuponov. Predstavniki TEŠ-a je na nacionalni televiziji priznal, da bodo kljub dejstvu, da jim

je država podelila kar polovico vseh emisijskih kuponov (za 4.300.824 ton CO₂ letno), morali v prihodnje še nekaj kuponov dokupiti.

To, da velenjski lignit tudi glede na emisije CO₂ ni »najbolj primeren«, ni nobena skrivnost. Minister za gospodarstvo je zato v energetskega dovoljenju za 6. blok TEŠ zahteval tehnologijo, ki bo omogočala kurjenje tudi kakšnega bolj kvalitetnega premoga. (Na primer tistega iz Indonezije, s katerim se ogrevajo v Ljubljani). No, minister je postavil svoje pogoje, me prav zanima, kakšne pogoje bo pa postavila naša občina, ki se je tako velikodušno ponudila, da bo na mesto države izdelala prostorski načrt za novo termoelektrarno. Bo zahtevala nadomestna zemljišča? Kakšno analizo zdravstvenega stanja ljudi, ki živimo v senci dimnikov? Novo stanovanjsko naselje?

Ali se bo spet zadovoljila zgolj z drobižem, ki ga TEŠ razdeli med krajevne skupnosti?

Za koliko bodo prodali naše zdravje? Mogoče bo pa naša mala občina velikemu TEŠ-u rekla zgodovinski NE in tako znatno prispevala k rešitvi našega planeta?

Za slednje ni veliko možnosti, kaj ne ..., ampak naš razsvetljeni predsednik bi bil pa take odločitve zagotovo vesel.

Porušene hiše v Gaberkah XIX. del

A. Grudnik in Z. Mazej

Pri Smodetu - Pri Ivanu in Mariji Spital

Domačija, kjer sta živela Ivan in Marija Spital s svojo družino, je pred leti stala ob desni strani ceste, ki je peljala skozi Gaberško vas proti cerkvi sv. Urha. Domačija je stala na bregu v bližini ceste, nasproti kmetije Krt. Poleg Krtov so jim bili najbližji sosedje še Mehi, Stropniki in Jeriči. Lastniki so premogli dober hektar zemlje, manjše gospodarsko poslopje in svoj čas moderno hišo, ki je imela fasado v lepi roza barvi, z belimi okenskimi obroba-mi. Zemlje je bilo dovolj za kakšno kravo, teleta, prašiča, kokoši in veliko zajcev. Tudi ozimnice so zase pridelali dovolj. Domačijo je Ivan podedoval od svojega očeta Franca.

Pogled na hišo iz dvorišča.

Prvotna lastnika domačije sta bila na začetku 20. stoletja Smodeta (od tod tudi domače ime domačije), ki sta se nekaj časa pridno ukvarjala s kmetijstvom. Otrok nista imela. Z leti je Smode začel piti, zato mu je začelo zmanjkovati denarja. Ko mu je umrla žena, je začel razprodajati svojo zemljo in gozdove. Vse to je pripeljalo tako daleč, da je nazadnje prodal še domačijo sosedom in odšel živeti k sorodnikom. Drugačna zgodba pa se je zgodila pri njegovih sosedih – sedanjih Stropnikih. Tam so živeli Pajerji, Penezi po domače. Bili so pridni kmetje, ki so dobro gospodarili. Nesreča jih je doletela leta 1918, ko je razsajala španska gripa. Takrat so pri njih v kratkem času umrle vse tri hčerke. Da pa je bila nesreča še večja, sta morala Pajerja zaradi neugodnih časov kmetijo prodati. Prodala sta jo sorodnikom Dobnikom iz Dobrovelj, sama pa sta poceni kupila sosednjo Smodetovo domačijo. Pajer je bil velik, pokončen mož. Otrok z ženo nista več imela, zato sta bila na stara leta, ko nista mogla več gospodariti, za pokrivanje stroškov primorana začeti razprodajati svoje posestvo. Del Pajerjeve zemlje so kupili tudi Jeriči, kjer je bil takrat glavni gospodar Franc Spital. Najprej je Spital od Pajerja z denarjem, ki ga je dobil od prodanega lesa, posekanega v svojem gozdu, kupil rodovitno travnik za Velunjo. Kmalu zatem pa je Pajerju umrla žena. Takrat je Pajer svojo hišo prodal Spitalu, pri prodaji pa si je izbral preužitkarstvo in se preselil k Jeriču. Pajer je na stara leta zbolel, zaradi česar so mu morali odstraniti eno nogo. Kasneje se je odselil k Cirilom, kjer je tudi umrl.

Hiša, ki jo je Franc Spital kupil od Pajerja, je bila v slabem stanju, saj je prejšnji lastnik že dolgo ni več vzdrževal. Ker takrat Spitali niso rabili druge hiše, so jo oddali v najem. Najprej je tam živel neki Čas iz Velunje, kasneje pa sta se v hišo naselila Franc in Slavica Spital. Po smrti Franca

Sosedi Spitali in Jevšniki, v ozadju je Spitalova hiša. Z leve: Frančiška Jevšnik, Jože Jevšnik, Marija, Branko in Ivan Spital, Jožica in Danilo Jevšnik. Iz fička gleda Dani Spital.

Spitala leta 1950 pa je hišo podedoval njegov sin Ivan Spital. Ivan je bil v Gaberkah in okolici poznan kot izvrsten čevljar. Bil je zelo natančen, brihten, pošten, sposoben in nasploh zelo »fajn« človek. Ivan se je v številčni Spitalovi družini rodil 28. februarja 1921 kot šesti od desetih otrok. Ko je bil dovolj star za šolanje, si je želel postati kovinar, a mu oče ni zmožgel plačati šolanja. Nekako ga je prepričal, da bo zanj bolje, če bo čevljar. Oče je kovaški posel obvladal sam, zato je vedel, kako garaško je kovaško delo, in tega Ivanu ni privoščil. Ivan je očeta poslušal in se v Šoštanju pri čevljarju Grebenšek še pred začetkom druge svetovne vojne izučil za čevljarja.

Prišla je vojna, ki je prvo leto Jeriči niti niso kaj preveč občutili. Je pa bilo huje leta 1942, ko so bili pri Jeriču vpoklicani v nemško vojsko kar trije bratje. Prvi je dobil poziv Tone, za njim Franc in kot tretjega in zadnjega so Nemci 6. 12. 1942 vpoklicali še Ivana. Ivan je nekaj časa služil na Češkem, okusil pa je tudi grozote ruske fronte, kjer je bil ranjen v dlan. S tem si je »prislužil« bronasto ranjeniško značko in pot na okrevanje v Nemčijo. Dobil je tudi dopust, ki pa ga je izkoristil za prebeg v partizane. Po koncu vojne je skoraj eno leto delal kot miličnik v Šaleški dolini. To mu je prišlo še kako prav, ko so njegovega očeta Franca priprli, ker ni hotel podpisati izjave, da svojo kmetijo odda v zadruo. Ko je Ivan to zvedel, se je razjezil nad komandantom in mu rekel: »A zato smo se borili, da nam boste zdaj starše zapirali?« Očetu ni bilo treba podpisati nobene izjave in je lahko odšel domov. Pa tudi kmetija je ostala v njihovi lasti. Ivan je po dobrem letu zapustil miličniško delo in se raje posvetil čevljarstvu. Dve leti in pol vojne je na Ivanu zaradi nerednega prehranjevanja pustilo posledice. Rana na želodcu se mu

nikoli ni do konca pozdravila. V hudih bolečinah je moral iti leta 1967 na operacijo v bolnišnico Slovenj Gradec. Operacija ga je tako zdelala, da mu takrat nihče več ni obetal vrnitve domov. No, čudežno se je »zlizal« in nato živel še 39 let.

Ivan si je od staršev izgovoril staro pritlično Smodetovo hišo z zelo nizko streho. Notranjost je bila zidana, prehodi so bili obokani, malo svetlobe pa so v hišo spuščala lesena okenca. Hiša je imela črno kuhinjo, v kateri je bilo tudi le eno okence. Ivan je hišo začel obnavljati okrog leta 1954. Leto zatem je spoznal svojo bodočo ženo Marijo Lihteneker, rojeno 10. 8. 1935 na veliki kmetiji pri Bečovniku v Lajšah. Skupaj sta potem še bolj aktivno nadaljevala z obnovo stare hiše, saj sta imela dolgoročne načrte. Poročni zvonovi so zazvonili aprila leta 1956 (letos sta praznovala zlato poroko), meseca maja pa sta se skupaj vselila v obnovljeno hišo v Gaberkah. Prvo peč, gospodinske potreščine, perilo in hrano je Marija dobila od doma. Avgusta istega leta pa se je že rodil njun prvi sin Branko. Za ogrevanje hiše so uporabljali peč, leta 1964 pa jim je Cirilov Pepi instaliral centralno ogrevanje, ki je poenostavilo ogrevanje prostorov.

Foto: arhiv Spital

Čprav Ivan ni maral alkohola, je včasih vseeno kuhal tudi šnops.

Marija se še živo spomni, kako se je pri rušenju starih zidov kadilo, ona pa je po svojih močeh nosila gradbeni material iz hiše. Glavni zidar je bil Robidov Ivan. Najteže je bilo takrat zagotoviti zadostne količine peska. Pesek so že zgodaj zjutraj začeli nositi iz Velunje in ga za cesto nalagati v kupe. Pri Mehu so imeli dogovorjeno, da nekaj ur kasneje pride furman s konjsko vprego. Takrat so na voz naložili pesek in ga odpeljali domov. Se je pa nekoč zgodilo, ko je Meh s konjsko vprego peljal po Velunji, ko si je naenkrat konj zaželel hladne kopeli. Preprosto se je ulegel v globoko vodo in ni hotel vstati. Mehu je to dvignilo pritisk, še bolj pa ga je razjezilo to, ker je moral stopiti iz voza v vodo. Preden je v hladni kopeli uživajočega konja uspel spraviti na noge, je bil ves moker. Ker je za zidanje primeren le droben pesek, so ga morali doma presejati skozi fino mrežo. To je bilo navadno narejeno do tretje ure popoldan, ravno takrat, ko je Robidov Ivan lahko po opravljeni službi prišel zidat. Marija je do takrat tudi že imela pripravljen beton za zidanje in delo je lahko hitreje teklo. Ivan je po službi, ki mu je prinašala bolj slab zaslužek, največkrat šel kar v delavnico popravljat čevlje. Na ta način je še doma zaslužil nekaj denarja, zaradi česar je bila lahko obnova hiše hitrejša. Dela pa so lahko tekla hitreje tudi zato, ker je v tistem času vladala med ljudmi zelo velika solidarnost. Tisti čas si brez težav dobil pomoč sokrajanov. Vsi so za razliko od danes imeli čas in vsi so radi prišli. Če koga včasih niso povabili, je bil celo užaljen, ker je mislil, da so pozabili nanj. Vsi so vedeli, da če bodo sosedom pomagali, jim bodo ti kasneje, ko bodo sami rabili pomoč, uslugo tudi vrnili. Gradnja hiše je potekala ročno. Današnji čas bi bil zbrati dvajset do trideset ljudi za mešanje betona, transportiranje in ulivanje betonske plošče že pravi čudež, pa čeprav je delo, ki je pred desetletji trajalo skoraj ves dan, danes veliko lažje in končano že v nekaj urah.

Vso stavbno pohištvo za hišo je izdelal Ivanov brat – Kresnikov Franc. Po končani predelavi je bila to ena izmed lepših hiš v Gaberkah, velika pa je bila približno 12 X 8 m. Fasada je bila roza barve. Pod hišo so uredili vrt, kjer so rasle ob robu tudi vrtnice. Marija pa je okoli hiše posadila večino sadnega drevja. Pod balkonom se je po zidu vzpenjala vinska trta. Tudi na podstrešju hiše so si Spitali uredili dve sobi. V eni izmed njih je nekaj časa stanoval Ivanov brat Pepi z ženo Vero. V sobi z balkonom, ki je omogočala pogled proti Ivanovi rojstni hiši, proti Jeriču, je imel Ivan nekaj časa čevlarsko delavnico. Kasneje jo je na hčerkino željo prestavil v sobo, ki je gledala proti Mehu. V njej je imel dva šivalna stroja in vse ostale potrebne pripomočke za izdelavo in popravilo čevljev in ostalih izdelkov. Ljudem je največkrat popravljaj (»topal«) čevlje in druge usnjene izdelke. Nekaj časa po poroki je bil zaposlen v čevlarski delavnici na rudniku, ki pa je po nekaj letih prenehala delovati. Kot vodja se je nato zaposlil v mestni čevlarski delavnici v Velenju. Delavnico so sprva imeli v Velenju blizu starega kina, kjer je bilo zaposlenih 14 delavcev. Vsi zaposleni so delavnico z opremo odkupili. Velik del dobička so investirali v nove stroje, da so lahko razširili ponudbo izdelkov. Izdelovali so čevlje, rokavice, copate in ostala usnjena zaščitna sredstva, seveda

Foto: arhiv Spital

Pogled na Spitalovo hišo od Jeriča.

Foto: Lojze Ojsteršek

Hlev s strani.

pa so tudi popravljali čevlje. Zaradi velikih investicij so imeli zaposleni z Ivanom vred zelo slabe plače. Nato so delavnico preselili v poslopje samskega doma. Kasneje so se še enkrat preselili, in sicer v prostore, kjer je sedaj Komunala. Tam pa se je Ivan leta 1974 zaradi zdravstvenih težav invalidsko upokojil. Delavnica je potem čez nekaj let prenehala z delom.

Sprva se je Ivan v službo vozil s kolesom. Čez nekaj let si je kupil moped, s katerim se je vozil v službo pozimi in poleti, v grdem in lepem. To je poslabšalo njegovo zdravje, zato sta se z Marijo odločila, da bosta začela varčevati za avto. Okrog leta 1960 sta si le lahko kupila prvi avto, fička, ki so se mu vrata odpirala spredaj. Ivan je bil vzoren in pazljiv

šofer, zato jima je avto dolgo dobro služil. Tako sta si naslednjega, za takratne čase zelo moderen avto, Zastavo 101, privoščila šele čez mnogo let.

Ivan in Marija sta imela tri otroke: Branka (1956), Danija (1963) in Vlasto (1966). Marija je bila 10 let članica GD Gaberke. Ivan je bil 14 let tudi blagajnik gasilskega društva, in sicer med leti 1945 do 1955 ter 1965 do 1969. Poleg tega je bil tudi eden izmed pevcev takrat zelo znanega gaberškega gasilskega zbora, kjer so prepevali Tone Rezman, Bolt, Franc Spital ... Z ženo Marijo sta rada prepevala tudi na koru v gaberški cerkvi. Gasilski pevski zbor je velikokrat nastopal. Po nastopih je navadno sledila zabava, ki se je velikokrat zavlekla tudi globoko v noč. Ivan je bil znan po tem, da je navadno te zabave med prvimi zapustil.

Ivan je eno leto po vojni delal kot miličnik, njegovo prevozno sredstvo pa je bil konj.

Družina Spital leta 1970. Z leve: Branko, mama Marija, Vlasta, Dani in oče Ivan.

Recept dobrega zakonskega življenja je bil, da si z ženo nikoli nista delila dela. Delala sta skupaj in si pomagala pri delu in vzgoji otrok. Če je bilo treba kuhati, je pomagal Ivan, prav tako se ni branil okopavanja njive ali vrta. Pri ročnem podiranju dreves v gozdu pa je tudi Marija prišla za »cuk« žago. Bila je vsestranska ženska, saj je poprijela za vsakršno delo. Že od malih nog so jo starši naučili vsakega dela, tako da ji nikoli ni bilo težko prijeti tudi za moško delo. Pravijo, da ženska drži tri vogale pri hiši, kar za Marijo prav gotovo drži. Njen mož Ivan je hodil v službo, poleg tega pa je tudi doma veliko šival. Tako je večino dela doma ostalo na Marijinih ramenih. Marija je zjutraj skrbela za otroke, krmila je živali in še marsikaj postorila okrog hiše. Poleg tega je bila doma šest let zaposlena kot šivilja. Ivan jo je naučil izdelovati in šivati rokavice, ki jih je potem prodajal. Tudi zgornje dele čevljev je znala sešiti. Upala si je tudi sama delati s konji na njivi, ko ji drugi niso imeli časa pomagati. Poleg tega je še vedno našla čas za pomoč pri sosedih, predvsem Jeričih, kjer je bilo treba velikokrat pomagati pri delu. Z Ivanom sta ob jesenskih

večerih rada šla k sosedom »kožuhat« koruzo. To so bili res lepi večeri, se spominja Marija, saj so vsi radi veliko prepevali in se zabavali.

Po dokončani obnovi hiše, so leta 1957 začeli graditi še nov hlev. Prej je stal po dolgem glede na hišo in je bil v zelo slabem stanju. Zato so se odločili, da bodo zgradili novega, postavili pa so ga prečno glede na hišo. Poleg hleva so imeli dve garaži, prešo, krušno peč, sušilnico za meso, listnek, hlev in klet. Ivana in Marijo je Robidov Ivan naučil zidati. Tako sta na zidanem delu hleva sama znala narediti omete in fasado. Mariji je v dobrem in slabem spominu ostala gradnja hleva. V dobrem spominu ji je ostalo to, da so po končani postavitvi podstrešja odšli Marija in Ivan ter njegov brat Franc in žena Milka na težko pričakovane kratke, a zaslužene počitnice v Reko. Marija je pred odhodom na morje doma vse preverila ter zaklenila hišo. Ko so se odpeljali proti morju, pa je nekje sredi poti Kresnikova Milka kar tako vprašala Marijo, če je v hiši izklopila elektriko. Čeprav je Marija vse preverila, preden so odšli, pa je ostala v dvomih glede izklopljene elektrike. Tako je, namesto da bi uživala na dopustu, Marija ves čas premlevala, ali je doma res izklopila elektriko. No, to je bil njen slab spomin na nov hlev in dopust.

Kot strela z jasnega, čeprav so že prej obstajale govorice, pa je po vsem delu, ki so ga vložili v obnovo domačije, prišla novica iz rudniške uprave, da je ta del Gaberk na pridobivalnem območju in da se bodo morali v nekaj letih preseliti, objekte pa bodo podrli. Po petnajstih letih obnavljanja domačije to res ni bila vzpodbudna vest. Pa se je zgodilo, da na kmetiji pri Bečovniku v Lajšah, kjer je bila Marija doma, ni bilo naslednika. Tako so se leta 1975 odločili, da gredo vsi skupaj živeti v Lajše. Odločitev je olajšalo tudi dejstvo, da je bil Ivan takrat že invalidsko upokojen. Tam pa so začeli vse zopet od začetka. Hiša je bila namreč v bolj slabem stanju, zato so jo želeli čim prej prenoviti. Ironija pa je bila, da je tudi ta kmetija stala na pridobivalnem območju Premogovnika Velenje, zato niti niso takoj dobili dovoljenja za prenovo hiše. Delo na kmetiji je Ivanu vzelo veliko časa, zato se je sčasoma nehal ukvarjati s čevljarstvom. Šivalne stroje in orodja je prodal, nekaj orodij in kopit pa je bilo uničenih med rušenjem hiše. En šivalni stroj in nekaj opreme je kupil Tone Rezman.

Jeričev Ivan na konju pred svojo rojstno hišo.

Hišo v Gaberkah so dali v najem družini Perše, ki je tam živela neke do leta 1985. Leta 1989 pa se je v rojstno hišo vrnil sin Dani in z družino tam živel do leta 2000. Nov dom so si zgradili kakšen kilometer višje v Gaberkah. Kaj kmalu po odselitvi je bil porušen hlev, hiša pa je stala še vse do velike noči leta 2001.

Domačijo, ki je z leti zamenjala hišne številke Gaberke 10, 89 in nazadnje 292, so gradbeni stroji porušili spomladi leta 2001. Hišna številka Gaberke 89 ni nikoli prišla na vrsto, da bi jo kdo pritrdil na zid. Prej jo je zamenjala nova številka Gaberke 292. Po adaptaciji parcele po rušenju na njej ni ostalo nobene sledi, ki bi pričala o obstoju Smodetove domačije.

Pričujoča zgodba o domačiji Ivana Spitala je nastala na osnovi pripovedovanja Marije, Danija in Toneta Spitala ter Toneta Rezmana.

Ravenčani v Šoštanju

Kulturno umetniško društvo Ravne je eno izmed najbolj dejavnih kulturnih društev v občini. Vsako leto v šoštanjskem kulturnem domu svoje delo predstavijo širši javnosti. V svojo predstavitev zajamejo delovanja vseh sekcij od recitatorske, pevske, do harmonikarjev in otrok podružnične šole. Zaradi izjemnega zani-

Foto: Jani Napotnik

Foto: Jani Napotnik

manja za predstavo so jo po prvi izvedbi v petek, 1. decembra, ponovili minuli petek in dvorana je dovolila le še kakšen prazen stol. V skoraj dveh urah so obiskovalci zares uživali v humorju in bolj ali manj uspešnih poskusih na odru. Medse so povabili tudi goste, prvič je občinstvo zabaval Jodlar Lojz, drugič pa Ta pravi muzikantje, katerih član je Ravenčan Marko Plaznik. Društvo deluje že triindvajset let združuje in združuje dramsko sekcijo, pevske zbor, harmonikarje, štrajharje in »pleh« muziko, recitatorje in učence podružnične šole v Ravnah. Društvo je pomembno z vidika druženja krajanov, saj je iz vsake hiše kdo član katere od sekcij, pomembno pa je tudi zaradi povezovanja zaselkov in sosednjih društev s Koroške in Savinjske. Predsednik društva je Peter Obšteter, ki ga srečujemo v več vlogah, najraje pa je menda muzikant, loti pa se tudi igranja in pisanja besedil. Članstvo je številčno, kar okoli sedemdeset jih je, zato vse, od scene, igre, prevozov in še česa na domu, postorijo kar sami. Dobivajo se v stari šoli, kjer so prostori že hudo neprimerni, zato tudi člani društva kot ostali prebivalci Raven upajo na nov prostor, ki bi bil namenjen kulturnim in drugim dejavnostim za potrebe kraja. A kot kaže, člane kulturnega društva ne ovira prostorska stiska, saj nenehno pripravljajo nove projekte, s katerimi razveseljujejo doma in kamor jih povabijo.

Milojka Komprej

Gaberčani v Gaberkah

Zadnjo nedeljo v novembru je Kulturnica Gaberke v dvorani Gasilskega društva Gaberke organizirala prireditev Veselo nedeljsko popoldne. Kot je bilo omenjeno že v prejšnji številki Lista, je bila rdeča nit prireditve predstavitev prve zgoščenke ljudskih pevk Gaberški cvet. Ljudske pevke iz Gaberškega cveta pojejo ljudske pesmi, ki so priče naše preteklosti. V njih je ohranjen spomin na pristna čustva preprostih ljudi in izkušnje naših pradedov in prababic. Slovenski narod se ima od nekdaj za pevce, vendar pa se zadnje čase ljudsko petje vse bolj opušča. Poplava novejših popevk, tako iz zabavne kot narodno zabavne glasbe, ki jih lahko najdemo na različnih medijih, je preplavila slovenski prostor, zato so se nekatere pristne ljudske pesmi na podeželju izgubile. Bila pa bi velika škoda, da bi se ljudska pesem pozabila. Ljudska pesem je namreč skozi stoletja prehajala iz roda v rod, iz kraja v kraj. Sprva kar po ustnem izročilu, kasneje pa so nekatere izmed njih različni skladatelji zapisali v obliki notnega zapisa. Danes je način življenja drugačen. Malo je ročnega dela (kožuhanje, luščenje fižola, predenje volne, cufanje perja), kjer bi se družina ali pa vaščani skupaj zbrali in si krajšali čas s petjem. Tudi družine so manjše in v njih se več ne goji skupnega družinskega petja. Včasih so bili predvsem pozimi večeri zelo dolgi. Televizije in računalnika še ni bilo, družina je bila navadno zbrana v enem prostoru in večeri so bili krajši in toplejši ob petju ali branju.

Na zgoščenko so pevke zelo ponosne, vendar se zavedajo, da je brez pomoči sponzorjev ne bi bilo. Večino pesmi za zgoščenko je izbrala in glasbeno priredila Ljudmila Podvinšek. Pevke pravijo, da vse pesmi enako rade zapojejo in vse z namenom, da razveseljujejo svoja in hkrati srca poslušalcev. Pevke upajo, da bo ta zgoščenka doprinesla k temu, da bo ljudska pesem v hišah in tudi avtih večkrat zvenela iz CD predvajalnikov in tako prišla v ušesa poslušalcev. Veselje ob izidu prve zgoščenke pevke že navdaja z željo po drugem. Repertoarja zanj jim ne manjka. Če jim bo zdravje dopuščalo, naj bi bila druga zgoščenka zunaj že čez dve leti.

Pevkam je bilo snemanje prava izkušnja. Ugotovile so, da zadeva ni čisto enostavna in da se stvari ne da izpeljat kar čez noč. Nekaj časa je pevkam vzela že sama ideja, kar čez noč pa se tudi ni dalo poiskati ugodne, pa vseeno še kvalitetne samozaložbe. Zato ne čudi podatek, da se jih je v celotnem procesu nastajanja zgoščenke kar nekaj zamenjalo. Potem je prišla pomlad in z njo čas prehladov, ki so pevkam, enkrat eni, drugič drugi kvarili glas. Do letošnje jeseni pa se je le našel ustrezen studio, pa tudi virusi še niso bili na pohodu, tako da so bili pevkini glasovi čisti in pripravljeni na dolgotrajno petje. Glas je na začetku zatresla samo še trema, ki pa so jo pevke kmalu odpravile. Vendar pa še vedno ni šlo vse gladko. Medtem, ko so pevke prvih 12 pesmi prvič posnele brez težav, pa zadnjih šest nekako ni hotelo prav zveneti. Zato je bilo potrebno več ponavljanj, a na koncu so bili vsi zelo zadovoljni z izdelkom. Tako je bil že konec septembra nare-

jena prva testna zgoščenka, ki pa je po glasbeni strani sploh ni bilo potrebno več popravljati. Potrebno je bilo izbrati le še lep posnetek zborčka in oblikovati ovitek zgoščenke, za kar pa je poskrbel kar producent sam. Časovno se je vse tako lepo izteklo, da smo v Kulturnici Gaberke lahko začeli razmišljati o tem, da bi lahko pevke svojo prvo zgoščenko promovirale na zabavni prireditvi Veselo nedeljsko popoldne, ki je bila načrtovana za konec novembra. Tako se je tudi zgodilo.

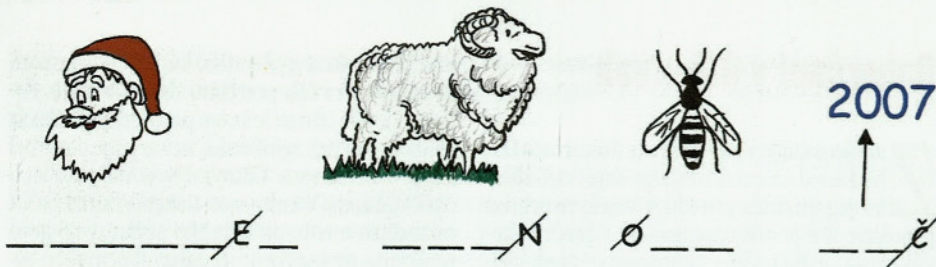
Foto: A. Grudnik

Na promocijo zgoščenke pa je Kulturnica povabila tudi več drugih glasbenih gostov, ki so s svojo glasbo razveseljevali publiko. Tako so se na odru poleg ljudskih pevk Gaberški cvet zvrstili še Mešani pevski zbor Bazovica iz Reke, Ljudski pevci in godci Porini pa počini iz Miklavža pri Ormožu, Oktet Zavodnje, Ljudski pevci iz Sentrupertu, Ansambel Golte, Oblakovi bratanci, Kvartet Svit, Ansambel bratov Avbreht in Mateja Jan. Tako širok izbor nastopajočih pa je bil možen predvsem zaradi tega, ker se je večina od njih odrekla honorarju. Ob tem se Kulturnica Gaberke skupaj z Gaberškim cvetom še enkrat zahvaljuje vsem, ki so s svojim nastopom pripomogli k popestritvi same promocije zgoščenke ter omogočili obiskovalcem, da so lahko uživali v pestrem programu prireditve Veselo nedeljsko popoldne.

Publika je lahko uživala v tri ure dolgem zabavnem programu, kjer se je našla znana in prijetna pesem za vsakogar. Na začetku in koncu prireditve pa so na odru blestele pevke Gaberškega cveta, ki so s ponosom in z nasmehom zapele pesmi, ki so sicer predstavljene na njihovi prvi zgoščenki. Pevke so v kratkem intervjuju publiko seznanile o svojih začetkih, o pridobivanju članic, o uveljavljanju v ožjem domačem vaškem okolju in kasneje v širši okolici. Danes so pevke poznane in povabljene na veliko prireditev, kjer radi slišijo glas ljudskih pevk. Pevke so se na koncu zahvalile vsem, ki so jim tako ali drugače pomagali do izdaje prve zgoščenke, na katero so zelo ponosne. Na koncu so se vsi nastopajoči zbrali na odru in skupaj s publiko zapeli.

Poleg zgoščenke ljudskih pevk »Pozdravljene« sta sedaj na voljo še DVD in videokaseta, na katerih je posneta celotna promocija, ki je bila izvedena na zabavni prireditvi Veselo nedeljsko popoldne v organizaciji Kulturnice Gaberke.

A. Grudnik, Z. Mazej

6. decembra je bilo na OŠ Šoštanj zelo ustvarjalno vzdušje. Vsi razredi smo imeli dan dejavnosti, na temo **ŠEJE IN NAVADE BOŽIČNEGA ČASA**. Vsak razred je izdelal svoje izdelke. Nastale so voščilnice, božički, adventni venčki, svečniki, lutke ... Devetošolci so dan preživel na ŠCV, kjer so ustvarjali na temo praznična kuhinja.

Vse, kar je nastalo tega dne, smo 14. decembra predstavili tudi našim staršem. Stojnice so se kar šibile pod težo ustvarjalnih daril, božičnih aranžmajev, novoletnih okrasov. Da je bilo vzdušje še bolj praznično, je poskrbel pevski zbor in gledališka skupina Na odru.

2. in 3. razred

Dan kot večina drugih. A že na hodniku srečaš polno majhnih vznemirjenih glav, ki nekaj komaj čakajo, šušljajo in jih skupaj stikajo ... Kdaj bo, kdaj bo?

Pri pouku najprej zapojemo nekaj zimskih pesmic in se pogovorimo o čarobnem mesecu decembru, ki nam povišuje srčni utrip. Zakaj?

Obiskali nas bodo dobri možje, ki pridnim otrokom prinašajo cel kup lepih daril. Da je lepše, s pisanimi lučkami in zanimivimi okraski okrasimo ulice, stanovanja, hiše, šole, učilnice ... Tudi mi si bomo izdelali okraske. Okraske izdelujemo po skupinah. Da nam je lažje, si ogledamo izdelke, ki so v

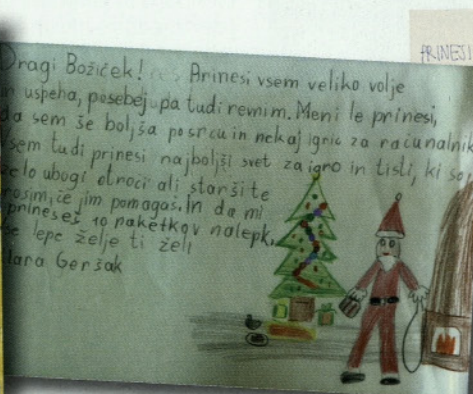
5. razred

V torek popoldan sem šel nabirat stvari za v sredo, ko smo imeli tehniški dan. Izdelovali smo adventne venčke. Pri delu nam je pomagala gospa iz cvetličarne, Brigita Langus. Na osnovo, ki smo jo dobili, smo pritrtili različne liste, vejice in mah. Potem nam je gospa Brigita dala še svečke in vse posula z bleščicami. Vsak je lahko še po svoje dokončal izdelek in ga okrasil. Med vsemi adventnimi venčki je gospa cvetličarka izbrala štiri za razstavo, med njimi je bil tudi moj. Ta dan je bil zelo super.

Uroš Andrejč, 5. d

7. razred

Učenci sedmih razredov smo tehniški dan preživel ustvarjalno, v tehniški in računalniški učilnici. V prvi smo izdelovali stojala za mobilne telefone. Preden smo dobili ustrezna orodja in material v roke, nam je gospa Verdev dala natančna navodila, kako se je potrebno rokovati z določenimi orodji. Nato se je začelo zares. Dobili smo velike deščice in nanje narisali modele. Sledilo je delo na rezalnikih, kjer smo jih najprej izrezali, potem pa še obrusili. Na koncu so

1. razred

Bilo mi je všeč, ko smo izdelovali snežake.

Petja

Meni je bilo vse všeč: venček iz testa, snežak, svečnik, voščilnica, poslikava vrečke iz rafije.

Neja

To mi je bil najboljši dan.

Kilian

To so besede naših prvošolcev, ki so ustvarjali v različnih delavnicah v okviru tehniškega dne. Učenci so pridobivali nove izkušnje in spoznanja ter razvijali spretnosti in veščine ob različnih gradivih. Izdelke za praznične dni pa smo postavili tudi na ogled.

Učiteljice prvih razredov

4. razred

Učenci četrtih razredov osemletke smo s pomočjo različnih virov spoznali pomen in praznovanje božiča nekoč in danes ter svoje znanje nadgradili o šegah in navadah, vezanih na ta čas. Izdelovali smo svečnike, okraske za božično drevo in voščilnice ter pisali voščila. Zelo smo se zabavali in radi ustvarjali. Upamo, da bo še kdaj takšen prekrasen dan.

Neža, Maša, Petra, 4. e

bili prijetno gladki.

Na vrsti je bilo lepljenje prvih dveh delov. Medtem ko sta se sušila, smo preostala dva polakirali ali ju pobarvali z barvo in ju prav tako pustili, da se posuši. Nazadnje smo posušene dele še zleplili in najlepša stojala za mobilnike so bila gotova. Najlepša zato, ker smo jih izdelali sami.

V drugem delu tehniškega dneva smo v računalniški učilnici reševali naloge s pomočjo računalnika, kjer smo izvedeli veliko o lesu različnih vrst, trdot, barv.

Nina Rezoničnik, 7. b

8. razred

December. Praznični mesec. Kupujemo darila, jih izdelujemo. Tudi v šoli je posebno vzdušje, v pričakovanju novega. Letos smo se učenci osmih razredov, na dan dejavnosti, naučili nekaj novega, lepega, in sicer na temo praznična oblačila.

Izdelovali smo praznično lutko. Iz kartona smo izrezali lutko in jo nato oblekli z različnim blagom. Bili smo kar se da izvirni in zelo smo se trudili, na koncu pa so nastali res lepi izdelki. Prav tako smo se izpopolnjevali še v teoretičnem delu, saj smo pridno reševali delovne liste, izvedeli veliko novih stvari. Med drugim smo izdelali reklamo, si izmerili nogo, lepili razna oblačila. Pokazali smo veliko kreativnosti. Bilo je pestro in nihče se ni imel časa dolgočasiti.

Na koncu je vsak učenec naredil svojo novoletno aplikacijo. Šivanje je bilo marsikateremu trd oreh, ampak z malo truda je vsakemu uspelo. Nekateri so namreč prvič šivali in so morali v delo vložiti več truda kot drugi, ki so to znali že prej.

In ob 14. uri smo zaključili z delom. Vsak je oddal svojo mapo in aplikacijo, saj nam jo bodo učitelji ocenili.

V tem mesecu, in seveda še naprej, vam želim obilo sreče in veselja. Stopite novim izzivom naproti in se ob tem čim bolj zabavajte.

Pia Verdnik, 8. a

9. razred

Zgodnjega ponedeljkovega jutra smo pri uri razredne ure izvedeli, da bomo imeli na Miklavžev dan, 6. 12., tehniški dan. Kako brez zveze, sem se strinjala s sošolci.

Kljub nejevolji smo se v sredo z avtobusom odpeljali v Velenje, na ŠCV, kjer so nas profesorji in dijaki sprejeli odprtih rok.

Najprej smo bili deležni kratke predstavitve ŠCV. Dobili smo veliko zanimivih informacij. Meni se je zdel zanimiv skok do šolske jedilnice. Lačni ne bomo, sem si oddahnila. Pogovarjali smo se z dijaki. Stvari, ki so nam jih oni posredovali, ni moč prebrati v nobeni zloženki. Sledilo je delo v delavnicah. Kaj smo delali v posamezni delavnici, so nam povedali sošolci.

O dobrih treh možeh, o Miklavžu, Ded-

ku Mrazu in Božičku, smo se pogovarjali v **zgodovinski** delavnici. Čeprav ima vsak izmed njih svoje značilnosti, se razveselimo vsakega posebej. Delavnico je vodil gospod Zajc.

Vesna

V **turistični** delavnici smo bili učenci razdeljeni v manjše skupine po tri učence. Vsaka skupina si je izbrala eno mesto in naredila turistični načrt, kaj vse bi si lahko ogledal turist, če bi prvič obiskal izbrano mesto. Za zaključek dneva smo morali poskrbeti za izvirno zabavo za naše »izmišljene« turiste. Izdelali smo zanimive plakate in s plesno točko »Mi gremo pa na morje« pozabavali še naše sošolce.

Nina

Delavnica **novoletna dekoracija prostora in pogrinjek** je takoj zavihala rokave in začela izdelovati škatlico iz kartona in okraske iz slanega testa (snežake, zvezde ipd.), ki smo jih nato pobarvali. Po »napornem« delu smo si privoščili odmor. Ker pa tudi po malici naši okraski še niso bili suhi, smo odšli v sosednji prostor, kjer smo videli novoletno dekoracijo in se naučili, kako uporabljati pribor, ter izvedeli, katere plodove lahko uporabimo za novoletno dekoracijo. Pogledali smo si še delo drugih skupin, nato pa smo se pozabavali z nošenjem krožnikov. Začeli smo z enim, končali pa s štirimi! In verjemite, da to ni tako enostavno, kakor izgleda.

Vesna

V **računalniški** delavnici smo s pomočjo Microsoft Worda izdelali voščilo, v katero smo napisali besedilo in vstavili sličico. Pri delu smo pokazali veliko ustvarjalnih veščin.

Matej

S tehniko Iris holding in v tehniki šivanja novoletnih voščil smo se srečali in ustvarjali v njej v delavnici **novoletnih voščilnic**. Svoje ročne spretnosti smo preizkusili tudi v kaligrafski pisavi.

Sead

Delavnica, v kateri je bilo največ učencev, se je imenovala **po praznikih že diši**. Delali smo v kuhinji, kjer smo najprej poskrbeli za higieno naših rok. Sledila so navodila gospe Marjane Novak, katera smo natančno upoštevali. Uspelo nam je, saj so se naši sošolci lahko posladkali z rezultati našega dela, s čarobnimi palčkami, dedkovimi piškoti, skutinimi blazinicami ter orehovimi rogljički.

Sandra

Foto: Šolski list

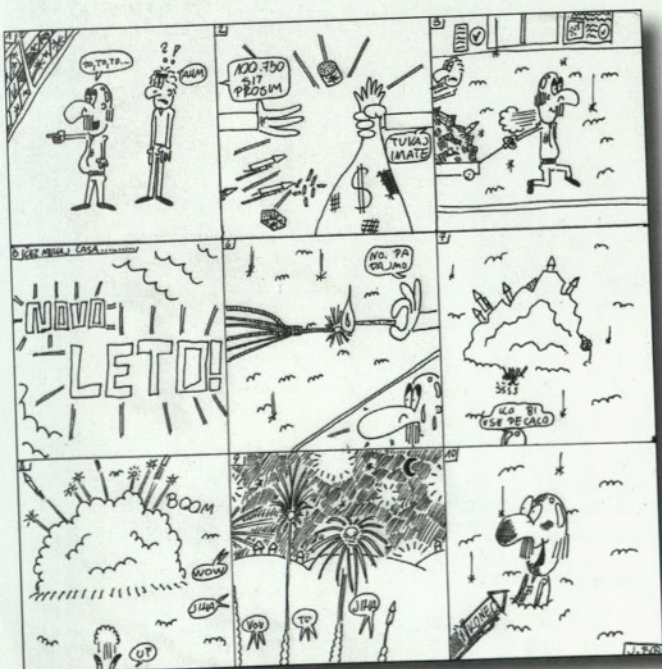
Dopoldne je kar prehitro minilo. Že smo se poslavljali. Mnogi smo se veselili, saj je bil dan zanimiv, zabaven in poučen. Jeseni spet pridemo! Ha, in mnogi izmed nas bomo ostali več let!

Tjaša Konovšek, 9. d

Dragi bralci Šolskega lista!

Zlati časi bodo, če sivino vsakdana sami pozlatimo, s poštenim delom in dobroto, ji s smehom vdihnemo lepoto in s prijateljstvom iskrenim nežnost, srečo, mir, toplino.

Takih časov, zlatih časov, vam v novem letu želimo učenci OŠ Šoštanj.

Januar
Prosinec

- 1 P Novo leto
- 2 T Makarij
- 3 S Genovefa ☉
- 4 Č Angela
- 5 P Simeon
- 6 S Gašper
- 7 N Zdravko
- 8 P Severin
- 9 T Julijan
- 10 S Gregor
- 11 Č Pavlin ☾
- 12 P Tatjana
- 13 S Veronika
- 14 N Srečko
- 15 P Pavel
- 16 T Marcel
- 17 S Anton
- 18 Č Marjetka
- 19 P Marij ●
- 20 S Boštjan
- 21 N Neža
- 22 P Cene
- 23 T Rajko
- 24 S Felicijan
- 25 Č Darko
- 26 P Pavla ☾
- 27 S Janez
- 28 N Peter
- 29 P Franc
- 30 T Martina
- 31 S Janez

List

K

Šoštanj.info

kabelsko razdelilni sistem šoštanj

http://sostanj.info

Sredina

NAPOVEDNIK PRIREDITEV
januar 2007

KDAJ	ZVRST	KAJ	KJE	VABI VAS
1. teden				
četrtek, 4.1. ob 16:00	pravljice	Pravljična ura	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 5.1. ob 20:00	skupščina	Skupščina Mladinskega kulturnega centra - MKC	Gasilski dom Šoštanj	Mladinski kulturni center Šoštanj
2. teden				
torek, 9.1. ob 17:00	predstava	Torkova peta – ustvarjalnica za otroke in starše	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
četrtek, 11.1. ob 16:00	pravljice	Pravljična ura	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 13.1.	planinstvo	Udeležba na pohodu Rogla 1517m – Osankarica	Pohorje	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 13.1. ob 19:00	košarka	Elektra Esotech : Krka Novo Mesto (1. A slovenska košarkarska liga)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
3. teden				
četrtek, 18.1. ob 16:00	pravljice	Pravljična ura	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 18.1. ob 18:00	razstava	Odprtje razstave	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 20.1.	planinstvo	Udeležba na pohodu na Goro Oljko 733m – Zdravju naproti	Lokovica – Gora Oljka	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 20.1. ob 19:00	koncert	Tradicionalni novoletni koncert MePZ Svoboda, MePZ Mavrica in KO Vrhnika	Osnovna šola Šoštanj	Mešani pevski zbor Svoboda
4. teden				
četrtek, 25.1. ob 16:00	pravljice	Pravljična ura	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 26.1. ob 20:00	odbojka	Šoštanj-Topolišica : Vuzenica (3. državna odbojkarška liga – moški)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojkarški klub Šoštanj Topol-šica
petek, 26.1. ob 20:20	predstavitve	Galerijski večeri	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 27.1. ob 9:00	košarka	DAN ELEKTRE 2007 (Predstavitve vseh skupin Šol košarke in vseh ekip mlajših selekcij KK Elektra)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
sobota, 27.1. ob 16:30	kegljanje	Šoštanj : Lent (2. slovenska kegljaška liga vzhod – moški)	Športni center TEŠ	Kegljaški klub Šoštanj
sobota, 27.1. ob 18:00	odbojka	Kajuh Šoštanj : Partizan Škofja Loka (2. državna odbojkarška liga – ženske)	Telovadnica OŠ Šoštanj	Ženski odbojkarški klub Kajuh Šoštanj
sobota, 27.1. ob 19:00	košarka	Elektra Esotech : Zagorje (1. A slovenska košarkarska liga)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (kanal 34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.
KATEGORIJE PRIREDITEV:

- šport
- kultura
- šolstvo
- gospodarstvo
- splošno

Podoba kulture

pripravila Milojka Komprej

Vsak je unikat

Slikarska razstava Karoline Destovnik

Zadnja razstava v Mestni galeriji Šoštanj je bila za leto 2006, v četrtek 14. decembra. V prostorih galerije razstavlja dela Karolina Destovnik sicer inženirka tekstilne in kemijske stroke, ki se v svetu likovnega ustvarjanja išče preko mentorjev in seveda preko lastne želje po skrivnostnem, neotipljivem in nedotakljivem. Odprtje je bilo podprto z glasbenim programom Dušana Krajncja, veznim tekstom Milojke Komprej in besedami avtorice same, ki je že v zapisu o sebi nanizala mnogo zanimivega.

Foto: Dejan Tonki

Razstava bo na ogled do 10. januarja. Destovnikova pravi o sebi;... *Da imam čut za umetnost sem podzavestno verjetno vedela precej zgodaj, moja ustvarjanja segajo v otroška leta in potem skozi šolska leta, ko sem s pomočjo likovnih pedagogov, kot sta gospod Rihtarič in gospod Skok, pridobivala ustrezne smernice slikarskega izražanja. Obkrožali so me mnogi umetniki, tako v domačem, kot tudi drugih okoljih, tako sem pot nadaljevala bolj v sprostitvene namene. Ko sem se odločila za izobraževanje, sem ustvarjala pod taktirko akademskega slikarja Alojza Zavolovška, ki je nedvomno verjel vame in je kljubovanju navkljub izgubil edino bitko z menoj - vtepsi v moje misli tehnična pravila, od katerih umetnost ne odstopa.*

Sama pravim, da je osebno izpovedna moč nadarjenosti v vsakem izmed nas in izključno domena vsakega posameznika, pustimo ji na površje, jo privzdignimo, sprejmemo z vsem veseljem. Kajti to, kar gledate sem jaz, to je moj odsev, moje ogledalo, to so moja čustva, to so moje misli, ki so se izoblikovale skozi impresi-

jo mojih oči. To sem jaz!

Osebno zelo spoštujem velike umetnike Italije, zaradi izredne tenkočutnosti in močne kulturne zavesti skozi stoletja. Vpliv slikarjev je nemalokrat sugestiv in predvsem senzibilen, najraje se še vedno izražam v tehniki olje na platno. Slike so naslikane na meji abstrakcije, v drugih pa se izražam preko lepote pokrajine in konjev, nedvomno verjamem, da mi bodo vedno nove izkušnje prinašale nova odkritja in spogledovanja umetniških sposobnosti tudi v bodoče. Konec koncev vsi smo unikati in vsi po malem ustvarjalci!

»Leder« še vedno diši po Šoštanju

Film Vonj usnja

V okviru projekta Vsebinske zasnove Muzeja usnjarstva, ki ga pri Občini Šoštanj vodi Zavod za kulturo Šoštanj, je bil v letošnjem letu posnet film Vonj usnja, ki je doživel pred premiero v Šoštanju 6. decembra, premierna predstavitev pa je bila v Muzeju Bistra na Vrhniki 14. 12. 2006. Vonj usnja je bil posnet v Usnjarni Princič in v IUUV Vrhnika, nekaj posnetkov v njem pa je tudi iz domače Tovarne usnja, ko je le ta še obratovala. Besedo ob tem, je za šoštanjsko usnjarno dodal Franc Mevc, ki se je na ruševinah z nostalgijo spominjal časov, kot je usnjarna še obratovala in dajala kruh več kot

Foto: Dejan Tonki

dvestotim delavce, Film je posnel Studio Mozaik, ki je tudi prispeval arhivske posnetke domače tovarne, glasbo je dodal Gorazd Planko, tekst je napisal Miran Aplinc, scenarij in režija pa je delo Kajetana Čopa. Zgoščenko s filmom lahko dvignete brezplačno v Mestni galeriji Šoštanj v času njenih obratovalnih ur.

Večer poln presenečenj

V okviru Galerijskih večerov je v petek, 20. oktobra zvečer, v Galeriji Šoštanj potekal pogovor s Petrom Rezmanom. Datum ni bil izbran naključno, saj je gost, ki je bil rojen 21. oktobra 1956, svoje srečanje z Abrahamom pričakal kar v Galeriji v krogu družine in prijateljev, ki so se v pogovoru po prireditvi zadržali čez polnoč. Pogovor z Rezmanom je vodila Milojka Komprej. Tokrat je bila izpostavljena vloga Petra kot literata in urednika. Ker je njegovo udejstvovanje tako široko, se je namenoma ognila njegovemu publicističnemu delu in zelo aktivni vlogi v ekoloških gibanjih.

Peter Rezman je svojo literarno pot začel s pesniško zbirko Pesmi iz premoga. Že naslov pove, da je vsebina pesmi večinoma naravnana »knapovsko«. Rezman je bil takrat zaposlen kot električar v »jami«. Vzdušje rudniških rovov, vsakdanje življenje knapa, še posebej pa medčloveški odnosi v tem kontekstu, so teme, ki avtorja še vedno zanimajo. »Lahko bi rekli, da sem tukaj našel nekakšno »tržno nišo«, saj rudarsko življenje ni zelo pogosta tema v literaturi, zlasti sodobni,« je dejal v pogovoru Rezman. Kako je pri tem delu uspešen, priča njegova črtica o praznovanju rudarskega praznika, ki se je na natečaju Radia Slovenija uvrstila zelo visoko in so jo to jesen predvajali v oddaji Literarni nočno.

Rezman je vsestranski avtor, saj se poleg poezije in proze ukvarja tudi z dramatiko. Tako sta v zadnjem času doživeli bralni odrski uprizoritvi kar dve njegovi deli, zadnje z naslovom »Hiša« je bilo predstavljeno na Borštikovem srečanju. S svojim literarnim snovanjem in udejstvovanjem pa skrbi, da Šoštanj ne ostaja na literarnem obrobju, da se o nas sliši tudi v »centrih«. Pomembno pa je tudi njegovo delo urednika našega časopisa, za katerega lahko rečemo, da je na zavidljivi ravni. Kot urednik priskoči na pomoč tudi kolegom in kolegicam pri njihovem literarnem ustvarjanju. V uredniški vlogi pa je tudi pri ustvarjanju Hotenj, vsakoletne izdaje šaleških literarnih ustvarjalcev.

Pri Hotenjih je Rezman vse od začetka, pravzaprav bi lahko rekli, da je eden od idejnih »očev«. Še se spominja časov, ko so se z nekaterimi zagnanimi mladimi ljudmi dobivali v vrtnariji

Foto: Marija Lebar

pri vili Široko in dokaj dni, predvsem pa noči posvetili literarnim snovanjem. Tako se je rodila tudi ideja o publikaciji z imenom Hotenja. Letos je izšla že šestnajsta številka.

Tudi ustvarjalci iz Hotenj so bili prisotni na tokratnem galerijskem večeru in so se Rezmanu s šopkom zahvalili za njegov trud. Milojka pa je poskrbela za res pravo presenečenje, saj je v goste povabila nekaj Petrovih prijateljev iz tistih prvih dni Hotenj. Žal vsi niso mogli priti, prišla pa sta Bojana Šturm, ki se je v Hotenjih pojavljala pod imenom Ana Job in prišel je Dušan Brešar.

Večer sta z glasbo popestrila Matjaž Ogriajenšek in Zvone Hranjec in predstavila nekaj znanih pesmi, s katerimi sta se skupina Šank rock n Chateau uveljavljala v slovenskem prostoru. Izkazalo se je, da je marsikatero besedilo zanje napisal Peter Rezman. Med njimi je tudi Objemi me ter Metulj, ki je nastal v začetku 90. let, kar je bilo za marsikoga med občinstvom, ki je dodobra napolnilo šoštanjsko galerijo, čisto novo. Ta del Rezmanovega ustvarjanja namreč ni splošno znan.

Marija Lebar

Za prijatelje

Galerijski večer z Matjažem Ograjenškom

Tretji galerijski večer v Mestni galeriji Šoštanj, ki je bil 24. 11. ob običajni uri 20.20 uri, je bil večer dobre slovenske pop in rock glasbe. Večer z Matjažem Ograjenškom (Lola), se je sprevrgel v koncert, ki ga je gost izvedel skupaj s prijatelji Zvonetom Hranjcem, Dušanom Kranjcem, Andrejem Hudobrennikom, Bojanom Škruba in Jankom Zacirkovnikom. Koncept večerov, ki je namenjen domačim ustvarjalcem, je sicer naravnost na spoznavanje gostov preko besede, a kako drugače predstaviti glasbenika, kakor preko njegove glasbe. Lola pa je skupaj s svojimi prijatelji predstavil še znane slovenske izvajalce, kot so Šifrer, Mojzer, Flisar, Pestner in drugi.

Foto: Dejan Tonkili

Ni kaj reči, poslušalci so uživali. A kot že rečeno, tudi beseda je bila zraven, ki jo je spretno pridral Peter Rezman. Med drugim je Matjaža spomnil na leta njegovega ustvarjanja pri skupini Chateau (v devetdesetih letih), ko sta skupaj z Hranjcem in ostalimi iz skupine uspešno prodrla na slovensko glasbeno sceno. Spomnil ga je tudi na mladost in na njegove prve poskuse s kitaro, ko je naštudiral Sivo pot in jo zaigral mami. Tudi o pisanju besedil in ustvarjanju zvoka je tekla beseda. Večer, ki je imel pet sklopov, pa se je zaključil s pesmijo Za prijatelje.

In seveda mimo uradnega. Matjaž ne bi mogel večera zaključiti drugače, kot da je še enkrat prijel kitaro, njegovi prijatelji smo naredili krog, ugasnile so luči, prižgale sveče ... in večer se je začel znova.

Za Prešernov rojstni dan - poezija

Šaleško literarno društvo Hotenja se je v mesecu decembru predstavilo javnosti kar dvakrat. Za veseli dan kulture (saj veste, da gre za Prešernov rojstni dan, kajne?) so se odzvali povabili Hiše mladim v Šmartnem ob Paki in brali na tamkajšnjem kulturnem večeru oziroma predstavili 16. številko Hotenj.

Osmega decembra pa so se odzvali povabili šoštanske knjižnice. Zbranim so brali svoja in tuja dela Andrej Krevzel, Josip Bačič Savski, Boštjan Oder, Ramiz Velagič, Tatjana Vidmar in Milojka Komprej ter Ivo Stropnik in Peter Rezman, ki je večer literature povezal v šopek skupaj z glasbo, ki jo je prispeval Matej Plaznik, učenec glasbene šole FKK Velenje, oddelek Šoštanj. V večeru je bilo

nekaj povedanega tudi o zgodovini društva, ki se je rodilo ravno na območju Šoštanja, v zgodnjih devetdesetih letih, o članstvu, ki ga zavezuje samo in edino pisanje in nastajanje almanaha, ki daje možnost tudi mladim neveljavljenim piscem, da natisnejo svoje literarne poskuse.

Pobarvaj zobno miško

Pobarvanka Zobna miška, avtorice Katje Kočevar, izdane pri Zavodu za kulturo Šoštanj, je v četrtek 14.12.2006 dosegla naslove. To so otroci vrtca in nižjih razredov osnovne šole. V imenu izdajatelja, jo je v spremstvu avtorice predal osnovni šoli Šoštanj in Vrtcu Šoštanj, Kajetan Čop, direktor zavoda, ki je ob tem izrekel tudi dobre želje za delo in sodelovanje v prihodnjem letu. Avtorici in izdajatelju sta se zahvalili ravnateljica osnovne šole Majda Završnik Puc in Vesna Žerjav, ravnateljica vrtca. Zavod za kulturo, je tako že tretje leto zapored ob novem letu obdaroval šoštanske otroke in želi s to gesto nadaljevati tudi v prihodnjih obdobjih.

Foto: M. K.

Zobna miška, pobarvaj si pravljico, je tretje delo Katje Kočevar. Za prvo Lučka na morju, drugo Škratje Derenovi je torej otroke obiskala Zobna miška. Nagajiva zobna miška, ki ve, kaj je zdravo za otroške zobe.

Pobarvanka je izšla v 700 izvodih, lektorirala jo je Nataša Meh Peer, risbe v njej so delo Lee Houdournik, uredil jo je Zdravko Kočevar, napisala Katja Kočevar, izdal in založil pa Zavod za kulturo Šoštanj.

Pokazali so! Znajo!

Veseli december se je v Lokovici začel zelo pestro. V soboto, 2. decembra so namreč dvorano doma krajanov napolnili mladi glasbeniki in njihovi starši, prijatelji, sorodniki, sošolci in občudovalci. Privabila jih je - lahko bi rekli že tradicionalna - prireditev Pokaži, kaj znaš v organizaciji Društva prijateljev mladine.

Svoje znanje so pokazali tako posamezniki kot manjše skupinske zasedbe. Prisluhnilo smo

Foto: Jani Napotnik

Foto: J. K.

lahko čudovitim pevskim glasovom ter zvokom najrazličnejših instrumentov. Tudi z glasbenimi vrstami so presenetili. Pokazali so, da kljub drugačnim najstniškim trendom znajo ceniti in ohranjati narodnozabavno glasbo. Poleg nje so predstavili nekaj večnih hitov in tudi sodobnejše vrste.

Na lokoviškem odru pa tokrat niso nastopali le domačini. Pridružili so se jim mladi upi vseh koncev Šaleške doline. Že začeli so umetniki iz Velenja, katerim so sledili gostje iz Šmartnega ob Paki ter seveda domači, ki so zastopali čast domače vasi Lokovice.

Poslušalci so z bučnim aplavzom pokazali, da spodbujajo njihovo delo in tudi sama ugotavljam, da se ni treba bati, da bi bilo tem mladim dolgčas. Morda pa bo njihov talent prerasel tudi v kaj več, ne samo preganjanje dolgčasa ... Se bo morda kdo izmed nastopajočih na Pokaži kaj znaš 2006 čez nekaj let te prireditve spominjal kot začetka svoje zelo uspešne glasbene kariere? Nikoli se ne ve ... In upajmo, da bo tako!

Jerica Koren

Mladinski kulturni center Šoštanj
Koroška cesta 22, 3325 Šoštanj

VABILO

Šoštanj, »mesto svetlobe« ima mlade ljudi. To so tisti, ki odrasčajo, se razvijajo in skušajo najti lastno prepoznavnost. Da jim je lažje se medsebojno povezujejo. Družijo se na različne načine. Največkrat v parku, za zidovi hiš, na obronkih mesta in seveda na Plati. Plata je znamenita zbirna točka mladim pod okriljem na kocko postavljenega pesnika K.D. Kajuhja. Tam so najraje, združeni v prostoru brez PROSTORA. Če ste jih videli, potem ste še vedno dobri opazovalci, ste še vedno sveži in mladi po srcu.

Šoštanski mladinci so se odločili, da pokažejo svoj interes, svoj obstoj. Obstoj potrebuje podporo. Vašo podporo. Podporo skupnosti. Imate otroke, ki bodo zrasi, so že mladinci, ali to šele bodo. Podprite jih. Lahko se zgodi. Otroci prepuščeni sami sebi, osamljeni in hladna noč.

Vemo kako je to. Imamo slabe izkušnje z nočjo, zapuščenimi objekti in praznimi objektivami.

Pomagajmo mladim, da ne bodo iskali temačnih prostorov, ter postali ožigosani in zavrženi. Storimo, kar je naša dolžnost. Mladi so, prihajajo in bodo prihajali.

Mladi se bodo v prihajajočem času predstavili s svojo kreativno energijo in dejavnostim, katerih namen je jasen. Biti podprt in prepoznaven.

Prva izmed dejavnosti na katero ste vabljeni je občni zbor 5.1.2007 ob 20.00 v sejni sobi gasilskega doma Šoštanj.

Program:

1. Poročilo o delu društva
2. Kratka predstavitev društva
3. Volitve (izbor predsednika, odbora, tajnika...)
4. Predaja dokumentov novemu predsedniku
5. Načrt dela za leto 2007
6. Razno

Kot predstavnik mladim Šoštanja verjamemo, da lahko pripomoreš k izboljšanju stanja mladine v mestu, zato te prosimo, da se skupščine udeležiš s svojim glasom in idejami...

Vabljeni vsi, ki čutite, da lahko prispevate del sebe v razvoj mladim ljudem.

VAŠ MKČS

Košarkarski klub Elektra je v svojem 58. letu delovanja zabeležil največji uspeh v vsej svoji zgodovini, saj je članska ekipa ob zaključku sezone 2005/06 prvič uvrstila v končnico za prvaka (PLAY-OFF). Ob zaključku državnega prvenstva je osvojila četrto mesto med vsemi slovenskimi košarkarskimi ekipami in ekipi Laškega prevzela dolgoletni primat najboljše štajerske košarkarske ekipe. V klubu poleg izjemno uspešne članske ekipe deluje 6 mladinskih tekmovalnih selekcij in kar 12 skupin šol košarke. A ker vam želimo predstaviti celoletno delo v klubu, bomo to tokrat naredili v kronološkem zaporedju.

Članska ekipa na obisku v podjetju Esotech.

Januar 2006 / Člansko ekipo je skupaj z vodstvom takoj po prvih treningih v novem letu sprejela predsednica uprave podjetja Esotech, gospa Zofija Mazej Kukovič. Podjetje Esotech, po katerem ima naziv tudi članska ekipa kluba, je glavni pokrovitelj članske ekipe. Srečanje je bilo pristno in je močno pripomoglo k boljšemu medsebojnemu poznavanju. Malo pred novim letom pa je članska ekipa obiskala tudi glavnega sponzorja kluba, to je Termoelektrarno Šoštanj, kjer so si igralci lahko ogledali notranjost tega energetskega objekta in se hkrati srečali z direktorjem dr. Urošem Rotnikom.

V mesecu januarju je Elektra Esotech odigrala štiri tekme in iztržila polovični uspeh. Dve zmagi in dva poraza. V soboto, 21. januarja, pa je potekala celodnevna prireditev z nazivom DAN ELEKTRE. Na tej prireditvi so se predstavile vse selekcije Košarkarskega kluba Elektra, od 5-letnikov, ki delujejo v mali šoli košarke, preko vseh skupin šol košarke, pionirjev, kadetov in mladincev do članov, ki so prireditve zaključili s prvenstveno tekmo proti ekipi Krke iz Novega mesta, kjer je slavila domača ekipa.

Februar / Mesec februar si bomo najbolje zapolnili po nastopu članske ekipe na finalnem pokalnem turnirju v pokalu Spar. Žreb je naši ekipi namenil močno domačo ekipo Heliosa, a so se igralci Elektre pred polno domžalsko dvorano dostojno upirali favoriziranemu nasprotniku, a na koncu žal tekmo izgubili. V tolažbo so jim bile tri tekme v državnem prvenstvu, kjer so vse zmage ostale v rokah igralcev Elektre Esotech.

Marec / Sekcija veteranov Košarkarskega kluba Elektra, ki združuje bivše igralce članske ekipe, je 4. marca 2006 organizirala Spomladan-

ski veteranski turnir. Po turnirju so si veterani ogledali še prvenstveno tekmo med ekipama Elektra Esotech in Postojnska jama, kjer je visoko zmagala domača ekipa.

Sledile so še tri tekme med katerimi je bila vsekakor presenečenje visoka zmaga nad Pivovarno Laško, ki je imela mnogo let primat najboljših košarkarske ekipe na štajerskem. Poleg članske ekipe so bili zelo aktivni tudi mlajši igralci. Tako je bil v tem mesecu organiziran Finalni turnir Šaleško-Savinjske regionalne lige za pionirje. Udeležile so se ga štiri najvišje uvrščene ekipe iz rednega dela, ki so se med seboj pomerile za naslov. Zmagala je ekipa Elektra Livada.

Marec je bil poseben tudi zaradi tega, ker je članska ekipa kluba od Športne zveze Šoštanj prejela priznanje za najboljšo športno ekipo v občini Šoštanj za leto 2005! To je bilo že tretje tovrstno priznanje, ki ga je prejela članska ekipa.

DAN ELEKTRE 2007 – predstavitev vseh skupin kluba.

April / V mesecu aprilu se je začel drugi del državnega prvenstva oz. liga za prvaka. Za ekipo Elektra Esotech se je začel sanjsko, kajti še enkrat so premagali višje postavljenega tekmeca, ekipo Pivovarne Laško. Kot se je začelo se je tudi končalo: z zmago v gosteh proti ekipi iz Laškega, kar so bile kar tri zaporedne zmage proti ekipi sosedov iz Laškega in primat je bil odvzet! S temi zmagami je Elektra Esotech nakazala, da je na poti k zgodovinskemu uspehu v najmočnejšem državnem prvenstvu.

Maj / To kar smo vsi čakali se je tudi uresničilo. Košarkarji Elektre Esotech-a, so si s 4. mestom po rednem delu prvenstva prvič v zgodovini kluba zagotovili nastop v polfinalu državnega prvenstva. V dveh tekmah so bili boljši nasprotniki iz Ljubljane, to je ekipa Geoplina Slovana. Z uvrstitvijo v 1/2 finale državnega prvenstva je članska ekipa pod vodstvom trenerja Dušana Hauptmana dosegla največji uspeh v 58-letni zgodovini kluba!

Junij / V začetku meseca junija je članska ekipa nameravala odpotovati na turnejo na Kitajsko, a je organizator turneje v zadnjem hipu le-to prestavil na jesen. Igralci članske ekipe so odšli na zaslužni dopust, medtem ko so mladi perspektivni igralci že vadili pod taktirko novega trenerja članske ekipe, Bojana Lazića.

Julij / Mesec julij je za Košarkarski klub Elektra tradicionalno prost mesec za vse skupine in selekcije kluba.

Avgust / Že v začetku avgusta so se zbrali igralci članske ekipe in ekipe mladincev ter kadetov in po enomesečnem premoru pričeli s pripravo na novo tekmovalno sezono. Članska ekipa je sezono pričela močno prenovljena, saj

so nekateri igralci iz pretekle sezone odšli v nove košarkarske sredine, zato je vodstvo kluba v Elektro povabilo nekaj mladih perspektivnih ter nekaj izkušenih igralcev.

September / V začetku septembra je v Šoštanju potekal že tretji mednarodni košarkarski turnir, ki je posvečen legendi košarke v Šaleški dolini, Matjažu Natku. Turnirja so se udeležile ekipe Heliosa iz Domžal, Zlatorog iz Laškega, Kelag Wörthersee Piraten iz Celovca (Avstrija) ter domača Elektra Esotech. Zmagala je ekipa Helios-a, druga pa je bila domača ekipa.

18. septembra so igralci članske ekipe Elektra Esotech odpotovali na daljni vzhod – Kitajsko, na turnejo po mestih v okolici Shanghaja. Turnejo je v pretekli številki LIST-a podrobno opisal eden izmed mladih igralcev, zato dodajmo le to, da je vse stroške turneje kril organizator, fond VEBA iz Beograda.

Nastop Elektre Esotech na Kitajskem pred 4.000 gledalci!

Oktober / V soboto, 14. oktobra, se je začela nova sezona v 1. A slovenski košarkarski ligi oz. v Ligi UPC Telemach. Ekipa Elektra Esotech je začela malo slabše, kot v preteklih letih, a to je logična posledica prenove in pomladitve ekipe, ki iz tekmo v tekmo igra bolje.

November / Članska ekipa je na gostovanju v Zagorju zabeležila prvo zmago v sezoni, veterani so uspešno organizirali Jesenki veteranski turnir v košarki in organizirana sta bila dva domača turnirja za najmlajše igralce.

December / V prazničnem mesecu so se zaključila tekmovalna v državnem prvenstvu za pionirje, kjer je Elektra nastopila s kar štirimi ekipami. Zelo uspešno so nastopanje v prvem delu državnega prvenstva nastopili kadeti Elektre, ki so osvojili 1. mesto v predtekmovalju in se tako uvrstili v skupino, ki bo igrala za državnega prvaka. Tudi mladinci so bili uspešni, saj so v 2. državni ligi v svoji skupini močno na prvem mestu.

Članska ekipa je skupaj z vodstvom obiskala Termoelektrarno Šoštanj in se glavnemu sponzorju kluba na simboličen način zahvalila za vso podporo pri delu kluba.

Kaj se bo v Elektri dogajalo v januarju 2007

krog	Datum	Dan	Ura	Domača ekipa	Gostujoča ekipa
12.	6.1.2007	sobota	19:00	Kraški zidar	Elektra Esotech
13.	13.1.2007	sobota	19:00	Elektra Esotech	Krka Novo mesto
14.	17.1.2007	sreda	19:00	Helios Domžale	Elektra Esotech
DAN ELEKTRE 2007 – predstavitev vseh 5K in selekcij Elektre					
15.	27.1.2007	sobota	19:00	Elektra Esotech	Zagorje

Bojan Rotovnik in Duško Supić

Jesenski veteranski turnir

Sekcija veteranov Košarkarskega kluba Elektra, ki združuje bivše igralce članske ekipe, je v soboto, 11. novembra 2006, organizirala Jesenski veteranski turnir. Zaradi odpovedi ene izmed prijavljenih ekip sta se turnirja udeležili samo dve ekipi: domača ekipa veteranov in ekipa veteranov iz Celja. Tekma je bila odigrana ob 16. uri v Športni dvorani Šoštanj.

Veterani Elektra - Veterani Celje 60:63 (12:16, 26:36, 41:47)

Tekmo so s trojko odprli veterani Elektre in v četrti minuti povedli z 7 točk razlike, nakar so se razigrali še gosti iz Celja, ki so v nadaljevanju tudi prevzeli pobudo in prvo četrtino končali z prednostjo 4 točk. V drugi četrtini so se razigrali še ostali igralci gostujoče ekipe tako da je prednost na koncu prvega polčasa znašala kar 10 točk za veterane Celja. Drugi polčas so domači igralci začeli zelo podjetno saj se je razigral Rotovnik in z dvema trojkama vrnil domače v boj za zmago. V zadnji četrtini smo gledali zelo izenačeno košarko z lepimi potezami, na koncu pa so se zmage veselili veterani Celja.

Najboljša igralka sta bila za goste Kahvedžič z 20 točkami, za domače pa Rotovnik z 18 točkami.

D. S.

Šah

Končano je člansko šahovsko prvenstvo v 3. državni ligi. Skupno je zmagala ekipa ŠK Črna na Koroškem s 37,5 točkami pred Ptujem s 35 in Impolom iz Slove. Bistrice s 34 točkami. Ekipa ŠK Šoštanj je izmed 24 ekipami zasedla 8. mesto s 28 točkami.

Na zaključnem hitropoteznem turnirju v Grižah je med 56 šahisti naš šahist Kurtovič Marko zasedel 9. mesto. Na turnirju ŠK Straža Mislinje

2. 12. 2006 je na hitropoteznem turnirju izmed 16 šahistov zmagal Ferenc Aleksander pred Gregorjem Rupnikom, oba člana ŠK Šoštanj.

Za občinsko prvenstvo Šoštanja pa je bil prvi Stropnik Franc - Šahovski klub Šoštanj, prav tako pa je ekipno zmagala ekipa ŠK Šoštanj. Sodelovalo je 31 šahistov.

Na mednarodnem turnirju v septembru v Pregradi na Hrvaškem je med 42 šahisti, naš šahist Stropnik Franc delil 11 - 14 mesto.

Na memorialnem turnirju Tineta Štormana, dne 14. 12. 2006 v Šempetru je med 30 šahisti osvojil odlično 2. mesto Podlipnik Robi ŠK Šoštanj.

Gregor Rupnik

Liga v malem nogometu v Ravnah

Tudi letos smo bili v Krajevni skupnosti Ravne športno aktivni. Organizirali smo ligo v malem nogometu, ki je potekala kar v dveh delih, in sicer v spomladanskem ter jesenskem.

Tekmovale so ekipe: Gosposka ulica, Politična ulica, Veterani, Zlatorogi, Holcerji in Frajkinclerji. Zmagovalec lige je bila že tretjič zapored ekipa Gosposke ulice, ki jo sestavljajo: Damjan Tajnik, Marko Tajnik, Marjan Kotnik, Simon Jelen, Zoran Jelen, Marko Pergovnik, Bojan Kumer, Dejan Obšteter in Edo Ovčjak.

Foto: Arhiv

Pokale smo podelili najboljšim trem ekipam, pa tudi najboljšemu vratarju (Marko Tajnik), najboljšemu strelcu (Marjan Kotnik), fair play ekipi (Holcerji), zmagovalni ženski ekipi OŽENJENIH, ki so bile boljše od LEDIČNIH z rezultatom 3 : 0.

Med seboj so se pomerili tudi dečki spodnjih in zgornjih Raven, slednji pa so tudi zmagali. V spodbudo za nadaljnje športne uspehe pa so prejeli srebrna in zlata odličja.

S. T.

Adrenalin, gume in bencin

Vonj po zažganih gumah, nenehna borba voznikov s stožci na progi, neverjetni pospeški...

Vse to so lahko v sredini oktobra videli številni obiskovalci na Avto poligonu Ločica pri Šempetru, kjer se je v avto slalomu pomerilo rekordno število voznikov - bilo jih je kar 75. Na zadnji, peti dirki za pokalno prvenstvo smo dobili državnega prvaka. To je postal Dragan Gajič iz Maribora z Opel Corso. Prvo mesto na zadnjem avto slalomu je osvojil Miha Rihtar, sicer zelo znan voznik relija, ki pa je avto slalom vozil prvič. Odlično so se uvrstili tudi domačini.

Foto: Arhiv

Namen takšnih avto slalomov je v tem, da cestne dirkače spravijo s cest in da takšni vozniki sprostijo adrenalin na zavarovani progi, pri tem pa ne ogrožajo drugih. Takšnega tekmovanja se lahko udeleži vsak, ki ima opravljen vozniški izpit, uporablja pa lahko serijsko vozilo, s katerim se sicer vozi vsak dan, denimo, v službo.

Rekreacija

Športna sekcija ravnenskih upokojencev deluje tudi v zimskih mesecih. Potem ko so z mrzlimi dnevi zaključili svojo redno rekreacijo ob igrišču v Ravnah, kjer balinajo, kegljajo, mečejo pikado in počnejo še kaj drugega za zdrav način življenja, se zdaj dobivajo vsak četrtek v telovadnici TVD Partizan od 16.30 do 17.30. Tisti, ki tega še ne veste, pa bi radi prišli, torej vabljeni.

M.K.

Zaželite si svetle skupne prihodnosti v letu 2007, da bi skupaj ustvarjali boljši svet - za vse nas.

ESOTECH
ustvarjamo boljši svet

www.esotech.si
www.tpvide.si
velenje@esotech.si

Nasilno podjetje
Slovenskega ekološkega grozda
in Tehnološke platforme za vode

giz o eg
tpvide
slovenska tehnološka platforma za vode

SREČNO 2007

ALIM
agencija za trženje informatiko in marketing

F-SECURE

Šoštanj.info

amIS
zanesljivo

TUDI V VIRTUALNEM SVETU!

Mesto so ljudje

Micka

Stropnik Marija

Stropnik Marija, ki jo kličejo Micka, je danes tam pri petinosemdesetih. Malo jo dajejo noge, še vedno pa bere vsakodnevni časopis. Za sabo ima svoje kmečko življenje, ki sem ga del preživel skupaj z njo, saj sem kot otrok hodil k njej po mleko. Na ta način sva povezana še danes. Tam kjer je živela nekoč, se je po domače reklo pri Basistu. Danes so na mladost in tisti kraj pod Goricami na obronkih Družmirja ostali le še spomini, ki mi jih z veseljem kdaj pa kdaj pričara.

Kam segajo vaše korenine?

Dedek je bil iz Belih Vod, na Zaloki se je reklo. Velika kmetija, ki so jo starši leta 1902 prodali in vsi skupaj smo se preselili v Vinsko Goro na malo manjšo kmetijo. Ate Jakob je bil rojen 1892, mama Marija pa je bila Cviklova iz Vinske gore, rojena 1896. Bila je sosedka in tako sta se ata in mama spoznala. Pri nas se je po domače reklo pri Župjeku (prej Šupjeku). V naši družini so se rodile štiri dekleta in štirje fantje. Med dekleti sem bila najstarejša, rojena 13.08.1921. Brati so že vsi umrli, tudi obe sestri, med tem ko imam še sestro Faniko, s katero se srečujemo, živi pa v Slovenj Gradcu kot upokojena učiteljica.

Osnovna šola?

Osnovno šolo sem obiskovala v Vinski Gori.

Štiri krat po dva letnika skupaj. Učitelji so nas veliko naučili, ker so bili strogi, mi pa smo jih morali poslušati in spoštovati. Ni tako kot danes, ko se učitelji bojijo otrok. Spomnim se, ko so se fantje med glavnim odmorom skrili v votlino pod bližnjo cerkvijo. Zamudili so k pouku, potem so pa videli, eni so jih dobili okrog ušes, drugi za lase. V učilnici je bila lončena peč, na kateri smo se grel, kuril pa je hišnik s premogom in drvni. Rada sem imela petje in zemljepis, najraje pa športne dneve.

V času šolanja sem pomagala na 13 hektarjev veliki kmetiji, ki je bila precej v ravnini. Doma smo imeli par konjev za vleko, štiri tisoč sadik hmelja, ate pa je tudi opravljal dela za spravilo lesa. Ni nam bilo hudo, za jest smo imeli, edino obleke smo nosili eden za drugim, saj veste osem otrok. Otroci smo spali v sobi po dva in dva skupaj v eni postelji, med tem ko sta ate in mama spala v drugi sobi. Otroci smo se imeli radi, le včasih smo se kdaj pa kdaj stekli, kot vsi otroci. Takrat je nastopil ate, ki je moral pokazati svojo strogost.

Kam ste šli po osnovni šoli?

Starši so komaj čakali, da končam osnovno šolo in pričnem z delom. Pomoč na kmetiji je bila važnejša od nadaljnega šolanja. 1940 se je pričela vojna in ni bilo več možnosti za kakšno šolo, tudi če bi lahko. Tako sem bila doma neke deset let, po končani vojni pa sem obiskovala enoletno gospodinjstvo šolo. Hodila sem tudi na pevske vaje, kar mi je bilo v veliko razvedrilo.

Potem je verjetno prišel čas, ko ste spoznali svojega moža?

Svojo mlajšo sestro Faniko sem morala s kolegom peljati iz Vinske Gore v Šoštanj, da jo vpišemo v gimnazijo in ji priskrbim sobo. Na Koroški cesti sem jo našla in tam je bila tudi teta mojega bodočega moža Slavka. Z njim sem se prvič srečala tam, pozneje pa smo družno hodili na prireditve. Spomnim se igre Miklova Zala, in tako se je pričela najina skupna pot.

Poroka verjetno ni bila daleč?

Leta 1948 sva se poročila in preselila sem se na kmetijo v Družmirje, imenovano Basist po domače. Tam je živel mož Slavko in njegovi starši. Delo je bilo tukaj bolj naporno kot prej doma, veliko ročnih opravil in za vožnjo so tukaj krave zamenjale konje, ki smo jih za to opravilo uporabljali na moji domačiji. Kmetija je merila 17 hektarjev in zaradi veliko dela smo imeli vedno kakšnega pomagača, tudi purša. Veliko se je želo in potrebovali smo dninarke, da so pomagale na njivah. Imeli smo pet do šest glav živine, veliko sadja, mošta, prodajali »šnops«, mleko itd. Rodila sta se nama dva sinova. Najprej Silvo leta 1949 in potem Jože 1953, ki je še danes pri nas doma. Živeli smo lepo v miru, saj takrat še ni bilo položnic. Otroci so se igrali po bližnjih gozdovih in travnikih, sama pa sem pogrešala petje. Z možem sva ob nedeljah hodila v cerkev, pa tudi kdaj v bližnji kino. Po življenjske potrebščine sem se vozila s kolesom v Šoštanj, služkinji si pa nismo mogli privoščiti, ker ni bilo toliko denarja.

Ali je bilo poleg dela tudi kaj zabave?

Tast in tašča sta imela velikokrat obiske in smo družno praznovali. Prišli so sinovi in hčere z družinami. Bilo je veselo, mož je zaigral na harmoniko, podobno veselje je bilo tudi takrat, ko smo šli kdaj na gasilsko veselico. Po zabavi pa seveda spet delo, kure, jajce, pa tudi »štrikanje« v moje veselje

in pa predenje. Ovce smo imeli kar doma in tudi kolovrat, zato pa je bila tudi volna. Takrat se je gradila elektrarna in so delavci Hidromontaže veliko kupovali naše pridelke, vsega po malem, tudi solate. Gradisova kuhinja v bližini je potrebovala živež in je bilo nekaj zaslužka. Včasih smo šli tudi na maškarado v sokolski dom Šoštanj, seveda našeljeni, da je bilo bolj veselo. Zabavno je bila še tudi tista leta precej nazaj, ko je prišel k hiši prvi radio. Star ate je rekel, da se zdaj ne bo nič več delalo, ker bojo vsi samo poslušali.

Zdaj ste na drugi lokaciji kot prej v Družmirju?

Leta 1975 so se zaradi izkopavanja premoga pričeli drugi časi. Pogrezanje se je pričelo in najprej je šla cerkev, potem pa postopoma celotno Družmirje, vse tja do nas do leta 1995. V vmesnem času je moj sin Jože končal mizarsko šolo, se zaposlil v takratnem Liku in vztrajal nekako deset let. Zaradi veliko dela na kmetiji je pričel pomagati nama z možem, da smo lahko sledili razvoju. Pričela se je strojna obdelava njiv in kmetija je zahtevala več rok in več varčevanja, da smo lahko kupili kakšen gospodinjstvi ali kmetijski stroj. Ko še ni bilo strojev, so nam prišli orat iz zadruga.

V stari hiši v Družmirju tam pod Goricami so se dogajali čudni časi. Saj poznate tresenje. Tega je bilo vsak dan kar precej. Nekega dne je padel cel velb na telico, a ji k sreči ni bilo nič. Potem se je podrl ves vogal hiše, slak je rasel v razpoke, v »kukrleku« je zrastle drevesce - zimski okrasni lorbeč. Dvajset let smo spali v strahu, da se razpoke povečajo. Hišo smo morali podreti in o tem obstaja tudi film, dogodek pa je bil zelo dramatičen. Potem smo se leta 1996 preselili sem na Koroško, kjer smo že enajsto leto. Hišo je zgradil Premogovnik, sin Jože pa je ogromno pomagal. Moram pohvaliti premogovnik, da so nam šli vedno na roko in danes imamo še vedno odlične odnose. Lepa beseda vedno lepo mesto najde. Ob selitvi je bil najbolj prizadet mož, ki se nikakor ni mogel navaditi na novo lokacijo, ki je kar čez hrib bivšega doma. Potreboval je vse leto, da je našel vso orodje, ki smo ga selili sem.

Kakšno je zdaj vaše življenje?

Vsa ta lepša leta so za nama. Bilo je veliko dela in veliko lepega. Ostarela sva in za oba zelo lepo skrbi naš sin Jože. Vedno najde čas, za zdravnika, pomoč, za hrano, za nabavo. Pomagajo tudi drugi in imamo dobre sosedbe, kot takrat ko smo bili še na stari domačiji. Tukaj imamo še nekaj krav, malo mleka, nekaj skute in masla, nekaj vrta, sin pa postori še kaj v mizarski delavnici za vzdrževanje hiše. Ker se tam, kjer imamo še nekaj zemlje, vse bolj pogreza, kmalu ne bo več za krmo in ne bo več živine. Časi so se spremenili in mi z njimi. Rada preberem dnevno časopisje, televizije pa ne gledam, ker mi oči ne nesejo. Z možem imava skromne dohodke, za pogreb pa sva si našparala.

Kaj bi sporočili bralcem Lista?

Všeč nam je List, naj še naprej izhaja, ker ga rada berem in ga vsem priporočam. Želela bi, da se še več ljudi nanj naroči.

V imenu bralcev Lista in v svojem imenu se vam zahvaljujem za pogovor. Želim vam mnogo prijetnih bralnih uric in ker smo pred pragom novega leta tudi veliko zdravja in zadovoljstva v prihajajočem letu.

Jani Napotnik

Svetloba

Meditacija

Ničesar drugega ni kakor Svetloba in Zvok. Nikoli ni bili česa drugega in nikoli ne bo. Zakaj smo ljudje pozabili na to. V tej pozabi tekamo za tem, kar je minljivo in na kar se ne moremo zanesti. Lahko bi se odrekli lažnemu, iluzornemu in seveda žalostnemu. Toda raje ostajamo ujeti v ponavljajoči se zgodbi brez konca in kraja.

Ljudje današnje dobe imajo toliko zavesti, da lahko pridejo do službe in nazaj, ne da bi se ponesrečili in potem jo še ostane za vsakodnevne opravke. Da bi spoznali, da sta drevo in skala živa, je potrebna druga vrsta zavesti. Celotno znanstveniki so prišli tako daleč, da lahko prepoznajo živost drevja in skal. Imajo instrument s katerim lahko zaznajo, da se drevo pokrči, ko pride k njemu drvar z žago. Ko vrtnar stopi na vrt, se cel vrt zapre, kajti prišel je sovražnik. Vrtnar je samo pomislil, da bo rožo porezal in igla na instrumentu je vzdrtela. Ugotovili so, da rastline zaznavajo misli. Vse kar obstaja, je napolnjeno z različnimi zavestmi, toda mi smo premalo zavedajoči, da bi zaznavali ta jezik. Naši umi so polni misli in rezultat je negativen. Vsaka stvar ima v sebi boga, nič ni prazno. Današnji filozofi pa si prizadevajo, da bi dokazali, da so stvari prazne. Če so stvari prazne pomeni, da so oni lahko potem polni, polni tudi filozofskega znanja. To pa nikamor ne pelje, razen v nenehno

prazno razmišljanje. Ko postanemo polni ljubezni, zavedanja, meditacije, spoznamo, da svet ni prazen. Če nimaš ljubezni, potem boš videl, da v svetu ni ljubezni. Če naše srce bije v ljubezni, čutimo ta utrip vsepovsod, vseokrog sebe - v vetru, ki je zavel skozi drevesa, v reki, ki teče morju naproti. Filozof misli in če bi nanj priključili instrument za merjenje misli, bi le ta znorel. Kazalci bi podivjali in celo instrument bi bil v nevarnosti, da ga bodo misli skurile. Pesnik je bližje resnici, kajti pesnik čuti. Če se moramo odločiti za koga, se moramo odločiti pesniku v prid, kajti resničnost se zna bolje dotakniti kot filozof. Vendar je tudi čutenje samo hoja proč od Svetlobe - ne tako daleč kakor mišljenje, toda tudi čutenje je subtilna dejavnost. Mistik ali meditant pa ne misli, niti ne čuti - samo ostaja v prisotnosti sedanjega trenutka. Samo je. Nobene dejavnosti, nobenega mišljenja, nobenega čutenja - niti srce, niti glava. To se imenuje Satsang - bivanje z resnico. Toda kaj narediti, da bomo bivali z resnico, brez misli, brez čutenja, brez delovanja, brez srca in brez glave. Obstaja Pot, po kateri se lahko odpravimo do Svetlobe, pot za katero ne potrebujemo nobenega časa, nobene prihodnosti. V tem trenutku je mogoča, je preprosto tu, čaka na nas, vendar nas žal ni. Mi smo nekje drugje, ni nas v tem trenutku, brez mišljenja, brez čutenja, vedno smo ali v preteklosti ali prihodnosti. Tako ostajajo vrata zaprta, vrata, ki se odpirajo v Svetlobo, so zaklenjena, mi pa ostajamo pred njimi. Ključ za odprtje je v rokah Učitelja, ki je onstran vrat obsijan in je sam

sijoča Svetloba. Učitelj ni telo, ni filozofski sklep, je resnica, je eksistencialna izkušnja. Stane brez mišljenja so vrata, stanje brez uma je Pot. Kaj narediti, da nam bo uspelo, kaj storiti, da nam uspe? Čim bolj govorimo, pišemo o tem, ali o tem razmišljamo, bolj smo oddaljeni, kajti um je zelo premeten. Um potem prične razmišljati in takrat smo že v stran od resnice. Um prične tekati nazaj ali naprej, naša naloga pa je, ostati samo tukaj s trenutkom. Toda kdo je lahko s trenutkom, kdo je lahko z jezo, žalostjo, depresijo, z boleznijo, z nesrečo. Vsi se hočemo tega trenutka znebiti. Ker ne vemo za kozmične zakone, ostajamo v neznanju in poskušamo vse te tako imenovane tegobe odstraniti. Poslužujemo se zdravil, zdravnikov, tablet, da popravimo in preložimo naše težave. Zakaj ne moremo ostati s trenutkom, z jezo ali žalostjo, v celoti z vsem, ne da bi o tem mislili ali premišljevali. Če pričnemo živeti s trenutkom, bomo spoznali, da kadar smo z njim, takrat je to čudež. Ne bojimo se z žalostjo in ne hlepimo po sreči, kajti s tem odhajamo proč, zaidemo, ni nas v tem trenutku, kajti želimo si prihodnosti, ki nikoli ne pride. Naša naloga je biti samo priča brez misli, brez čutenja. Prihodnost, ko pride, je vedno sedanjost in če nas ni v sedanjosti, smo zgrešili resnico. Prihodnost pride samo, ko smo v meditaciji, ko smo na poti v Svetlobo. Seveda pride novo leto, novo obdobje, toda če nas v njej ni, smo zgrešili in sedanjost in prihodnost. Meditacija je rešitev.

SO. HS. OSH. / Priredil Zen Aj

Mohor in Fortunat sta mogla Penk prekopat

Zapisa Špela Janežič

Davno tega je po vsej Šaleški dolini valovilo jezero. Tako pravi ohranjeno ustno ljudsko izročilo. Nekoč pa je jezero odteklo iz Doline skozi ozko sotesko, ki povezuje Šaleško dolino s Savinjsko, in ji pravijo Pénk. O nastanku imena soteske se je ohranilo več ljudskih razlag.

Penk se začne pri Puharskem mostu čez Pako, kjer se v reko izliva potoka Florjanščica in Toplica. Območju pravijo Puharje, tam stoji tudi nova šostanjska župnijska cerkev sv. Mihaela. Penk naj bi se končal že na meji z občino Šmartno ob Paki. Čeprav je to ime soteske, domačini pravijo, da je Penk samo na desnem, skornskem bregu Pake. Onkraj reke je že Lokovica.

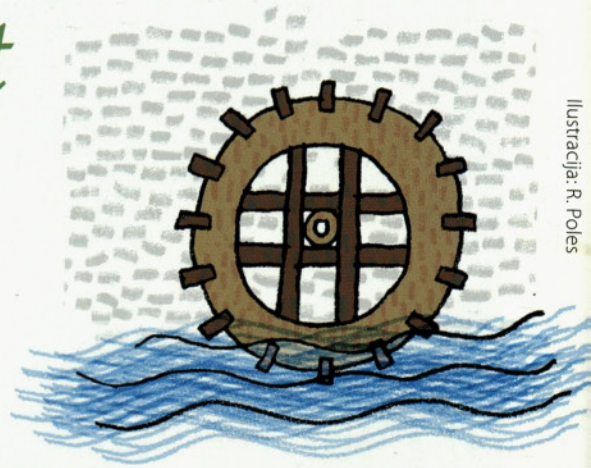
Pred drugo svetovno vojno so pripovedovali o dveh ujetnikih, obsojenih na smrt. Imenovala sta se Mohor in Fortunat. Oprostili bi ju le, če bi prekopala hrib, da bi lahko jezero odteklo iz Doline. To se ni zdelo mogoče. Ujetnika sta se vseeno lotila dela in zares prekopala skalovje. Jezero je odtekalo in se penilo skozi skalo. Od teh pen ime Penk ali Peni graben.

Jezero naj bi odteklo na mestu, kjer je danes žaga pri Méšiču, po zatrjevanju drugih pa v bližini nekdanjega Béčevnikovega mlina in žage. Ko je jezero odtekalo, je nastala reka Paka. – Ujetnika sta tako postala svobodna in naj bi bila v zahvalo upodobljena na oltarju stare škalske cerkve. V Šostanju pa je sv. Mohorju in Fortunatu posvečena mestna cerkev. Nekateri pravijo, da naj bi svetnika le ukazala prekopati skalo v Penku.

Po drugi razlagi je dobila soteska ime, ker gre za tesen, ožino, nemško »eng«. Po tretji različici je bil Penk priimek nekega gospoda s Koroškega, ki je »tu želel prevzeti oblast in zato sem naselil svoje podložnike«.

Danes ni več sledu o vinogradih, ki so se nekdaj razprostirali v terasah po strmih skornskih pobočjih nad Penkom. Nekateri se še spominjajo stare zidanice na vrhu Pírečke strmine in trsov. V Skornem so poleg grozolja včasih pridelali tudi veliko žita in gojili hmelj. V Penku so kopali in talili svinčeno ter cinkovo rudo. Še danes so vidni opuščeni vhodi v rove.

Iz Penka navzgor po planoti, proti kmetiji Kálšnek v šostanjskem Skornem, je težko prehodna globel. Pravijo ji Kalški Pekel. V skoraj navpični strmini ni mogoče spravljati lesa, pri delih na

tamkajšnji njivi pa je v sončni pripeki nevzdržno vroče – kot v peklu –, da vsi bežijo v zavetje gozdne sence. Vsak ve, da »v Kalški Pekel ni za hodit.« Prihajajo pa iz Kalškega Pekla na miklavževo špicparklji. Priplazijo se iz votline. Imajo rožičke in rozljajo z verigami. Spremljajo sv. Miklavža na poti od hiše do hiše in strašijo otroke.

V Penku naj bi nekoč živel tudi birič oz. izterjevalec, ki se je pisal Hoffbauer. Zaradi »sitnega posla«, ki ga je moral opravljati, se je njegove domačije prijel hišno ime *Pri Sršenu*. Domačini še pojasnijo, da naj bi birič pripadal gradu oz. graščini v Skornem. Po ljudskem izročilu je bil grad pri Grmádniku, kmetu, ki že spada pod Lepo Njivo. V Skornem naj bi včasih dvema hišama rekli »graški hiši«: tisti pri Turineku in Kortniku.

Penk na karti po drugi svetovni vojni.

V Penku se odvijajo tudi prizori iz Šilihovega romana Nekoč je bilo jezero. Penk je pisatelj imenoval »peniška soteska«. Boj s pozojem (strah zbujačim bitjem iz jezera), kot ga opisuje Šilih, v tukajšnjem ohranjenem ljudskem izročilu ni ohranjen oz. poznan.

Pripovedovali so: Pavel Golob, Pavla Jurjevec, Ana Kumer, Apolonija Menih, Marija Mikek, Ivan Navodnik, Pepca Navodnik, Dani Pirtovšek, Slavka Završnik.

Tudi človek je del biotske raznovrstnosti

Besedilo in fotografije: Marija Lebar

Ob mednarodnem dnevu gora je v Solčavi potekala okrogla miza. Udeležili so se številni predstavniki ministrstev in organizacij na državni ravni, ki pokrivajo področje te tematike. Solčava za tokratni dogodek ni bila izbrana slučajno. Tukaj si močno prizadevajo za razglasitev regijskega parka Kamniško Savinjske Alpe, v občino pa sodi tudi Logarska dolina. Tako je udeležence okrogle mize in tiskovne konference najprej pozdravil novi župan Solčave Alojz Lipnik. Povedal je, da si bodo tukajšnji prebivalci še bolj prizadevali za varovanje naravnih bogastev in tako izkoriščanje virov, ki bo neokrnjeno naravo zapuščalo tudi potomcem.

Mag. Marko Starman, državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor je poudaril, da je zamisel o okrogli mizi na temo gora in trajnostnega razvoja v Solčavi pravilna. »Tukajšnji ljudje so tisočletja znali skrbeti za naravo tako, da je niso uničevali, temveč so z njo sobivali. Že takrat so vedeli, da so naravni viri omejeni in so dejansko skrbeli za trajnostni razvoj, čeprav tega izraza še niso poznali. Upam, da se bomo v Solčavi srečevali še velikokrat ob tako pomembnih temah, kot je današnja,« je po pozdravu udeležencem dejal državni sekretar.

Spregovorili so še predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Turistične zveze Slovenije in Združenja slovenskih žičničarjev, Planinske zveze ter Mednarodne komisije za varstvo Alp CIPRA.

Generalna skupščina OZN je določila, da se 11. december od leta 2003 naprej posveti gorskim območjem in prebivalcem na teh območjih. Ta odločitev je temeljila na uspehu mednarodnega leta gora, ki je povečalo zavedanje o pomenu gorskih območij. V 78 državah sveta so bili ustanovljeni nacionalni odbori Mednarodno leto gora, ki so pripomogli k povezavam za promocijo ustanovitve mednarodnega partnerstva za trajnostni razvoj gorskih regij, imenovano Gorsko partnerstvo. To je bilo ustanovljeno na Svetovnem vrhu o trajnostnem razvoju, ki je potekal leta 2002 v južnoafriškem Johannesburgu. Kot vodilna agencija za koordinacijo Mednarodnega leta gora in vodenje obeleževanja Mednarodnega dneva gora je bila določena FAO. Letošnji mednarodni dan gora je bil posvečen upravljanju biotske raznovrstnosti v gorah.

»Gorska območja so bogata na biotski raznovrstnosti, v njih se nahaja okoli 50 odstotkov območij posebej pomembnih za biotsko raznovrstnost. Gorska biotska raznovrstnost zagotavlja stabilnost tal na strmih gorskih pobočjih, zagotavlja svežo vodo, les in hrano, lahko pa bi rekli, da tudi zdravje za mnogo širšo družbeno skupnost, kot pa živi tam. Prebivalci gorskih območij so razvili pestre kulture in rabe gorskih krajin. V gorah so številne lokalno prilagojene oblike kmetovanja,

gozdarstva in živinoreje, ki so zrasle iz tisočletnih izkušenj. Ljudje z intenzivno in prekomerno rabo naravnih virov postavljajo to enkratno biotsko in kulturno dediščino v nevarnost, da za vedno izgine.

Vsekakor pa podpora pristopom k ohranjanju gorske biotske raznovrstnosti obstaja. Primeri dobre prakse so ustanavljanje zavarovanih območij, nacionalnih in regijskih parkov, ohranjanje krajine. Kot ukrep ohranjanja so predvidena tudi okoljska plačila, ki služijo tako ohranjanju biotske pestrosti kot tudi potrebam ljudi. Z razumnim upravljanjem biotske pestrosti bomo zmanjšali revščino, izboljšali kvaliteto življenja in varovali okolje in biotsko pestrost na genski, vrstni in ekosistemski ravni. Gorska področja delujejo kot zatočišča za ohranitev številnih vrst. Biotsko pestrost na globalni ravni razumemo tudi kot raznovrstnost gorskih prebivalcev in njihovih potreb po enakovrednem življenju

Slovenija je vsako leto organizirala dogodek za mednarodni dan gora, na katerem se je obravnavalo svetovne pa tudi lokalno aktualne teme. Soočili smo mnenja predstavnikov lokalnega prebivalstva ter vladnih in nevladnih organizacij. Rešitve so rezultat dialoga med vsemi partnerji, posledica pa je priprava politik in ukrepov, pa tudi projektov, v katere se bodo vključevale gorske lokalne skupnosti. Prispevati želimo k doseganju tisočletnih (milenijskih) razvojnih

ciljev, kot so jih postavili Združeni narodi. To je bilo izvajanje Maksimiljana Mohoriča iz MKGP.

Jernej Stritih, CIPRA, je svoj prispevek k okrogli mizi naslovil Prihodnost varstva narave kot storitve prebivalcev gora. Cipra namreč letos zaključuje projekt Prihodnost v Alpah, katerega del je bil tudi natečaj za najbolj inovativne pobude, na katerega je prispelo več kot 570 projektov. V kategoriji »zavarovana območja« je zmagala Logarska dolina kot inovativen model območja, ki ga upravljajo prebivalci oziroma lastniki zemljišč. »Logarska dolina in mnoga druga zavarovana območja v Alpah dokazujejo da je varstvo narave lahko dodatna spodbuda, gonilna sila in praktično orodje za regionalni razvoj. Zaradi vrednosti same biotske raznovrstnosti in njenih pozitivnih učinkov na razvoj gorskih območij število in površina zavarovanih območij v Alpah strmo naraščata. Pri tem kaže, da je najboljši uspeh tako za cilje varstva narave kot za razvojne cilje možno doseči z integriranim pristopom k načrtovanju in upravljanju zavarovanih območij in razvoja,« je menil Stritih.

Svoja konstruktivna razglabljanja so dodali še številni udeleženci. Iz njihovih besed je bilo razbrati, da sicer aktivnosti za ohranjanje biotske raznovrstnosti in trajnostni razvoj gorskih območij potekajo na številnih ravneh, vendar pogrešajo povezovanje in koordinacijo, kar bi vsekakor pomenilo boljše uspehe pri omenjenih prizadevanjih. Glede na to, da evropska direktiva Natura 2000 v Sloveniji pokriva skoraj 35,5 odstotka ozemlja, je nujno potrebno prebivalstvu pokazati, da je to lahko le prednost in ne ovira v razvoju. Potrebna je pravična razdelitev virov, predvsem pa se je potrebno zavzemati za ohranjanje prebivalstva na goratih območjih, saj so ravno za ohranjanje biotske raznovrstnosti nekateri (omejeni) človekovi posegi v habitate nenadomestljivi.

Taka sta pašništvo in košnja senožeti. Površine bi se sicer zrasle in specifične vrste teh področij bi izgubile življenjski prostor. Upoštevati pa je treba, da je človek kot tak tudi sam del biotske pestrosti, saj bi ta brez njega izgubila pomen in vrednost.

900 let Šmartnega pri Slovenj Gradcu 1106–2006

Ajda Prislan

Ob praznovanju 900. obletnice prve znane pisne omembe Šmartnega pri Slovenj Gradcu je izšla knjiga z naslovom »900 let Šmartna pri Slovenj Gradcu 1106–2006«. Zbornik je izšel na tristo petdesetih straneh pri slovenj-gradski založbi Cerdonis, izdali so ga Mestna občina Slovenj Gradec ter Vaške skupnosti Šmartno, Legen in Turiška vas.

Prvo poglavje ima naslov Zgodovina nadžupnije Šmartno pri Slovenj Gradcu, besedilo je napisal nadžupnik v Šmartnem Franc Rataj. Začne s prihodom in naselitvijo Slovencev in Kroniko nadžupnije Šmartno pri Slovenj Gradcu. Sledi zapis o Župniji sv. Martina v srednjem veku. Od začetka

9. stoletja je večina slovenskega ozemlja sodila pod dve metropoliji. Ozemlje južno od Drave, torej tudi Šmartno in Legen, je tedaj pripadalo oglejski patriarhiji (Oglej je danes v Italiji). Ozemlje severno od Drave je spadalo v salzbursko nadškofijo. Zelo verjetno je že v Modestovem času nastala cerkev svetega Martina v Mislinjski dolini. Modesta je poslal v Karantanijo solnograški škof Virgil, po rodu Irec. Kakor drugod se je tudi pri nas misijonarsko delovanje oprlo na ostanke postojank iz rimske dobe in misijonske postaje so se držale velikih rimskih cest. Tu je bilo še nekaj preostankov starega krščanskega prebivalstva in tu so se razvila močnejša selišča novih doseljencev Slovanov. Šmarška pražupnija je bila ustanovljena okoli leta 850. Severna meja te pražupnije je bila reka Drava. V šmarški pražupniji so se razvili cerkveni vikariati v Vitanju, Vuzenici, Šent Janžu pri Dravogradu, Kotljah, Šmiklavžu. Tako vidimo, kako obširna je bila šmarška pražupnija. Vanjo so spadale tudi Sveti Peter na Kronske gori in Sveti Vid nad Valdekom. Vitanje je bilo izločeno šele leta 1790. V besedilu nadžupnika Franca Rataja so tudi znameniti župniki, dogodki, oznanilna knjiga in nekaj o zvonovih. Naslednje poglavje ima naslov Topografski oris pražupnije svetega Martina pri Slovenj Gradcu. Vemo, da je bila v 18. stoletju sedež opatiije,

zato je imela oznako cesarska pokrajina in pražupnija z naslovom apat pri sv. Martinu pri Slovenj Gradcu. Tretje poglavje je Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu s podružnično šolo v Turiški vasi. Leto 1811 velja kot začetek rednega delovanja vaše osnovne šole v Šmartnem. Nato sta poglavji Vrtec Šmartno Vzgojno varstveni zavod Slovenj Gradec in So ljudje, za katerimi ostajajo sledi. Med njimi, ki jih zbornik predstavlja, je tudi Franc Berneker, rojen leta 1874 na Gradišču pri Slovenj Gradcu, njegova rojstna hiša je stala visoko na pobočju zahodnega Pohorja blizu cerkvice svete Barbare. Franc Berneker se je zavedal, da Slovenci potrebujejo umetniško akademijo ter druge umetniške ustanove. Bil je pomemben kipar, ki je postavil temelje za moderno slovensko kiparstvo 20. stoletja. Na koncu vseh predstavljenih je predstavitev Željka Ernoiča, katerega mlado življenje je prekinila slovenska osamosvojitvena vojna.

6. in 7. poglavje sta Šmarška vremenska postaja izpod peresa dr. Ivana Gamsa in Spremembe značilnosti prebivalstva Šmartnega z okolico po drugi svetovni vojni. Sledijo Arhitekturna krajina Šmartnega in poglavja Razvoj kulturnega življenja v Šmartnem, Likovne komunikacije Brda nad Turiško vasjo ter o Kozolcih – krajinski značilnosti šmarškega okolja (kjer stoji eden od treh še ohranjenih značilnih križnih kozolcev na nekdanjem ozemlju Avstro-Ogrske).

Jože Potočnik se je lotil razvoja kraja Šmartno. Piše, da je bil Slovenj Gradec nekoč sedež okrajnega glavarstva, ki je obsegalo sodne okraje Marenberg (Radlje ob Dravi), Šoštanj in Slovenj Gradec. Opisuje graščine Hartenštajn, Galenhofen, Legen, pa nastanek občin, kjer pravi, da je leta 1939 šmarška občina imela 8 naselij in katastrskih občin. Opisuje tudi železnico in pošto v Šmartnem, nadaljuje z nagradami in priznanji občanom, ki jih podeljuje Mestna občina Slovenj Gradec.

Sledi poglavje Občina Šmartno pred drugo svetovno vojno. Mag. Marjan Linasi je spisal besedilo Šmartno z okolico v času nacistične okupacije in protinacističnega odpora 1941 do 1945. Zajel je tudi, da so nacisti z zapiranjem ljudi, katerih seznane so prinesli že izdelane s seboj in katere so imeli namen

izgnati, pričeli že 16. aprila 1941. Za okraj Slovenj Gradec so določili lokacijo za zbiranje aretiranih sprva v čakalnici železniške postaje v Slovenj Gradcu, nato so 21. aprila ustanovili zbirno taborišče v župnišči v Šmartnem. Po najnovejših raziskavah je šlo skozi to taborišče 161 oseb iz Šaleške in Mislinjske doline. Linasi piše tudi o okupatorjem prisvajanju premoženja, izkoriščanju delovne sile in mobilizaciji v okupatorjeve oborožene formacije. Piše o odporu proti okupatorju, kjer se dotika politične organizacije odpora, partizanskih enot in oboroženih akcij, nebojnih ustanov in dejavnosti osvobodilnega gibanja ter sklepnih bojov, konca vojne in razmer takoj po končani vojni. 15. poglavje je Vojna za Slovenijo.

Sledi poglavje Zemlja, po kateri hodimo dr. Mire Strmčnik Gulič, kjer piše, da najdena bivališča in predmeti od mlajše kamene do bakrene dobe (okrog leta 1800 pred našim štetjem) pričajo o stalni naselitvi, ki se je kulturno povezovala s sosednjim pohorskim Podravjem. Intenzivna poselitve Mislinjske doline je bila v 8. stoletju pred našim štetjem, to je začetek starejše železne dobe. Najznamenitejša je gradišče na Legnu, ki je imelo v sklopu vzhodnoalpskih gradišč vidnejšo vlogo. Skupaj z gomilnim grobiščem ob njegovem vnožju spada med vodilna starejša železnodobna najdišča v Sloveniji in je značilen predstavnik slovenskih podravskega halštatskih grobišč.

Na strani 281 je poglavje Gozdovi našega kraja. Skoraj 60 % površine Slovenije pokrivajo gozdovi in s tem deležem smo v Evropi v samem vrhu. Brati je moč tudi o kmetijstvu in razvoju zadružništva v Šmartnem. V poglavju Šmarški turizem skozi čas pa piše, da je prve začetke turizma zaznali pod okriljem treh srednjeveških dvorcev, ki jih zgodovina beleži na območju takratne prafare Šmartno. Opisuje tudi gostinsko dejavnost. Današnja gostilna Brezovnik, ki se ponaša s tristoletno tradicijo, se je najprej imenovala

Pri Mostarju. Vaška gostilna je bila prostor za gledališke igre, kajti v času ravnatelja Edvarda Resnerja je bila v Šmartnem zelo dejavna gledališka dejavnost. Danes so to znane tudi turistične kmetije. V tem poglavju so zajete kulturne in druge znamenitosti: cerkev sv. Jurija na Legnu, Berneško – rojstna hiša prvega slovenskega modernega kiparja Franca Bernekerja, turizem na Kopah – Partizanski dom, smučišče Kaštivnik, letališče Turiška vas, Aero klub Slovenj Gradec, konjeniški šport, pohodniške poti. Poglavje Letališče Slovenj Gradec nas seznaja, da začetki letenja in letalske dejavnosti segajo pri nas v leto 1932, ko je imel Kraljevi akademski jadralni klub iz Maribora jadralni tabor na Črnem vrhu na Pohorju. Prvi jadralni polet s Črnega vrha je opravil Ivan Mihev iz Turiške vasi na svoj rojstni dan septembra 1938 z jadralnim letalom Salamander, pristal je na Štibuhu v Slovenj Gradcu. Zadnje poglavje ima naslov Šmarška društva in organizacije.

Knjižne novosti in dogodki v mestni knjižnici Šoštanj

Maja Rezman Huremović

Ne bom govorila o koncu leta. Vsekakor je prišel. December. List se bo obrnil in pogledali bomo nazaj, potem še naprej. Raje naprej kot nazaj.

Tokrat je večina knjig za mlade. Tudi nova izdaja Pu-ja je na policah!

Prvaprrihajaizpod peresa španskega pisatelja z imenom **Braulio Llamero**. Pisatelj se je rodil v kraju Manzanal del Barco blizu Zamore v Španiji. Zelo rad je pisal, zato je postal novinar. Zdaj dela pri lokalnem časopisu in kadar je utrujen od pisanja novic, si začne izmišljati zgodbe, kot je *Dedkova čudežna televizija*. Dve vrsti televizije sta: navadna in domišljajska. Na navadni moraš gledati to, kar je na sporedu, na televizijski pa lahko gledaš, tisto, kar si sam želiš da bi bilo na sporedu. Pa še prižgati je ni treba in z lahkoto se jo naučiš uporabljati! Če ne verjameš, vprašaj Drejca! Njega je naučil uporabljati televizijsko dedek Peregrin ... in prav zdaj gleda čudovit film. Priporočljivo branje tudi za odrasle!

Celjska Mohorjeva družba.

Druga je v bistvu strip! To je posebna izdaja revije Stripburger in je prva knjiga v zbirki Minimundus. Napisala in narisala jo je **Saša Kerkoš**, ter nosi naslov *Fimipidipi in pot do srca*. Zgodba je namenjena vsem tistim, ki spijo in ne slišijo trkanja na vrata, da jih pred njimi že dolgo čaka Ljubezen. Da morajo samo odpreti oči in dovoliti, da vstopi.

Še nekaj o majhnih, na videz ne tako pomembnih Fimipidipi dejstvih: 1. Fimipidipi je dobil ime od majhne deklice Urške, ki je tako imenovala malinovec. 2. Deček na vrhu majhnega bloka je čisto zares pravi deček, ki danes ni več tako majhen, a je zagotovo poln Ljubezni. 3. Fimipidipi zares da živi v škatlah, a še raje biva v naših srcih, ko nikogar ni doma. 4. Vsak, ki vsaj enkrat nariše na kos papirja, steno, deblo, roko, obliko srca, je

bil vsaj enkrat zaljubljen in ve, kaj to pomeni. 5. Nihče naj ne podcenjuje moči ljubezni, ker nikoli ne veš, kdaj te bo nadvladala.

Naslednjo je napisal **Iztok Vrhovec**, nosi pa naslov *Možicelj ali kaj bi otroci sploh radi*. Knjiga odlično ponazarja in razkriva konflikte v družinah, čustvovanje otrok v današnji družbi in probleme, ki nastanejo zaradi pomanjkljive ali neustrezne komunikacije. Knjiga je nastala po strokovni študiji Klare Nahtigal, ki je predstavljala temeljno izhodišče za knjižno besedilo Iztoka Vrhovca, po njem pa je avtor napisal tudi besedilo za igro, ki je bilo prvič uprizorjeno maja 2006 v SNG Maribor. Na primerih različnih konfliktnih situacij nas knjiga pritegne k sodelovanju, k otrokom, ki so ogledala naše družbe, in nas opomni na napake, ki se jih odrasli običajno ne zavedamo. Avtor pa ponuja tudi možne rešitve v praksi, saj nam prikaže možnosti za vzgajanje zdrave osebnosti otroka, ki se je sposoben brez strahov prilagoditi novonastalim situacijam in spremembam.

Četrta je delo treh avtoric – **Viktorije Zmage Glogovec**, **Kristine Ločniškar** in **Milene Osredkar**. Knjiga, pravzaprav knjiga v knjigi oz. dve knjigi, *Nežine črke* in *Z roko v roki v svet črk*, je druga v nizu zanimivih izdaj Celjske Mohorjeve družbe, namenjenih starešem in strokovnjakom ... pa tudi mladim. Z zgodbo *Nežine črke* nas avtorica popelje v skrivnostni svet črk, ki jih doživlja glavna junakinja, deklica Neža, v svoji družini. V priložniku na drugi strani knjige, pa poskušata izkušeni učiteljci in mami, bralki in bralcu približati zakonitosti zgodnjega opismenjevanja skozi prizmo povezovanja teoretičnih znanj s praktičnimi izkušnjami. Knjiga ali bolje knjigi sta namenjeni vsem, ki se z zgodnjim opismenjevanjem tako ali drugače srečujejo – starešem, vzgojiteljem in učiteljem, predvsem pa otrokom. Knjigo je ilustriral Matjaž Schmidt; dodane so tudi črke za sestavljanje besed.

Celjska Mohorjeva družba.

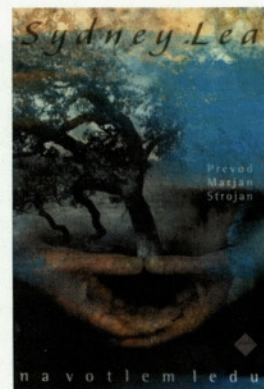
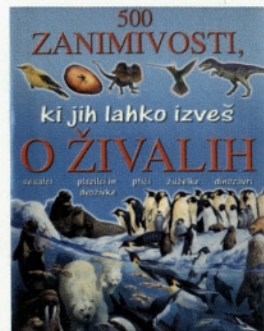
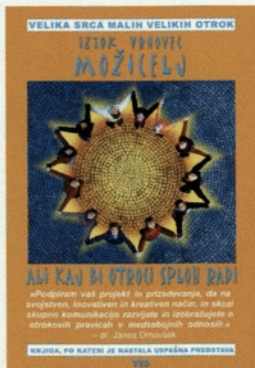
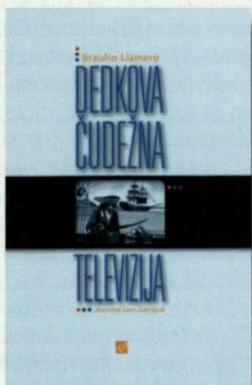
500 Zanimivosti, ki jih lahko izveš o živalih odpira vrata v nenavadni in čudoviti živalski svet. Srečamo dinosavre, ki so kolovratili po našem planetu pred mnogimi milijoni let. Seznanimo se s pohlevnimi rastlinojedimi orjaki ter s krvoločno pošastjo tiranozavrom. Knjiga nam predstavi najbolj nenavadne živali današnjega časa: pokukamo v svet drobnih, vendar precej napadalnih žuželk in pajkov, presečeni smo nad skrivnostnim življenjem dvoživk in plazilcev, prevzame nas pestrost življenja ptičev in sesalcev. Besedilo so napisali in pregledali strokovnjaki, v knjigi je veliko nazornih in natančnih ilustracij, kvizi in naloge, ter obilo zanimivosti – celo stripi.

Tehniška založba Slovenije.

Zadnja je pesniška zbirka za odrasle **Sydney Lea**. Ustanovitelj in dolgoletni urednik ugledne *The New England Review* je izdal osem pesniških zbirk (tokrat imam pred seboj zbirko z naslovom *Na votlem ledu*), dva romana in dve knjigi esejev. Za zbirko *To the Bone* je prejel prestižno nagrado ameriškega pesniškega združenja, *Poet's Prize*, z naslednjo, *Pursuit of a Wound*, pa je postal Pulitzerjev finalist. Dobitnik Guggenheimove, Fulbrightove in Rockefellerjeve štipendije, je učil na Yaleu, Dartmouthu, Wesleyen kolidžu, Middelburyu, na Budimpeštanski univerzi in na Franklin kolidžu v Švici. Sydney Lea sodi v dolgo vrsto ameriških ustvarjalcev elegične poezije z izrazitim smislom za lokalno in socialno tematiko in poezijo narave od transcendentalistov do Roberta Frosta in Roberta Lowella, Elizabeth Bishop in še posebej Roberta Penna Warren. Pesmi Sydneyja Lea se pojavljajo v več kot štiridesetih antologijah sodobne ameriške poezije.

Cankarjeva založba.

Gremo naprej, glejmo naprej. V široki horizont novega leta ...

pripravila Ajda Prislan

Kulturni natroski s Koroške

V Slovenj Gradcu je bil že 5. festival mlade literature, URŠKA 2006, SREČANJE NAJBOLJŠIH MLADIH LITERATOV IZ VSE SLOVENIJE, ki so svoja dela poslali na natečaj revije Mentor. Po musicalu Pesmi na sledi Spunk Bande KD Spunk Gimnazije Slovenj Gradec so na osrednji prireditvi, letos z naslovom Nikoli nočem izgubiti tega vrta, podelili glavno nagrado letošnji Urškini nagrajenki Nataši Kramberger iz Jurovskega Dola. Podelili so tudi nagrado za najboljšo samozaložniško knjigo, ki je pripadla Daniju Rajhu za zbirko v slovenskogoriškem narčju z naslovom Kloputec kleple prejk bregače.

Letos je na razpisu revije Mentor za mlade literature sodelovalo 128 avtorjev in avtoric iz vse Slovenije in starejstva. Na natečaju so lahko sodelovali vsi, starejši od 15 let, ki razen v samozaložbi še niso izdali knjige. Letošnja državna selektorica, pesnica in profesorica Barbara Korun, je izbrala deset finalistov, ki so svoja dela predstavili na prireditvi poimenovani »Prva petletka«. Ljubitelji literature so lahko prisluhnili Majdi Arčon iz Šempetra pri Gorici, Ani Makuc iz Ljubljane, Gašperju Bivšku iz Mežice, Maji Visinski iz Slovenj Gradca, Zdenku Percu iz Leskovca pri Krškem, Juditi Kulovec iz Uršnih sel, Petri Zupančič z Bleda, Katji Kodba iz Ljutomera, Aljoši Sorgu iz Maribora in seveda tudi nagrajenki Nataši Kramberger. Na Trgu svobode je bil ulični šov »Nazaj k zvezdam/Med nebom in zemljo«, v knjižnici so imeli haiku delavnico, vajo v izostritvi čutov in čustev s pesnico Barbaro Korun.

V MESTNI KAVARNI V SLOVENJ GRACU je na ogled razstava likovnih del DRAGA ŠUMNIKA. Naslov razstave je »V vrtincu barv«, otvorila jo je Milojka Komprej. Drago Šumnik – Luka je poleg številnih skupinskih razstav po vsej Sloveniji naredil tudi sedemindvajset samostojnih razstav. Rodil se je leta 1957 v osem članski družini v Šentvidu nad Šoštanjem. Delal je v različnih poklicih in se končno našel na poti samostojnega likovnega ustvarjalca. Njegove slikarske stvaritve so do neke mere še najbližje ustvarjalcem abstraktnega impresionizma, ki so

s svojimi deli poudarjali spontanost umetnikovega ustvarjanja v smislu sproščanja podzavestne kreativnosti. Slog je individualen in oseben. Izogiba se skrbnemu nanašanju barv in vnaprejšnjim predstavam, kakšna naj bi bila slika. Roka je ustvarjalno sproščena in prepuščena občutkom, čustvom brez načrta in pravil. Abstraktne površine z raznovrstnimi teksturami izliti barv prikazujejo fantazijski svet, ki izžareva lahkotno sproščenost in ozračje brez dvomov, trpljenja in bolečin ter kot take predstavljajo manifestacijo življenjske radosti po izpolnitvi in lepoti. Tako je o razstavljenem delu Draga Šumnika – Luke v slovenjgraški mestni kavarni zapisala mag. Ivanka Zajc-Cizelj.

V Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec je kustus Muzeja polk in valčkov v Clevelandu JOE VALENČIČ predaval o slovenski ljudski glasbi z naslovom »ZGODOVINA IN RAZVOJ SLOVENSKE GLASBE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE« in z glasbenimi posnetki predstavil najpomembnejše tamkajšnje slovenske izvajalce.

Joe Valenčič iz Clevelanda je že trinajstič pripotoval v Slovenijo predstaviti Slovence iz ZDA. Povedal je, da je Cleveland znan kot ameriška Ljub-

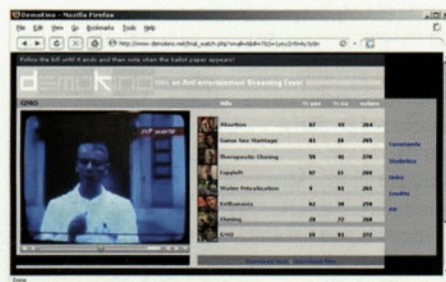

ljana, mesto ima milijon in pol ljudi, od tega jih je nekaj več kot 80 000 slovenskega porekla. Muzej, iz katerega prihaja, zajema zgodovino slovenske glasbe v Ameriki od leta 1880 dalje. Takšnega nimamo niti doma v Sloveniji. Slovenska glasbena industrija se je razvila najprej pri njih čez lužo.

Najbolj znana je slovenska ameriška polka, kar je dar ameriški kulturi. Franki Jankovič je bil ameriški kralj polke, uspešne je imel okrog leta 1940. Bil je prvi Slovenec, ki je prodal po milijon plošč ne samo Slovencem v Ameriki, poslušali so ga tudi drugi Amerikanci. Najbolj popularna slovenska pesem, ki jo je zdaj moč najti v ameriški pesmarici, je Čez tri gore – Over three hills. Leta 1972 so v krščanskih cerkvah začeli s polko – mašo. Ta slovenski način maševanja so prevzeli tudi drugi narodi v Ameriki.

V rednem programu Koroške galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec (KGLU) je tudi demo kino. Novembra so obiskovalci gledali in sodelovali v VIRTUALNI BIOPOLITIČNI AGORI, anti-zabavnemu interaktivnemu filmu avtorja in režiserja Davidea Grassija, ki se odvija glede na glas občinstva. Glavni igralec v filmu je Kolja Saksida. Nosilka projekta je neprofitna kulturna ustanova AKSIOMA – Zavod za sodobne umetnosti s sedežem v Ljubljani, organizatorica tega dogodka v KGLU je bila Aleksandra Rošar.

Davide Grassi je v Italiji rojeni umetnik, ki za-

dnja leta živi in ustvarja v Sloveniji. Njegov anti-zabavni interaktivni film se odvija glede na glas občinstva. DemoKino je namreč interaktivna kinoprojekcija, ki kinodvorano spremeni v parlament, neke vrste virtualni Agorā, med katerim gledalci aktivno sodelujejo pri opredelitvi kronološkega poteka osnovnega zapleta. Ta virtualni parlament z aktualnimi filmskimi prilikami ponuja volivcem (sodelujočim), da odločajo o tem, kar pravzaprav postaja paradoksalno bistvo sodobne politike: o vprašanih življenja. Projekt ne problematizira samo utopije sodobnega virtualnega foruma, ki naj bi odprl možnosti za bolj neposredno in vplivno sodelovanje, pač pa opozarja tudi na veliko globlji problem sodobne (tudi

virtualne) demokracije. Obiskovalca pred glasovanjem skuša pripraviti do tega, da mu predstavi določeno problematiko v obeh pogledih, v pogledu proti in pogledu za, in mu potem pusti, da se odloči, ali bo pritisnil zeleni ali rdeči gumb. Notranje dialoge protagonista »volivci« glede na svoje odločitve parlamentarno vodijo po njegovem stanovanju, kar kaže, kako se etične dileme sodobnega življenja znajdejo nenadoma v jedru naše politične participacije. Ko problem življenja vstopi v politično areno in sodobna politika postane biopolitika (kot pravi italijanski filozof Giorgio Agamben), se pravzaprav demokratična odločitev znajde v neki nemogoči situaciji: v politični areni postane objekt zakona tisto, o čemer je pravzaprav odločitev nemogoče sprejeti in kjer je vsaka večina že vnaprej problematična, vsako politično reguliranje pa javno legitimirana vrsta nasilja.

V KGLU Slovenj Gradec je bil na ogled tudi film *The CRISIS TERRORISM OFFICE* režiserja Urbana Arsenjuka. Vsebina filma se nanaša na umetniški projekt med avstrijskim Gradcem in Slovenj Gradcem »basis.tunel« Muhammada Muellerja.

Medobmočno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž od Celja do Koroške »OJ, LEPO JE RES NA DEŽELI« se je dogajalo v kulturnem domu v VUZENICI. Izvirne ljudske pesmi in viže so predstavili: Ljudski pevci iz Šentruperta nad Laškim, Ljudske pevke s Kaple, Ljudske pevke iz Dobrine, Amalija Jelen in Alojzija Jezernik iz Šentilja, Postavkova dekleta iz Podgorja, Pevke treh vasi iz Zaloga pri Šempetru, Ljudske pevke iz Dobrove pri Slov. Konjicah, Ljudske pevke Šentjančanke iz Ribnice, Prijatelji iz Šmartna ob Paki, Ljudske pevke Lipa iz Vitanja in Ljudske pevke s Ponikve. Strokovni spremljevalec je bil Igor Cvetko.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti OI Radlje je na praznik občine Radlje ob Dravi in ob 80 letnici delovanja Mestnega pihalnega orkestra Radlje pripravilo tudi DAN GODBENIŠTVA – SREČANJE PIHALNIH ORKESTROV OD CELJA DO KOROŠKE.

Na tem medobmočnem srečanju pihalnih orkestrrov od Celja do Koroške je sodelovalo trinajst pihalnih orkestrrov in godb. V Zg. Vižingi sta igrala Pihalni orkester Celje in Godba na pihala Šmarje pri Jelšah, v Vuhredu Gasilska godba Vuzenica, na Remšniku Godba na pihala Trbonje, pri okrepčevalnici Ribničan Kmečka godba Pernice, za hotelom Radlje Pihalni orkester Šentjanž, pri

črpalki pihalni orkester Zarja iz Šoštanja, na Vasi pihalni orkester radeških papirničarjev z mažoretno skupino, pri avtu Koletniku godba Zg. Savinjske doline, na Dobravi pihalni orkester Rudnika Mežica, pri PC POZI pihalni orkester železarjev Ravne, v centru Radelj pa pihalni orkester Muta in gostitelji Mestni pihalni orkester Radlje pri Poslovnem centru Radlje.

V Knjigarni Mladinske knjige v Slovenj Gradcu so predstavili zgodovinski roman BOGDANA NOVAKA »Pasja grofica« s podnaslovom NAPOLEONOVA RESNIČNA LJUBEZEN. Zgodbo o ljubezni med Napoleonom in Slovenko Evo Emilijo iz Idrije, ki je izšla pri Cankarjevi založbi, je predstavil sam pisatelj, ki je pred tem napisal tudi izredno uspešno slovensko sago v dvanajstih knjigah Lipa zelenela je, katera velja za največji pripovedni projekt 90. let in slovenske literature.

Baronica Eva Emilija Lucija Cecilija Kraus je živila v Idriji in ko je bila stara 17 let ji je umrl oče. Zato je postala pastorka kraljevega tajnika, ki jo je vzel k sebi na Dunaj. Tam je na nekem plesu na dvoru spoznala Napoleona, ker se mu ni hotela prikloniti. Sovražnik je okupiral njeno deželo, sovražniku pa se ne klanja, mu je odgovorila. Še istega večera jo je dal poklicati k sebi in od takrat naprej je bila njegova družica. Rodila se je ljubezen. Zgodba temelji na resničnih dogodkih: Emilija je Napoleona, poročnika francoske vojske, spremljala v vseh bitkah na fronti. Napoleon je dal Emilijo naslikati slavnemu portretistu tistega časa Lampiju. Zgodba je bralna, napeta, čustvena. Govori o Napoleonu, ki je stremel k združenji Evropi dvesto let pred današnjim časom in ki si je želel ljubezni ženske, ki ga je vse življenje oboževala ne glede na to, kar je počel. Emilija, po materi Slovenka in po očetu Nemka, je bila stalnica v njegovem življenju. Bogdan Novak v naslovni junakinji uteleša kleno slovensko dekle, ki Napoleonu vse pove v brk, a je hkrati očarana z njegovo veličino, zaradi katere se mu ljubeče vda. Knjiga vsebuje precej zgodovinskega ozadja, zanimivega za vse generacije. Eva se je v Parizu skrivala, baje s ta bila z Napoleonom na skrivaj tudi poročena, med vojno je bila preoblečena v francoskega poročnika in je francoskega cesarja spremljala vsepovsod.

Na Prevaljah so se dogajali 9. SUŠNIKOVI DNEVI. Kot vsako leto jih je v sodelovanju z Občino organiziralo Kulturno društvo Mohorjan. Prireditve so bile z dvema naslovoma: »Slomšek in glasbena vzgoja mladih« ter »KONCERT SKLADB NA BESEDILA ANTONA MARTINA SLOMŠKA in krstne izvedbe skladb osmih slovenskih skladateljev«.

Dvodnevni sklopu prireditev so dodali še tretjega, zato so na Lešah pripravili literarni večer z domačinom, pisateljem Rudijem Mlinarjem, ki je predstavil svoji novi knjigi. Prvi dan prireditev je štirinajst predavateljev iz raznih krajev Slovenije govorilo o pomenu dela Antona Martina Slomška za glasbno vzgojo mladih in o zgodovini glasbenega šolstva na Slovenskem. Na zaključnem delu so predstavniki Zavoda za šolstvo RS odgovarjali na vprašanja z avditorijem in razvila se je živahna razprava.

Predsednik KD Mohorjan Joško Kert je povabil osem priznanih slovenskih skladateljev, da so napisali zborovske pesmi in pesmi za soliste na besedila Antona Martina Slomška. Za priložnost Slomškovih dni so te notne zapise natisnili v pesmarici in pomenijo pestro obogatitev zborovskega petja v Sloveniji. In zato je bil drugi dan prireditev koncert premierno izvedenih skladb.

V Knjižnici v Radlje ob Dravi je na ogled razstava likovnih del ANTONA in JANEZA REPNIKA z Mute. Njuna dela je ocenila likovna kritičarka in esejistka Tatjana Pregl Kobe, nastopili so kantavtor Adi Smolar in pevka ob citrah Agata Šumnik Zgonec.

Razstavljene slike so poimenovali VESELE IN ŽALOSTNE PRIPOVEDI S PODEŽELJA. Živobarvno stopnjevano slikanje Janez Repnik povzdigne v instrument udejanjanja podob iz sveta fantazije in želja. V zadnjem času se na slikah pojavljajo gole človeške figure, umeščene med orgijsko fantazijske skupine plešočih ljudi, večinoma skritih za živalskimi maskami. Kot likovni samouk Anton Repnik nadaljuje izvirni prvinski žanr naivnega slikarstva, torej uprizarjanje kmečkega, ruralnega življenja. Njegove slike so še vedno prizori življenja preprostih ljudi. Kot atributi upodobljenih likov imajo poseben pomen kmečka in delavska orodja, ljudska glasbila, sodi, steklenice in drugi uporabni predmeti.

Prodaja nepremičnine

Marko SALMIČ, univ. dipl. pravnik

Ko se prodajalec odloči prodati in kupec odloči kupiti neko nepremičnino in se zedinijo njuni skupni interesi, se postavi vprašanje, kaj je treba storiti, da bosta oba uspešno sklenila pravni posel in ga zemljiškoknjižno izvedla tako, da ne bo imel kupec težav kasneje kot lastnik. V vsakem primeru ne gre za nakup kilograma kruha, pa že pri tem se običajno pred nakupom prepričamo, ali je kruh bel ali polbel ali je od tega ali onega peka ... V vsakem primeru je torej nujno preveriti, kaj kupujemo, in vsaj izhodiščno poznati, kaj nam je storiti.

Preveritev dokumentacije

Običajno ob nakupu vidimo nepremičnino, ki nam jo ponudi prodajalec. Ob ogledu same nepremičnine in njenih meja v naravi je vendarle dobro, pravzaprav nujno preveriti njene opredelitve, kot so navedene v pristojnih uradnih evidencah in ki lahko vplivajo na izvedbo nakupa.

Kolikor kot kupci nismo prepričani o mejah parcel, ki jih kupujemo, je dobro, da za začetek obiščemo zemljiški kataster in pridobimo t. i. **mapno kopijo**, ki jo dobimo na pristojni geodetski upravi (na našem območju se nahaja v Velenju v stavbi okrajnega sodišča na Prešernovi cesti 1 nasproti prostorov zemljiške knjige), iz katere je lahko razvidna razmejitev parcel v naravi. Podatki zemljiškega katastra so namreč podlaga za podatke v zemljiški knjigi. Na podatke, kot je vrisana parcela v zemljiškem katastru, se vežejo tudi podatki v zemljiški knjigi. Zemljiška knjiga namreč pove, kakš-

no je pravno stanje v vezi s konkretno nepremičnino, medtem ko pa naj bi bil zemljiški kataster vir podatkov, kje in kakšna konkretna nepremičnina v naravi je.¹

Ko smo prepričani o samem obsegu in velikosti konkretne nepremičnine, je na vrsti pregled pravno pomembnih okoliščin v zvezi s konkretno nepremičnino. Kot prvo so najpomembnejši podatki iz zemljiške knjige, zato je nujno vedno pridobiti **aktualen izpisek iz zemljiške knjige**.² Podatki v zemljiški knjigi so izpisani preprosto na treh t. i. Listih. **List A** vsebuje podatke o sami nepremičnini: številka parcele, kvadratura parcele in namembnost parcele.³ Na **Listu B** so vpisani podatki o imetnikih lastninske pravice na predmetnih nepremičninah in o deležih, ki so izraženi v ulomkih, skupaj z navedbo pravne podlage za vpis (so)lastninske pravice. **List C** pa je razdeljen na List C1 (druge pravice), List C2 (drugi vpisi) in List C3 (hipoteke). V Listih C torej najdemo vpisane hipoteke, osebne in stvarne služnosti, prepovedi odtujitve in obremenitve, razne zaznambe glede postopkov pri sodiščih kot tudi glede upravnih postopkov zaradi črnih gradenj, navedeno je tudi, če nepremičnine tvorijo del zaščitene kmetije ipd. Pozoren pa je na izpisku treba tudi na t. i. **plombe**, ki jih najdemo na prvi strani zemljiškoknjižnega izpiska. Plombe nam povedo, da je na nepremičnini nekaj v postopku vpisa v zemljiško knjigo in da moramo računati tudi s tem vpisom. Kar se predlaga pred našim predlogom (in se nato to dejansko vpiše), učinkuje zoper vse kasnejše vpise, tudi našega (če je vpisana plomba hipoteke in kupimo kasneje nepremičnino, pa se dejansko vpišeta tako hipoteka kot prenos lastninske pravice, kupljeno nepremičnino po nakupu bremenijo hipoteke ipd.). Temeljit pregled podatkov iz zemljiške knjige je tako za bodočega kupca vsaj tako pomemben kot sam ogled nepremičnine. Kolikor smo glede pravnega stanja nepremičnine negotovi, je koristen nasvet strokovnjaka, ki se spozna na zemljiškoknjižno pravo.⁴

Tej prirejeni naslovnici podobne naslovnice niso tako redke v resničnosti.

Okrajno sodišče v Slovenskih Konjicah Mestni trg 6		ID: 06249328 Izdan dne.: 15.09.2006 15:54:10 Naročnik: notar.velenje@siol.net			
VPOGLED					
Katastrska občina:	ŽIČE				
Vložek št.:	683				
Usklajenost vložka:	je od 27.11.2002 usklajen z ročno vodeno zemljiško knjigo				
Plombe NI PLOMB.					
List A					
Oddelek A1					
Podatki o nepremičninah:					
št.	nepremičnina	oznaka nepremič.	vrsta rabe	m ²	povezave
1	136		travnik	2494,00	
Podatki o parcelni številki, površini in splošni vrsti rabe ter identifikacijskem znaku zemljiške parcele, stavbe ali posameznega dela stavbe so zapisani tako, kot so evidentirani v zemljiškem katastru. Identifikacijski znak objekta, ki se ne vpišuje v kataster stavb, je zapisan tako, kot je evidentiran v evidenci takih objektov (3. člen Zakona o zemljiški knjigi - ZZZK-1, Ur. List RS, št. 58/03).					
ID 06249328		VPOGLED / ABC1C2C3 /		1	

Primer prve strani vpogleda v podatke zemljiške knjige, ki ga lahko sicer proti manjšemu plačilu pridobimo tudi na internetni strani: <http://portal.sodisce.si/vpogledi/zk.portal>

Lokacijska informacija je listina, ki jo izdaja občina, na območju katere nepremičnina leži. V njej so navedeni temeljni podatki iz državnih in občinskih prostorskih aktov (najpomembnejša med njimi je navedba namembnosti nepremičnine – kmetijsko zemljišče, gozd, zemljišče zunaj ali znotraj ureditvenega območja naselij ...), hkrati pa so navedene v njej tudi številne posebnosti in omejitve, ki so povezane s predmetno nepremičnino (obstoje morebitne predkupne pravice občine, siceršnje oblastvene omejitve, ki so povezane s pravnim prometom nepremičnine ...). Če kupujemo nepremičnino z zgrajenimi objekti oziroma z namenom, da na njej zgradimo objekt, se je primerneje odločiti za »razširjeno« lokacijsko informacijo za gradnjo objektov, ki nam nudi številne podatke tudi v zvezi z že zgrajenimi objekti oziroma omejitvami glede omejitev pri gradnji objektov. Lokacijska informacija pa je tudi nujni sestavni del prodajne pogodbe in se tudi z njo spne k izvodu, namenjenemu za zemljiško knjigo.

Ko sedaj poznamo nepremičnino in poznamo temeljne pogodbene pogoje, pride postopoma na vrsto priprava in podpis pogodbe.

Priprava in podpis prodajne pogodbe

Prodajna pogodba nepremičnine je pisna listna, s katero se prodajalec zavezuje, da bo nepremičnino, ki jo prodaja, izročil kupcu tako, da bo ta pridobil lastninsko pravico, kupec pa se zavezuje, da bo prodajalcu za to plačal dogovorjeno kupnino. Pogodba naj se sklone šele takrat, ko se pogodbene stranke zedinijo o nepremičnini, so pri tem seznanjene o pravnem in dejanskem stanju te nepremičnine in ko se zedinijo o vseh za stranke bistvenih elementih konkretne pogodbe. Skratka, pred sestavo in podpisom pogodbe preprosto moramo vedeti, pri čem smo, kaj želimo in kaj lahko pričakujemo.

Glede priprave pogodbe načeloma ni zakonskih omejitev glede tega, kdo jo lahko pripravi, mora biti le v pisni obliki. Lahko jo pripravi pogodbeni stranka sama ali pa pripravo zaupa tretji osebi, tudi odvetnikom, notarjem, prijateljem in znancem ... V posameznih primerih obstajajo sicer določene zakonske posebnosti glede sestave oziroma oblike pogodbe. Na tem mestu naj navedemo le, da mora pogodbo, ki se pripravi pri nepremičninskem posredniku, sestaviti univerzitetni diplomirani pravnik in jo tudi podpisati

kot pripravljavec. Pogodbene stranke se morajo zanesti na storitve, ki jih nepremičninski posredniki ponujajo in za katere ravno tako kot drugi strokovnjaki prejema plačilo.

V nadaljevanju naj na kratko opredelimo samo **vsebino prodajne pogodbe**. Z njo naj se praviloma ukvarja sam pripravljavec s svojim pravnim znanjem. Minimalno za veljavno sklenitev negospodarske prodajne pogodbe sicer zadošča, da se pogodbene stranke pri prodajni pogodbi dogovorita o **predmetu** (opredelitev parcelne številke in katastrske občine nepremičnine) in **kupnini**; v realnosti pa to praviloma ne zadostuje.

Zato je za pogodbene stranke dobro, da se vendarle, kolikor je to sicer po njihovem mnenju potrebno, skušajo konkretnije dogovoriti vsaj glede sledečih vprašanj:

- jasne opredelitve nepremičnine (odvisno od samih pogodbениh strank se naj nepremičnina opiše z zadostnimi podatki v izogib sporom: natančni podatki iz zemljiške knjige, dejansko in pravno stanje nepremičnine, pritlikline k nepremičnini, morebitna klavzula videno-kupljeno ipd.);
- jasna opredelitev višine kupnine in načina ter dinamike samega plačila kupnine (znesek kupnine, plačilo s kreditom, najpoznejši rok plačila kupnine, posledice v primeru nepravočasnega plačila kupnine, morebitno vštete plačane are v kupnino, obročno plačevanje ipd.);
- koristno je opredeliti, kako je z javnopravnimi in morebitnimi drugimi bremenami ter stroški v zvezi z nepremičnino (ali so vsi stroški poravnani, kaj sledi v primeru, kadar niso, kdaj preide breme kritja stroškov iz ene stranke na drugo ...), posebna pazljivost naj bo posvečena *hipotekam*, služnostim, zemljiškim dolgovom in ostalim pravicam ter omejitvam tretjih oseb (npr. prepoved odtujitve in obremenitve ...);
- za kupca nepremičnine je dobro zagotoviti si trajno nemoten dostop do javnega potnega omrežja iz kupljene nepremičnine in do morebitne ostale komunalne infrastrukture (voda, elektrika, vodovod ...);
- dobro je, da se opredeli, s katerim trenutkom preide nepremičnina v lastniško posest kupca, kaj je z morebitnimi plodovi nepremičnine (pridelki, sadje ...);
- smiselno je v pogodbi opredeliti, kako se bodo med pogodbениmi strankami delili stroški, povezani s konkretno prodajno pogodbo in njeno zemljiškooknjižno izvedbo;
- v pogodbi naj se vedno najde prostor za razrešitev vseh obstoječih in potencialnih težav ali negotovosti, ki se lahko pojavijo. Pogodba naj bo takšna, da preprečuje spore, ne da jih povzroča. Seveda pa mora pripravljavec pogodbe vedeti, kateri dogovori so potrebni in kateri so v skladu z zakonom, so pravno dopustni, kateri dogovori pa so pravno nedopustni ali pa vsaj neizvedljivi.

Kje natančno poteka meja? Kaj je z dostopom do ceste, vode, elektrike ...? Sožitje sosedov ali možnost zapletov?

Najštevilčnejše pa so v povezavi s prodajnimi pogodbami težave s t. i. **zemljiškooknjižnimi dovolili**. Po slovenskem pravu mora zemljiškooknjižni lastnik poleg samega pogodbenega dogovora s kupcem glede prodaje nepremičnine še posebej *izrecno in brezpogojno pisno dovoliti*, da

Foto: <http://elionet-si.arso.gov.si/sokol>

se pogodba lahko tudi zemljiškoknjižno izvede in se tako v zemljiški knjigi prepiše lastninska pravica od njega na pridobitelja. Brez ustreznega zemljiškoknjižnega dovolila ni zemljiškoknjižne izvedbe pogodbe. Ker je pravni posel, s katerim se odtuji ali obremenjuje nepremičnina, pomemben, mora lastnik prepis v zemljiški knjigi še posebej izrecno dovoliti v skladu s predpisano vsebino.

Praviloma je zemljiškoknjižno dovolilo sestavni del same pogodbe, ni pa nujno. Če tega dovolila ni v pogodbi, se mora dovolilo speti skupaj s samo pogodbo. Overja pa se zemljiškoknjižno dovolilo in ne pogodba, hkrati pa se mora ob tem preveriti obstoj vseh z zakoni predvidenih odločb (morebitno potrdilo občine o neuveljavljanju predkupne pravice, morebitna odločba upravne enote glede prodaje kmetijskega zemljišča, prisotnost odločbe davčnega urada oziroma računa ...).

Posebni postopki

Ko je podpisana prodajna pogodba, sledi postopek pridobivanja vseh odločb, ki jih posebni predpisi zahtevajo. Katere odločbe so potrebne, je in mora biti razvidno iz podatkov v *lokacijski informaciji za predmetno nepremičnino*, ki se pripne k sami prodajni pogodbi. Stranke se praviloma soočajo s pridobitvijo katere izmed navedenih odločb:

1. Potrdilo občine o neuveljavljanju predkupne pravice. V skladu z ZURP-1⁵ lahko občina določi območje, na katerem ima sama predkupno pravico; praviloma gre to za nepremičnine, ki se po občinskih prostorskih načrtih nahajajo znotraj ureditvenega območja naselij. Zato ob prodaji takšnih zemljišč pri vlogi za pridobitev lokacijske informacije hkrati odključamo tudi, da želimo pridobiti tudi to potrdilo občine. Če ima občina interes kupiti zemljišče, mora izrecno izraziti ta namen. Nato pa mora kupiti nepremičnino pod enakimi pogoji, s katero jo sicer želi prodati ciljnemu kupcu, v nasprotnem občina predkupne pravice ne more uveljavljati. Prav tako predkupne pravice ni pri darilni pogodbi.

Foto: <http://eloneit.si/arsno.gov.si/sokol>

Interes sosedsnjega kmeta pri nakupu prodajane nepremičnine naj bi zaščitila tudi določila Zakona o kmetijskih zemljiščih.

2. Odločba upravne enote o odobritvi prodajne pogodbe pri prodaji kmetijskega zemljišča ali da odobritev ni potrebna.

Če je po lokacijski informaciji neko zemljišče opredeljeno kot kmetijsko zemljišče, gozd ali kmetija, mora prodajalec pred overitvijo podpisa na pogodbi pridobiti **odločbo o odobritvi prodajne pogodbe**, za pridobitev katere pa je z ZKZ⁶ predviden poseben predhodno uspešno izveden postopek. Oseba, ki namerava prodati to nepremičnino, mora predhodno namreč pri pristojni upravni enoti objaviti ponudbo za prodajo nepremičnine, kjer se nato ta ponudba objavi na razglasni deski za obdobje 30 dni, v katerem se lahko o ponudbi izjasnijo predkupni upravičenci, ki imajo pred drugimi kupci predkupno pravico. Če se pred potencialnega kupca ne »vrine« kakšen predkupni upravičenec, lahko izda upravna enota odobritev prodajne pogodbe izbranemu kupcu. Predkupni upravičenci pa so po naslednjem vrstnem redu:

1. solastnik;
2. kmet, katerega zemljišče, ki ga ima v lasti, meji na zemljišče, ki je naprodaj;
3. zakupnik zemljišča, ki je naprodaj;
4. drug kmet;
5. kmetijska organizacija ali samostojni podjetnik posameznik, ki jima je zemljišče ali kmetija potrebna za opravljanje kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti;
6. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za Republiko Slovenijo.

Ob enakih pogojih se med kmeti, uvrščenimi na isto mesto v skladu s prejšnjim odstavkom, pravico do nakupa določi po naslednjem vrstnem redu:

1. kmet, ki mu kmetijska dejavnost pomeni edino ali glavno dejavnost;
2. kmet, ki zemljišče sam obdeluje;
3. kmet, ki ga določi prodajalec, razen v primeru, ko gre za prodajo kmetijskega zemljišča, gozda ali kmetije, ki je stvarno premoženje države in mora prodajalec določiti kmeta na podlagi metode javne dražbe.

Odobritev pravnega posla pa ni potrebna:

- v okviru kmetijskih prostorsko ureditvenih operacij;
 - med zakonoma oziroma zunajzakonskima partnerjema, lastnikom in njegovim zakonitim dedičem, razen če gre za promet z zaščitenimi kmetijami, ki ni v skladu z 18. členom ZKZ;
 - med solastnikoma, kadar je kmetijsko zemljišče, gozd ali kmetija v lasti dveh solastnikov;
 - na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju;
 - na podlagi darila za primer smrti in izročilne pogodbe, razen če gre za promet z zaščitenimi kmetijami, ki ni v skladu z 18. členom ZKZ;
 - če gre za kmetijsko zemljišče ali gozd, na katerem stoji objekt (stavbišče in funkcionalno zemljišče), zgrajen v skladu z veljavnim prostorskim aktom in s predpisi o graditvi objektov.
- Vendar mora tudi o tem, da odobritev pravnega posla ni potrebna, upravna enota izdati ustrezno odločbo.

3. Ostale odločbe. Če nepremičnine kupujejo tujci, ki niso iz držav članic EU (Srbija, Hrvaška ...), se mora predložiti posebno potrdilo našega Ministrstva za pravosodje RS o obstoju vzajemnosti med Slovenijo in državo, katere državljan je kupec (zaenkrat potrdil o obstoju vzajemnosti med Slovenijo in Hrvaško ali Srbijo pri nas še ne izdajajo). Če prodajajo starši nepremičnine svojih mladoletnih otrok, morajo pridobiti odločbo Centra za socialno delo o odobritvi takšnega pravnega posla. Obstajajo sicer še tudi druge zakonske omejitve, ki so pa običajno redkejšje na našem območju in ki jih določajo npr. Zakon o ohranjanju narave⁷, Zakon o vodah⁸, Zakon o varovanju kulturne dediščine⁹, predpisi o obrambi ...

4. Odločba DURS oziroma račun po predpisih o DDV. Na sami pogodbi mora biti izdana (praviloma v obliki štampljke) tudi ustrezna odločba pristojnega davčnega urada o **odmeri** in tudi **plačilu** davka na promet nepremičnin. Višina davka je predpisana fiksno in znaša 2 % od vrednosti nepremičnine. V skladu z zakonom je za plačilo zavezan prodajalec, seveda pa se lahko pogodbeni stranki sporazumno dogovorita drugače glede same delitve kritja stroškov plačila davka.

Če je prodajalec zavezanec za DDV, mora ob zakonsko določenih primerih namesto gornje odločbe davčnega urada pogodbi biti priložen račun, izdelan v skladu z veljavnim zakonom o davku na dodano vrednost.

Overitev podpisa na zemljiškoknjižnem dovolilu in zemljiškoknjižna izvedba prodajne pogodbe

V zemljiški knjigi se lahko izvede le *originalna* prodajna pogodba, ki je sestavljena v skladu z zakonom in ki vsebuje ali ji je priloženo ustrezno zemljiškoknjižno dovolilo, na katerem je overjen podpis prodajalca. Podpis pa lahko notar overi šele, ko so pogodbi in zemljiškoknjižnemu dovolilu priloženi vsi v skladu s predpisi potrebni dokumenti oziroma odločbe. Ko prodajalec overi svoj podpis na zemljiškoknjižnem dovolilu, notar ne preveri le istovetnosti podpisnika, ampak je dolžan pred overitvijo podpisa preveriti obstoj vseh potrebnih dokumentov; podpisa prodajalca ne sme

overiti, če ti niso v celoti predloženi. Ob overitvi podpisa pa notar še preveri državljanstvo kupca, preveri EMŠO (zato naj ima prodajalec ob overitvi podpisa s sabo vsaj kopijo osebne izkaznice) in zveže pogodbo, dovolilo in vse dokumente skupaj kot eno listino s posebno vrstico. Ob tem pa se notar ne spušta ali je pogodba napisana v redu ali ne in ali bo izvedena v zemljiški knjigi; preverja le obstoj ustreznih dokumentov in odločb ob konkretni pogodbi.

Notar predstavlja zadnjo kontrolo pred predložitvijo pogodbe zemljiški knjigi. Za vpis v zemljiško knjigo pa se mora sestaviti zemljiškoknjižni predlog, plačati ustrezno sodno takso za vpis v zemljiško knjigo in vse skupaj z originalnim izvidom pogodbe z overjenim zemljiškoknjižnim dovolilom skupaj z vso potrebno dokumentacijo. Zemljiški knjigi se ne pošilja kopij niti overjenih kopij pogodb, ampak samo originalne listine z vsemi prilogami. Originalna listina se po vpisu tudi shrani v zemljiški knjigi v zbirki listin, ki je na voljo na vpogled zainteresiranim osebam in je tudi trajen dokaz o pravnem naslovu za vpis v zemljiško knjigi.

Pomembno je za konec glede na številne pomisleke v praksi navesti še, da se za lastnika šteje (nekako za nazaj) kupec od trenutka vložitve zemljiškoknjižnega predloga, čeprav šele čez nekaj časa od vložitve o utemeljenosti vpisa odloča zemljiška knjiga. Ravno zato pa je za tretje osebe pomembna plomba, ki pove, da je v teku nek postopek vpisa v zemljiško knjigo.

Foto: Arhiv

Stvari naj nam bodo v radost in ne v jezo ali žalost!

Namesto zaključka

Pravni posli z nepremičninami niso tako preprosti, kot je videti na prvi pogled, in vendarle zahtevajo dokaj kompleksno znanje. Zato pretirana lahkomišelnost pri teh pravnih poslih ni zaželeno.

V prihodnji številki želimo pojasniti posebnosti, ki so pri nakupih stanovanj, in o načinih, kako rešiti težavo, če smo originalno pogodbo za vpis lastninske pravice pred predložitvijo v zemljiško knjigo izgubili.

- 1 Za območje občin Šoštanj in Velenje je koristne informativne podatke glede nepremičnin mogoče za začetek najti na PISO (prostorski informacijski sistem občin). Internetna stran, kjer se je treba le brezplačno registrirati je: <http://www.geoprostor.net/piso/>.
- 2 Za začetek je možen je tudi neposreden vpogled v podatke zemljiške knjige na računalniku brez plačila sodne takse na samem sodišču. Proti plačilu je možen vpogled tudi preko interneta, kot je prikazano v nadaljevanju. V vsakem primeru pa rabimo v praksi za potrebe davčnega postopka zaenkrat aktualen do 30 dni star izpis iz zemljiške knjige.
- 3 Praviloma naj bi podatki o posamezni parceli sledili podatkom iz zemljiškega katastra, vendar je možno odstopanje med enim in drugim podatki. Zato je v primeru neenotnosti med podatki včasih dobro preveriti razlog razlik in jih tudi odpraviti oziroma se vsaj v prodajni pogodbi zaščititi kot kupec pred morebitnimi negativnimi posledicami. Vsaka neusklajenost zasluži pojasnitev.
- 4 Pri tem želimo opozoriti na previdnost pri iskanju nasvetov, ki jih pogosto dajejo osebe s pomanjkljivim strokovnim znanjem in ki lahko namesto navidezno ugodnih storitev pogosto povzročijo strankam veliko škodo in sive lase.
- 5 Zakon o urejanju prostora, Ur. l. RS, št. 110/2002 in nasl.
- 6 Zakon o kmetijskih zemljiščih, Ur. l. RS, št. 55/2003.
- 7 Ur. l. RS, št. 56/99 in nasl.
- 8 Ur. l. RS, št. 67/2002 in nasl.
- 9 Ur. l. RS, št. 7/99 in nasl.

Božična ponudba

zelene doline

Božični jogurt in

Desert^{*}
zelene doline

*
devet zlatih medalj
na mednarodnem
ocenjevanju mleka
in mlečnih izdelkov,
Gornja Radgona 2006

Privoščite si najboljše jogurte!

PUP
Saubermacher

ZA UREJENO OKOLJE

Veseli Božič in
Srečno 2007

Filmspoting

piše: Eva Pečnik

Raj

Originalen naslov: **Heaven**

Režija: Tom Tykwer

Scenarij: Krzysztof Kieślowski, Krzysztof Piesiewicz

Igrajo: Cate Blanchett, Giovanni Ribisi, Remo Girone, Stefania Rocca

Žanr: Drama

Leto: 2002

Nekoč, no ni še tako dolgo tega, sta dva prijatelja Krzysztofa (režiser Krzysztof Kieślowski, in scenarist Krzysztof Piesiewicz) napisala in posnela trilogijo Tri barve: Modra, Rdeča in bela. In, ker tem Poljakom nikoli ni dovolj, sta začela pisati še drugo trilogijo Nebesa, Vice in Pekel. Kieślowski je leta 1996, še pred nastankom prvega filma, nepričakovano umrl in njegov projekt je ostal nerealiziran, dokler se za njegovo posvojitev ni odločil izkušeni nemški režiser (Teci Lola, teci, Princessa in bojevnik, Parfum) in producent (Angleški pacient) Tom Tykwer in iz njega naredil pravo epopejo ljubezni in žrtvovanja. Za svoje delo je bil nominiran za Berlinskega zlatega medveda. Leta 2005 je bil posnet tudi Pekel v režiji bosanskega režiserja Danisa Tanovića.

Film z nekoliko ironičnim naslovom Raj je zgodba o preprosti nedolžni ljubezni s prezapletenim ozadjem. Philippa (Cate Blanchett) je v Torinu v Italiji živeča učiteljica angleščine, ki ji vsa potrpežljivost in zaupanje v življenje splahni, ko dolgo časa nemočno opazuje, kako mladostniki okoli nje umirajo zaradi prekomernih odmerkov težkih drog. Hkrati jo neizmerno jezi brezbriznost policije, ki ne naredi, nič da bi ustavila "uglednega" meščana na čelu trgovine z mamili. V njegovo pisarno podtakne doma narejeno bombo, ki pa zaradi nesrečnega naključja ne ubije njega, ampak očeta z dvema hčerkicama in petdesetletno čistilko. Philippa se, še kar misleč, da je odgovorna za smrt dealerja ne pa štirih nedolžnih ljudi, sama preda policiji. Na zaslišanju zatrjuje, da je dolga leta pisarila na policijo in jim posredovala uporabne informacije, da bi ga ustavili, pa se ni zgodilo nič, zato je morala ukrepati. Edini, ki verjame njeni zgodbi o »uglednem« meščanu, je mlad policist Filippo, ki na zaslišanju sodeluje kot tolmač. Pomaga ji pobegniti in uresničiti njen prvotni načrt, ubiti šefa trgovine z drogami.

Filippo zavrže vse, kar ima zato, da bi lahko bil z njo, največjo ljubeznijo njegovega življenja, ki je zavrgla vse kar je imela, da bi končala umiranje tistih, ki so ji tako pri srcu (nedolžnih mladostnikov). Naenkrat sta oba tako spokojna in pri-

jaznjena s tem, da iz situacije ni rešitve in zazdi se, da ju slabe stvari nekako obidejo, kot bi bila njuna ljubezen ščit proti kruti realnosti.

Filippo se je odločen žrtvovati za takšno ljubezen, saj je mogoče ne bi doživel nikoli več v življenju – zdi se mu bolje biti z njo par dni in potem skupaj z njo umreti, kot celo življenje živeti z obžalovanjem, da ni storil vsega, kar je v njegovi moči in ji pomagal do uresničitve njenih ciljev. Ve, da je za njeno moralno odrešitev že prepozno – ona hoče na vsak način plačati za to kar je storila – lahko pa skupaj z njo prehodi težko pot do spokojnosti. Zaveda se, da bi bilo pogrešanje zanj tako neznosno, da živeti tako ali tako ne bi mogel.

Philippa in Philippe delujeta kot nekakšen jing in jang. Imata skoraj identična imena, razlika je zgolj v eni črki, pa še ta označuje samo njuno nacionalno pripadnost, rojena sta na isti datum, le da je ona starejša. Skozi zgodbo lahko opazujemo njuno skupno rast, poseben čar pa daje tudi naelektrena odsotnost telesnega vse do konca filma, kjer se v eni najlepših scen združita v eno.

Prava ljubezen je tudi žrtvovanje. Koliko pa ste vi pripravljeni žrtvovati za ljubezen?

Amélie

Originalni naslov: **Le Fabuleux destin d'Amélie Poulain**

Režija: Jean-Pierre Jeunet

Scenarij: Guillaume Laurant, Jean-Pierre Jeunet

Igrajo: Audrey Tautou, Mathieu Kassovitz, Rufus, Serge Merlin

Žanr: Komična drama

Leto: 2001

Kapo dol za Jean-Pierre Jeuneta (Mesto izgubljenih otrok, Delikatesa, Osmi potnik 4...), ki je eden redkih režiserjev, ki dajo kaj nase in si vseeno upajo posneti filmsko pravljico (s srečnim koncem!), in je eden redkih režiserjev, ki takšnega filma ni popolnoma zbanaliziral. Če slučajno ne marate pravljic in srečnih koncev si ga oglejte vsaj zaradi izvrstne igre Audrey Tautou, ki je Amélie vdahnila življenje, saj si to brezpogojno zasluži ...

O filmu Amélie je bilo napisanega že toliko, da se mi ob sami misli na brskanje po internetu želodec skrči v kepo, oko mi začne živčno mežikati, omrtvi leva roka, jezik se zvije v kolobar, občasno pa mi tudi desna noga skoči za vrat – takšno reakcijo je velikokrat mogoče videti ob maminem odpiranju računov, v mojem primeru pa ni smešna, ker moram sedeti na neudobnem stolu za računalnikom ... Ampak, oprostite, tudi jaz se mu ne morem izogniti, glede na to, da ne vem točno, kdaj sem nehala šteti kolikokrat

sem si ogledala to »ljubezensko pismo« Parizu in Amélie kot taki, in ne vem, če si ga bom kdaj nehala ogledovati.

Jean-Pierre Jeunet je film posnel tako, kot bi se dogajalo v sanjah, skupaj s sanjskim Montmartrom, glasbo in Amélie, kot njegovo sanjsko punco, ki jo hoče na vsak način obvarovati in pripeljati do srečnega konca. Sanjski je tudi svet v katerem Amélie živi, slike govorijo, kjer se luči same prižigajo in ugašajo, kjer televizija govori samo o njeni zgodbi.

Simpatično, osamljeno in malce čudaško dekle Amélie, natakara v kavarni Dva mlina, nekoga večera najde majhno luknjo v steni svoje kopalnice in iz nje potegne škatljo z zakladom (starimi fotografijami in igračkami malega fantka). Odloči se poiskati njenega lastnika in mu vrniti dragocen spomin iz otroških dni. Odloči se, da če bo s tem osrečila lastnika škatljice, bo postala nekakšen dober angel in poskušala pomagati vsem ljudem. Ob anonimno vrnjeni škatljici se gospod spomni vsega, lepega in slabega, iz njegovega otroštva in se zave, kako minljivo je življenje, zato se odloči poiskati svojo odraslo hčer, pozabiti na zamere in prvič videti svojega vnučka.

Ta dogodek korenito spremeni življenje Amélie, saj od tedaj poskuša na vsakem koraku ljudem lepšati življenje. V kavarni, kjer dela, povzroči, da se zaljubita njena hipohondrična sodelavka in bolesto ljubosumni gost, s »skrivnostnim« izginotjem in potovanji njegovega najljubšega vrtnega palčka, pripravi do potovanja tudi svojega zapečarskega očeta, žarek upanja in vere v ljubezen pa vrne tudi svoji razočarani sosedki, postane borka za pravice šibkih in pomagaja tiranskemu lastniku stojnice z zelenjavo...Ko pa se zaljubi v sanjača in zbiralca odpadnih fotografij iz fotoavtomatov, ugotovi, da bo največ poguma potrebovala prav za dosego svoje sreče.

Film, ki je nujno dobrodošel v družbi, v kateri je tako težko kaj narediti zastonj, film, ki nam govori, da bi lahko delali dobra dela sami od sebe in samo zaradi užitka, tudi takrat ko ni božič... Zakaj ne bi uživali življenja začeni s malimi stvarmi, ki te velikokrat bolj osrečijo, kot tiste gromozanske, le da jih je treba opaziti in izkoristiti ...

List	KEMIJSKI SIMBOL ZA BARIJ	ANGELČEK (BREZ KONCA)	SREČA Z DODATKOM	NEMŠKA IGRALKA (ANGELICA)	(P)OGROM	NIZOZEMSKI REZISER (RENE VAN)	TIROLSKA REKA
AVSTRALSKI IGRALEC (STEV)							
DVOSPOLNI HEMAF- RODIT							
FRANCOSKI NAZIV ZA KRALJA	ANGL. IGRALKA (MICHELE) SLOV. ALKIMIST V 19. STOLETIJU						
						PERZIJSKI DUH ZLA	GORENJSKE PLETENINE

Avtor: LoM	ENAKO- STRANICNI TRIKOTNIK	RAZPRŠILO	DELAVEC V MLINU	FRANCOSKI PISATELJ (FRANCOIS)	SLOVENSKI OLIMPIJSKI KOMITE	AFRIŠKA GOZDINA ANTILOPA SLOV. HARMONI- KAR (ROBERT)		KITAJ. PISATELJ (DUN) TOKUSKO LETALISČE			
KRAJAN KAMNE GORICE									RADIO LJUBLJANA SLOV. VIOLINIST (LUKA)		
SLOVENSKO IME ZA VOELKER- MARKT								ATMOSFERA (KRAT.)	STARAJ TURŠKA DOLŽ. MERA MEDN. OZNAKA GRČIJE		
ITALIJANSKI PESNIK, KO- MEDIOGRAF (LUDOVICO)							...PEROCI	JUŽNO SADJE DOLINA POD TRIGLAVOM			
ARGEN- TINSKI BALETNIK (JORGE)					MONTER EL. NAPRAV DOM. OKRASNA PTICA						
AREDINA ARSAKA				PRELOMITEV TANTAL					JEZERO V ETIOPIJI		
VELIKA ŽILA ODVODNICA						ZMIKAVT TONA (KRAT.)		KRAJ PRI LITJI	100 M² GOSTA BOMB. TKANINA		ZVITA KAČA NESKONČ- NOSTI NADANGEL, BOG ZDRA- VILSTVA
TEGA LETA (KRAT.)			CESTNO VOZILO				LUDOLFOVO ŠTEVILO	SILICIJ ODBOJ SVETLOBE		SREDINA TIARE IGRALEC WARREN	

										ANTON FUNTEK PRIPADNIK INKOV	
AVTOR UKANE (TONE)											
SPORAZUM											
AVTO- MOBILSKA OZNAKA VALJEVA							NA ZDRAVJE! (SKAND.)				

UGANKARSKI SLOVARČEK

ARIOSTO - italijanski pesnik (Ludovico); BASTONI - avstralski igralec (Stev); DONN - argentinski baletnik (Jorge); GERR - angleška igralka (Michele); MAA - kitajski pisatelj (Dun); NION - francoski pisatelj (Francois); OATES - angleški igralec (Warren); TANA - jezero v Etiopiji; TORN - nemška igralka (Angelica).

Izmed pravih rešitev križanke bomo izžrebali dva nagrajenca, ki bosta prejela po: dve vstopnici za gledališko predstavo v Slovenskem ljudskem gledališču Celje, po lastni izbiri ter eno knjižno nagrado. IzžrebanA nagrajenca prejšnje križanke (List 11 / 2006), sta: Gregor Rupnik, Šerčerjeva 10, Šoštanj, ki prejme dve vstopnici za SLG Celje in Nežka Verdnik, Aškerčeva 24, Šoštanj, ki prejme knjižno nagrado.

Nagradna križanka

December 2006

Gesla Križanke:

Ime in priimek:

Naslov:

Izpolnjen kupon pošljite na naš naslov do 15. januarja 2007.

Oona

Oven

Preko celega meseca se bodo izmenjevali ugodni in neugodni vplivi. Ljubezen bo še najbolj stabilna, pri poslu in v ostalih odnosih pa bodite malce bolj previdni. V začetku meseca boste potrebovali nekaj več miru in počitka. Koncentracija bo boljša po 15. januarju, odnosi s prijatelji se bodo tudi izboljšali. Druga polovica meseca bo prinesla na površje vso negotovost vaših družinskih odnosov pa tudi nekaj več sporov z avtoritetami in z nadrejenimi. Ugodno pa bo za trgovino in za kupčije.

Bik

Začetek leta 2007 se bo za vas odlično začel, kasneje pa ne bo več tako rožnato. Končno boste rešili nek problem in namesto da bi to proslavili, boste neznansko utrujeni in nezainteresirani. V drugi polovici meseca se vam bo energija počasi popravljala. Najboljše bi bilo, če bi si vzeli nekaj dni za počitek, vendar ni sigurno, da si boste to lahko privoščili. Ukvarjali se boste z vsakodnevnimi problemi, še najbolj vas bodo izčrpavale težave doma v družini in v službi. Tudi zdravje bo ogroženo. Konec meseca, po 25. januarju se vam bo vrnilo dobro razpoloženje.

Dvojčka

V začetku meseca boste nemirni, v privatnem življenju ne bo šlo tako kot bi želeli. S partnerjem se boste prepirali, še najbolj zato, ker vas večino časa sploh ne bo doma. To se bo še posebej dogajalo moškim pripadnikom znamenja, ki jim bodo partnerke očitale, da jih zanemarjajo. Pa še res bo tako! Tisti nevezani boste najverjetneje doživeli avanturo, ki se jo boste še dolgo spominjali. Januar bo ugoden za najemanje kreditov, pogoji bodo ugodnejši kot kdajkoli. Obiščite zobozdravnika in očistite telo z dieto.

Rak

Planeti najavljajo, da boste v januarju malo manj razpoloženi, da bi kazali svoja čustva. Odgovarjalo vam bo, če boste sami, mir vam bo vrnil moč. Več časa boste posvetili sebi in svojim potrebam. Nekaj težav se vam obeta pri opravljanju vsakodnevnih in poslovnih obveznosti. Nihali boste v razpoloženju, na trenutke boste izredno uživali pri svojem delu, že naslednji trenutek pa čutili potrebo, da vzamete dopust in odpotujete. Še najbolj vas bo veselilo druženje z otroci. Iz njihove odkritosti in odprtosti pa boste črpali energijo. Ob mlaju, 3. januarja, boste nadvse očarljivi. Konec meseca prinaša olajšanje, razpoloženje pa se bo tudi popravilo.

Lev

Mesec januar bo precej spremenljiv. Vznemirljivih dogodkov ne bo manjkalo in večino jih boste uspešno rešili. Konec meseca se obetajo novi problemi, še posebno v ljubezni. Nerazumevanje z okolico bo vaš največji problem, saj boste neprilagodljivi, ljubosumni in uporniški. Vaš ognjen temperament in s tem želja po pustolovščinah in po ljubezenskih izzivih, bo prišla do izraza. V službi vam bodo sodelavci zamerili, ker boste vso uspešnost pripisovali izključno sebi in nekako ne boste pripravljeni na sodelovanje. Igre na srečo pustite ob strani, lahko bi veliko izgubili.

Devica

Januar bo nekako pokazal, kakšno bo leto 2007. Planeti bodo na vas delovali spremenljivo, soočiti se bo treba s spremembami in s protislovji. Ugotovili boste, da se boste morali bolj žrtvovati za uspeh kot ste sprva mislili. V drugi polovici meseca boste imeli dosti energije in volje, da nekaj naredite, vendar vam zaradi pomanjkanja denarja ne bo šlo tako kot ste sprva mislili. Prvi teden bo ugoden za ljubezen, kasneje bo vse odvisno od vaše iniciative, zato ne čakajte na druge, ampak sami pospešite razvoj dogodkov.

Tehtnica

Začetek in konec meseca ne bosta najboljša. Planeti na vas ne bodo delovali spodbudno, zato pa boste v sredini meseca zablesteli v vsem svojem sijaju. Dobro boste videti, v dobri formi boste, energije pa vam tudi ne bo primanjkovalo. Spogledljivi boste. Občasno bo vaše razpoloženje spremenljivo, pa tudi na zdravje bo potrebno bolj paziti. Primanjkovalo vam bo samozavesti in odločnosti, zaradi tega boste šli sami sebi na živce. Konec meseca boste dočakali utrujeni in skeptični, čeprav za to ne bo vzrokov. Pazljivo v dneh okoli 11. januarja.

Škorpion

Prvi teden meseca bo ugoden, takoj zatem pa pričakujte spremenljivo obdobje. Okoliščine bodo take, da boste ogromno svojega časa posvetili reševanju tujih težav, svoje pa boste zanemarili. S partnerjem se ne boste najbolj razumeli, v vas bo rasel dvom in bojazen, da si ne najde bolj sorodne duše. Občasno vam bodo šli vsi na živce, zato boste predrzni in osorni. Potrebovali boste nekaj več samokontrole, predvsem pa veliko ljubezni. Po 13. januarju je povečana možnost poškodb in zlomov. Če se odpravljate na smučanje ali na planinarjenje, bodite previdni!

Strelec

Januar bo za vas pretežno srečen mesec. Večina bo uspela popraviti svoj odnos v partnerstvu. Dolgoletne zveze bi lahko začele z novo, srečnejšo fazo. Nekateri se boste na novo odločali za poroko. Srečni in veseli boste. Od starejših boste dobivali dobre nasvete, ki jih poslušajte in razmislite o njih. Odgovarjalo vam bo, če se boste družili s prijatelji in z domačimi skupaj. Finance bodo tudi stabilne, od prijateljev pa bi lahko dobili dober poslovni predlog. Krizo bi lahko imeli vsi, ki ste pričeli z novo zvezo v času od 8. do 27. decembra.

Kozorog

Takoj po novoletnem praznovanju boste s polno paro pričeli razmišljati o izzivih, ki vam jih prinaša leto 2007! Veliko boste delali, tudi preko delovnega časa. Ljubezenska situacija bo malce nestabilna, še posebno če ste brez partnerja. Oseba ki vam je všeč, bo nekako neodločna glede odnosa. Dobro bi bilo, če bi pokazali kaj čutite, to je, svoja čustva, saj se marsikdaj ne bo vedelo, kaj čutite do nasprotnega spola. Nezainteresirani boste za zabavo, nekaj več časa boste prebili doma in na samotnih sprehodih. 19. januarja, ko bo mlaj v vašem znamenju, boste bolj občutljivi kot običajno. Romantične ideje bi vas lahko rešile.

Vodnar

Venera bo obiskala vaše znamenje in vas spodbudila, da uživate v drobnih življenjskih radostih. Lenobni in malce hedonistični boste. Odnosi z okolico bodo v prvi polovici meseca ugodni, kasneje pa bodo nastopile težave, še posebno v partnerstvu. Rešitev boste iskali v družbi drugih, namesto da bi s partnerjem poskusili rešiti napeto situacijo. Flirtali boste in prav mogoče je, da se zapletete v ljubezenski trikotnik. V službi vam bo lepo, imeli boste odlične poslovne ideje, kar se bo šele kasneje pokazalo kot ugodno. V tednu od 21. do 27. januarja bolj previdno v prijateljskih relacijah.

Ribi

Takoj na začetku meseca bi lahko spoznali osebo vaših sanj. Takoj boste prepričani, da imata veliko skupnega. Tudi vezani se bodo dobro razumeli s partnerjem. Okoli 20. januarja vam bodo zvezde še posebno naklonjene. Morda se boste odločili za dieto, da bi očistili organizem in tako shujšali kakšen kilogram. V prostem času boste urejali svoje domovanje, pospravljali stara oblačila in se ukvarjali s potomci. Konec meseca bi lahko nenadoma in nepričakovano dobili manjšo vsoto denarja.

POSLOVNO STANOVANJSKI CENTER

PR'PIBERNIK

KAVARNA SLAŠČICARNA
ŠTORMAN ŠOŠTANJ

AS RAČUNALNIKI - SERVIS

3DVA - TRAFIKA

FOTO TONC - KOPIRNIKA

MASAŽNI STUDIO

SONČNI STUDIO - SOLARIJ

SREČNO 2007

studio **Look**

SKORNJEK Ljilja s.p.,
Ravne 202, 3325 Šoštanj
Tel.: 03/589 31 05,
GSM: 041 563 377

**Vesel božič in
srečno novo leto
2007!**

BDV
BDA

BDV storitve in trgovina d.o.o.
Levstikova 15, 3325 Šoštanj,
fax: +386 3/5-865-967
e-mail: bdv.pisarna@email.si

Trgovina Elektro ČAS
Akerčeva 5/d, 3325 Šoštanj,
tel&fax: +386 3/5-881-333
e-mail: elektro.cas@email.si

**Srečno
2007!**

KOLEKTIV ELEKTRO ČAS

Gostilna in Pizzeria

Kajuh

BORIS STRNIŠA s.p.

**Vesel božič
in srečno
novo leto
2007!**

Srečno v leto 2007

2007

SRČNO IN SREČNO!

Rudarjem, zaposlenim v sistemu Premogovnika Velenje, družinam, prijateljem in poslovnim partnerjem na poti v prihodnje dni želimo obilo srčnosti!

Naj bo novo leto uspešno in zdravo.

Sredstva za novoletne voščilnice in darila smo namenili za nakup koronarografa v Splošni bolnišnici Celje.

ČUT ZA PRIHODNOST

Oona

Oven

Preko celega meseca se bodo izmenjevali ugodni in neugodni vplivi. Ljubezen bo še najbolj stabilna, pri poslu in v ostalih odnosih pa bodite malce bolj previdni. V začetku meseca boste potrebovali nekaj več miru in počitka. Koncentracija bo boljša po 15. januarju, odnosi s prijatelji se bodo tudi izboljšali. Druga polovica meseca bo prinesla na površje vso negotovost vaših družinskih odnosov pa tudi nekaj več sporov z avtoritetami in z nadrejenimi. Ugodno pa bo za trgovino in za kupčije.

Bik

Začetek leta 2007 se bo za vas odlično začel, kasneje pa ne bo več tako rožnato. Končno boste rešili nek problem in namesto da bi to proslavili, boste neznansko utrujeni in nezainteresirani. V drugi polovici meseca se vam bo energija počasi popravljala. Najboljše bi bilo, če bi si vzeli nekaj dni za počitek, vendar ni sigurno, da si boste to lahko privoščili. Ukvarjali se boste z vsakodnevnimi problemi, še najbolj vas bodo izčrpavale težave doma v družini in v službi. Tudi zdravje bo ogroženo. Konec meseca, po 25. januarju se vam bo vrnilo dobro razpoloženje.

Dvojčka

V začetku meseca boste nemirni, v privatnem življenju ne bo šlo tako kot bi želeli. S partnerjem se boste prepirali, še najbolj zato, ker vas večino časa sploh ne bo doma. To se bo še posebej dogajalo moškim pripadnikom znamenja, ki jim bodo partnerke očitale, da jih zanemarjajo. Pa še res bo tako! Tisti nevezani boste najverjetneje doživeli avanturo, ki se jo boste še dolgo spominjali. Januar bo ugoden za nemanje kreditov, pogoji bodo ugodnejši kot kdajkoli. Obiščite zobozdravnika in očistite telo z dieto.

Rak

Planeti najavljajo, da boste v januarju malo manj razpoloženi, da bi kazali svoja čustva. Odgovarjalo vam bo, če boste sami, mir vam bo vrnil moč. Več časa boste posvetili sebi in svojim potrebam. Nekaj težav se vam obeta pri opravljanju vsakodnevnih in poslovnih obveznosti. Nihali boste v razpoloženju, na trenutke boste izredno uživali pri svojem delu, že naslednji trenutek pa čutili potrebo, da vzamete dopust in odpotujete. Še najbolj vas bo veselilo druženje z otroci. Iz njihove odkritosti in odprtosti pa boste črpali energijo. Ob mlaju, 3. januarja, boste nadvse očarljivi. Konec meseca prinaša olajšanje, razpoloženje pa se bo tudi popravilo.

Lev

Mesec januar bo precej spremenljiv. Vznemirljivih dogodkov ne bo manjkalo in večino jih boste uspešno rešili. Konec meseca se obetajo novi problemi, še posebno v ljubezni. Nerazumevanje z okolico bo vaš največji problem, saj boste neprilagodljivi, ljubosumni in uporniški. Vaš ognjen temperament in s tem želja po pustolovščinah in po ljubezenskih izzivih, bo prišla do izraza. V službi vam bodo sodelavci zamerili, ker boste vso uspešnost pripisovali izključno sebi in nekako ne boste pripravljeni na sodelovanje. Igre na srečo pustite ob strani, lahko bi veliko izgubili.

Devica

Januar bo nekako pokazal, kakšno bo leto 2007. Planeti bodo na vas delovali spremenljivo, soočiti se bo treba s spremembami in s protislovji. Ugotovili boste, da se boste morali bolj žrtvovati za uspeh kot ste sprva mislili. V drugi polovici meseca boste imeli dosti energije in volje, da nekaj naredite, vendar vam zaradi pomanjkanja denarja ne bo šlo tako kot ste sprva mislili. Prvi teden bo ugoden za ljubezen, kasneje bo vse odvisno od vaše iniciative, zato ne čakajte na druge, ampak sami pospešite razvoj dogodkov.

Tehtnica

Začetek in konec meseca ne bosta najboljša. Planeti na vas ne bodo delovali spodbudno, zato pa boste v sredini meseca zablesteli v vsem svojem sijaju. Dobro boste videti, v dobri formi boste, energije pa vam tudi ne bo primanjkovalo. Spogledljivi boste. Občasno bo vaše razpoloženje spremenljivo, pa tudi na zdravje bo potrebno bolj paziti. Primanjkovalo vam bo samozvesti in odločnosti, zaradi tega boste šli sami sebi na živce. Konec meseca boste dočakali utrujeni in skeptični, čeprav za to ne bo vzrokova. Pazljivo v dneh okoli 11. januarja.

Škorpion

Prvi teden meseca bo ugoden, takoj zatem pa pričakujte spremenljivo obdobje. Okoliščine bodo take, da boste ogromno svojega časa posvetili reševanju tujih težav, svoje pa boste zanemarili. S partnerjem se ne boste najbolj razumeli, v vas bo rasel dvom in bojazen, da si ne najde bolj sorodne duše. Občasno vam bodo šli vsi na živce, zato boste predrzni in osorni. Potrebovali boste nekaj več samokontrole, predvsem pa veliko ljubezni. Po 13. januarju je povečana možnost poškodb in zlomov. Če se odpravljate na smučanje ali na planinarjenje, bodite previdni!

Strelec

Januar bo za vas pretežno srečen mesec. Večina bo uspela popraviti svoj odnos v partnerstvu. Dolgoletne zveze bi lahko začele z novo, srečnejšo fazo. Nekateri se boste na novo odločali za poroko. Srečni in veseli boste. Od starejših boste dobivali dobre nasvete, ki jih poslušajte in razmislite o njih. Odgovarjalo vam bo, če se boste družili s prijatelji in z domačimi skupaj. Finance bodo tudi stabilne, od prijateljev pa bi lahko dobili dober poslovni predlog. Krizo bi lahko imeli vsi, ki ste pričeli z novo zvezo v času od 8. do 27. decembra.

Kozorog

Takoj po novoletnem praznovanju boste s polno paro pričeli razmišljati o izzivih, ki vam jih prinaša leto 2007! Veliko boste delali, tudi preko delovnega časa. Ljubezenska situacija bo malce nestabilna, še posebno če ste brez partnerja. Oseba ki vam je všeč, bo nekako neodločna glede odnosa. Dobro bi bilo, če bi pokazali kaj čutite, to je, svoja čustva, saj se marsikdaj ne bo vedelo, kaj čutite do nasprotnega spola. Nezainteresirani boste za zabavo, nekaj več časa boste prebili doma in na samotnih sprehodih. 19. januarja, ko bo mlaj v vašem znamenju, boste bolj občutljivi kot običajno. Romantične ideje bi vas lahko rešile.

Vodnar

Venera bo obiskala vaše znamenje in vas spodbudila, da uživate v drobnih življenjskih radostih. Lenobni in malce hedonistični boste. Odnosi z okolico bodo v prvi polovici meseca ugodni, kasneje pa bodo nastopile težave, še posebno v partnerstvu. Rešitev boste iskali v družbi drugih, namesto da bi s partnerjem poskusili rešiti napeto situacijo. Flirtali boste in prav mogoče je, da se zapletete v ljubezenski trikotnik. V službi vam bo lepo, imeli boste odlične poslovne ideje, kar se bo šele kasneje pokazalo kot ugodno. V tednu od 21. do 27. januarja bolj previdno v prijateljskih relacijah.

Ribi

Takoj na začetku meseca bi lahko spoznali osebo vaših sanj. Takoj boste prepričani, da imata veliko skupnega. Tudi vezani se bodo dobro razumeli s partnerjem. Okoli 20. januarja vam bodo zvezde še posebno naklonjene. Morda se boste odločili za dieto, da bi očistili organizem in tako shujšali kakšen kilogram. V prostem času boste urejali svoje domovanje, pospravljali stara oblačila in se ukvarjali s potomci. Konec meseca bi lahko nenadoma in nepričakovano dobili manjšo vsoto denarja.

POSLOVNO STANOVANJSKI CENTER
PR'PIBERNIK
KAVARNA SLASČICA
ŠTORMAN ŠOŠTANJ
AS RAČUNALNIKI - SERVIS
3DVA - TRAFIKA
FOTO TONC - KOPIRNICA
MASAŽNI STUDIO
SONČNI STUDIO - SOLARIJ
SREČNO 2007

studio look
SKORNŠEK Lidija s.p.,
Ravne 202, 3325 Šoštanj
Tel.: 03/589 31 05,
GSM: 041 563 377
**Vesel božič in
srečno novo leto
2007!**

BDV
BDV storitve in trgovina d.o.o.
Levstikova 15, 3325 Šoštanj,
fax: +386 3/5-865-967
e-mail: bdv.pisarna@email.si
Trgovina Elektro ČAS
Akerčeva 5/d, 3325 Šoštanj,
tel & fax: +386 3/5-881-333
e-mail: elektro.cas@email.si
**Srečno
2007!**
KOLEKTIV ELEKTRO ČAS

Gostilna in Pizzeria
Kajuh
BORIS STRNIŠA s.p.
**Vesel božič
in srečno
novo leto
2007!**

Srečno v leto 2007

2007

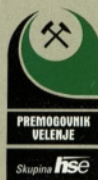
SRČNO IN SREČNO!

Rudarjem, zaposlenim v sistemu Premogovnika Velenje, družinam, prijateljem in poslovnim partnerjem na poti v prihodnje dni želimo obilo srčnosti!

Naj bo novo leto uspešno in zdravo.

Sredstva za novoletne voščilnice in darila smo namenili za nakup koronarografa v Splošni bolnišnici Celje.

ČUT ZA PRIHODNOST

Velenje
Sp Do 35
LIST
2006

352(497.4 šoštanj)

9003317,12

COBISS

KNJIŽNICA VELENJE

Foto: Marija Lebar

*Vidiš, kako prihaja Novo leto?
Naj nam prinese veliko kulture!*

Zavod za kulturo Šoštanj